

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุข
ของคนทำงานในประเทศไทย
Happiness Watch in Thailand

รายงาน
สถานการณ์
ความสุขของ
คนทำงาน
ในประเทศไทย

ปีที่ 1

รอบครึ่งปีหลัง

กรกฎาคม - ธันวาคม

พ.ศ. 2555

Happiness Watch Report , Year I
Round II : July - December 2012

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุข
ของคนทำงานในประเทศไทย
Happiness Watch in Thailand

รายงาน สถานการณ์ความสุข ของคนทำงาน ในประเทศไทย

ปีที่ 1

รอบครึ่งปีหลัง

กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2555

Happiness Watch Report , Year I | Round II : July - December 2012

รายงานสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 1 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2555)

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2557
(Happiness Watch in Thailand 2011 - 2014)

โดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

รายงานสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 1 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2555) = Happiness Watch Report Year I / Round II : July - December 2012

- ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต ... (และคนอื่น ๆ) .

- พิมพ์ครั้งที่ 1.- นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล และศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC), 2556. (เอกสารทางวิชาการ/ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ; หมายเลข 418)

ISBN 978-616-279-373-8

คณะนักวิจัย : กาญจนา ตั้งชลทิพย์, จรัมพร ให้อย่าง, ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต, เฉลิมพล แจ่มจันทร์
1. ความสุข : ไทย -- วิจัย. 2. ความสุขในการทำงาน. 3. ความพอใจในการทำงาน. 4. คุณภาพชีวิตการทำงาน. I. กาญจนา ตั้งชลทิพย์. II. จรัมพร ให้อย่าง. III. ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต. IV. เฉลิมพล แจ่มจันทร์. V. มหาวิทยาลัยมหิดล. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. VI.

ชื่อชุด : HF5549.5.J63 รง451 2556

ที่ปรึกษา

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

รศ. ดร. ชื่นฤทัย กาญจนะจิตตรา, รศ. ดร. สุรีย์พร พันพึ้ง

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)

ดร. วสันต์ ภัทรอัคริคม

คณะนักวิจัย

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต, จรัมพร ให้อย่าง, เฉลิมพล แจ่มจันทร์, กาญจนา ตั้งชลทิพย์,
วรรณภา อารีย์, บุรเทพ ไชคธนาบุญกุล, วิภาพร จารุเรืองไพศาล, พงดา บุญยศิริณะ,
ชาติดำ ประสิทธิ์หิมะ, อารยา ศรีสาพันธ์, ศศิกร เจริญศักดิ์ อนุรักษ์ รุจิรงค์นางกุล

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)

เฉลิมพล สายประเสริฐ, กิตติพงศ์ ทวีไธด่ป๊ะ, ภรณ์ยู ก่ออำพัน

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 300 เล่ม

จัดพิมพ์

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนพุทธมณฑล สาย 4

ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

โทร. 02 441 0201 ต่อ 407 โทรสาร 02 441 9333

E-mail: happinometer@gmail.com website: www.happinometer.com

พิมพ์ที่

บริษัท We Are Friends Design Co.,Ltd

69/42 ซ.คลองหลวง 12 หมู่บ้านเกศรี 5 ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง ปทุมธานี 12120

โทรศัพท์ 083 225 7772 โทรสาร 02 901 2613

คำนำ

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดำเนินการสำรวจคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยทุกภาคส่วนแบบ Real time ด้วยเครื่องมือวัดความสุขด้วยตนเอง HAPPINOMETER ภายใต้โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ.2554 - 2557 (Happiness Watch in Thailand 2011 - 2014) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานสถานการณ์คุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญ คือ สามารถนำผลที่ได้มาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานได้ทันที

รายงานฉบับนี้ เป็นผลการสำรวจปีที่ 1 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2555) ที่ได้รับการตอบกลับจาก 65 องค์กร โดยเป็นจำนวนที่มากกว่าการสำรวจในรอบครึ่งปีแรกกว่า 7,000 ราย ผลการสำรวจ พบว่า ความสุขคนทำงานในประเทศไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 60.9 ซึ่งอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” และไม่มีความแตกต่างจากการสำรวจในรอบครึ่งปีแรกที่มีระดับคะแนน 61.1 มากนัก

ผลการสำรวจที่น่าสนใจ คือ มิติที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุดและต่ำที่สุดของคนทำงานในประเทศไทยทั้งสองรอบเป็นมิติเดียวกันคือ มิติจิตวิญญาณดี (Happy Soul) เป็นมิติที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 68.8 และมิติผ่อนคลายดี (Happy Relax) เป็นมิติที่มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด เท่ากับ 52.0 ซึ่งค่าคะแนนความสุขเฉลี่ยในรอบครึ่งปีหลังแทบไม่แตกต่างจากคะแนนในรอบครึ่งปีแรก

ผลการสำรวจทั้งสองครั้งเป็นการย้ำให้เห็นว่า ความสุขของคนทำงานในประเทศไทยในมิติต่างๆ นั้นมีแนวโน้มเป็นอย่างไร ควรเน้นพัฒนาสร้างเสริมความสุขของคนทำงานในมิติใดก่อน และจะส่งเสริมให้มิติที่ติดอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นอย่างไร

คณะวิจัย หวังว่า ผลการสำรวจคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยจะเป็นประโยชน์แก่องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ในการนำไปใช้ในการสร้างเสริมความสุขของคนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะวิจัยขอขอบพระคุณ นายแพทย์ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่เล็งเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนโครงการวิจัยนี้มาตลอด ขอขอบพระคุณที่ปรึกษาโครงการฯ รศ. ดร. ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา รศ. ดร. สุรีย์พร พันพึ้ง และดร. วสันต์ ภัทรอธิคม และสุดท้ายขอขอบพระคุณคนทำงานในประเทศไทยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการสำรวจครั้งนี้ โครงการสำรวจครั้งนี้ไม่สามารถมาถึงจุดนี้ได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากทุกท่านเหล่านั้น

คณะวิจัย

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย
ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2557

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
<u>บทที่ 1 บทนำ</u>	11
1.1 หลักการและเหตุผล	13
1.2 วัตถุประสงค์	15
1.3 เครื่องมือวัดความสุข HAPPINOMETER	15
1.4 ระเบียบวิธี	20
1.5 นิยามปฏิบัติการ	22
<u>บทที่ 2 การสำรวจปีที่ 1 รอบครึ่งปีหลัง</u>	23
(กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2555)	
2.1 อัตราการได้รับแบบสอบถามกลับคืน	25
2.2 ลักษณะทั่วไปของคนทำงาน	26
<u>บทที่ 3 สถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 1</u>	33
รอบครึ่งปีแรก (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2555)	
3.1 ความสุขภาพรวมของคนทำงาน	35
3.2 ความสุขของคนทำงานแยกรายมิติ	45
<u>บทที่ 4 การพัฒนาสร้างเสริมความสุขคนทำงาน ในประเทศไทย</u>	79
4.1 การค้นหาประเด็นที่ได้จากการวัดความสุขคนทำงาน ในประเทศไทย (แก้ตรงไหน)	81
4.2 กลยุทธ์ในการพัฒนาสร้างเสริมความสุขคนทำงาน ในประเทศไทย (แก้อย่างไร)	82
4.3 การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน (Routine to Happiness: R2H)	82
<u>ภาคผนวก</u>	85

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สรุปจำนวนแบบสอบถามคืนกลับมาทั้งหมดของการสำรวจปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2555)	25
2.2 กลุ่มอายุ จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	26
2.3 การศึกษา จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	27
2.4 สถานภาพสมรส จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	28
2.5 จำนวนบุตร จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	29
2.6 ลักษณะงาน จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	30
2.7 สถานภาพการจ้างงาน จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	31
2.8 ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	32
3.1 คะแนนความสุขคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวมและรายมิติ	36
3.2 คะแนนความสุขคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวมและรายมิติ จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	37
ภาคผนวก	
ตารางสรุป คะแนนความสุขของคนทำงานในประเทศไทย และรายมิติจำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	87
<u>คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย</u>	
ตาราง ก1 จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	88
ตาราง ก2 จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	89
ตาราง ก3 จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	90
ตาราง ก4 จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	91
ตาราง ก5 จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	92
ตาราง ก6 จำแนกตามสภาพการจ้างงาน ภาคการทำงานและเพศ	93
ตาราง ก7 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในการทำงาน	94

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)

ตาราง ข1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	95
ตาราง ข2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	96
ตาราง ข3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	97
ตาราง ข4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	98
ตาราง ข5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	99
ตาราง ข6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	100
ตาราง ข7	จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	101

คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax)

ตาราง ค1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	102
ตาราง ค2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	103
ตาราง ค3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	104
ตาราง ค4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	105
ตาราง ค5	จำแนกตามลักษณะงานที่ทำ ภาคการทำงาน และเพศ	106
ตาราง ค6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	107
ตาราง ค7	จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	108

คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart)

ตาราง ง1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	109
ตาราง ง2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	110
ตาราง ง3	จำแนกตาม สถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	111
ตาราง ง4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	112
ตาราง ง5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	113
ตาราง ง6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	114
ตาราง ง7	จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	115

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)

ตาราง จ1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	116
ตาราง จ2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	117
ตาราง จ3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	118
ตาราง จ4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	119
ตาราง จ5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	120
ตาราง จ6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	121
ตาราง จ7	จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	122

คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family)

ตาราง ฉ1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	123
ตาราง ฉ2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	124
ตาราง ฉ3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	125
ตาราง ฉ4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	126
ตาราง ฉ5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	127
ตาราง ฉ6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	128
ตาราง ฉ7	จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	129

คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)

ตาราง ข1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	130
ตาราง ข2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	131
ตาราง ข3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	132
ตาราง ข4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	133
ตาราง ข5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	134
ตาราง ข6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	135
ตาราง ข7	จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	136

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
<u>คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)</u>	
ตาราง ฉ1 จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	137
ตาราง ฉ2 จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	138
ตาราง ฉ3 จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	139
ตาราง ฉ4 จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	140
ตาราง ฉ5 จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	141
ตาราง ฉ6 ตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงานและเพศ	142
ตาราง ฉ7 ตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงานและเพศ	143
<u>คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money)</u>	
ตาราง ญ1 จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	144
ตาราง ญ2 จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	145
ตาราง ญ3 จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	146
ตาราง ญ4 จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	147
ตาราง ญ5 จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	148
ตาราง ญ6 จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	149
ตาราง ญ7 จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	150
<u>คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life)</u>	
ตาราง ฎ1 จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	151
ตาราง ฎ2 จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	152
ตาราง ฎ3 จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	153
ตาราง ฎ4 จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	154
ตาราง ฎ5 จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	155
ตาราง ฎ6 จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	156
ตาราง ฎ7 จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	157

สารบัญรูปร่างภาพ

รูปที่	หน้า
3.1 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามกลุ่มอายุ และภาคการทำงาน	38
3.2 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามการศึกษา และภาคการทำงาน	39
3.3 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพสมรส และภาคการทำงาน	40
3.4 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามจำนวนบุตร และภาคการทำงาน	41
3.5 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามลักษณะงาน และภาคการทำงาน	42
3.6 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสภาพการจ้างงาน และภาคการทำงาน	43
3.7 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน และภาคการทำงาน	44
3.8 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	45
3.9 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	49
3.10 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	53
3.11 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	56
3.12 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	60
3.13 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	63
3.14 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	67
3.15 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	70
3.16 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	74

1
บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การวิเคราะห์ทุนเพื่อพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2549-2554) ที่เน้นการพัฒนาคน โดยสร้างความสมดุลระหว่างทุน 3 ทุน คือ ทุนเศรษฐกิจ ทุนสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน และการวิเคราะห์ทุนของประเทศในระยะต่อไป คือ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มุ่งเน้นความเชื่อมโยงระหว่างทุน 6 ทุน คือ ทุนธรรมชาติ ทุนกายภาพ ทุนสังคม ทุนมนุษย์ ทุนการเงิน และทุนวัฒนธรรม ซึ่งเป็นความท้าทายและโอกาสของเศรษฐกิจไทยที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับบริบทใหม่ของโลก และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกใน 20 ปี ข้างหน้า จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 นี้ เห็นได้ชัดเจนว่า ทุนทั้ง 6 ดังกล่าวนั้นใกล้เคียงกับมิติคุณภาพชีวิตและความสุขของมนุษย์มากที่สุด ดังนั้น การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงาน จึงเป็นเป้าหมายสำคัญของหน่วยงานทุกภาคส่วนที่จะต้องส่งเสริมให้คนทำงานไทยเป็นแรงงานคุณภาพและมีสุขภาวะดีทั้งร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ

อย่างไรก็ตาม พลวัตของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในระดับประเทศ ภูมิภาคและระดับโลก ทำให้การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนไทยที่เคยใช้ได้ผลในทศวรรษที่ผ่านมามีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ต้องการนวัตกรรมใหม่ และต้องการภาคีเครือข่ายทุกระดับทั้งในประเทศ ภูมิภาค และระดับโลกเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในขณะที่เดียวกัน ในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) หรืออีก 3 ปี ข้างหน้า ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกในภูมิภาค 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ประเทศสมาชิกเหล่านี้จะร่วมมือช่วยเหลือ และสนับสนุนกัน ใน 3 เสาหลัก คือ เสาหลักด้านความมั่นคง (ASEAN Security Community-ASC) เพื่อให้ประชาชนในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีความปลอดภัยและมั่นคง เสาหลักด้านประชาสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC) เพื่อให้ประชากรในประเทศสมาชิกอยู่ร่วมกันภายใต้แนวคิดสังคมที่เอื้ออาทร มีสวัสดิการทางสังคมที่ดี และมีความมั่นคงทางสังคม และเสาหลักด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) มุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และการอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน อันจะทำให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง ประชากรมีความอยู่ดีกินดี และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้

1

อ้างอิงทิศทางเป้าหมายและยุทธศาสตร์ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2555 - 2564) หน้า 3, กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

เมื่อพิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ดังกล่าวข้างต้น ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ให้คนทำงานในประเทศไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข ในขณะเดียวกันคนทำงานในประเทศไทย ก็ต้องเผชิญกับการตั้งรับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) ดังนั้น ความต้องการข้อมูลด้านสถานการณ์คุณภาพชีวิตและความสุขคนทำงานในประเทศไทยจึงเป็นเรื่องสำคัญในการนำมาวิเคราะห์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์คนทำงานในประเทศไทยเมื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ข้อสำคัญ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านแรงงานคุณภาพในภาคอุตสาหกรรม ภาคการบริการ และภาครัฐวิสาหกิจ ในการตั้งรับเสาหลักด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC)

ในรอบทศวรรษที่ผ่านมา สำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร ภายใต้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้ดำเนินบทบาทในการพัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาเครือข่าย และพัฒนานโยบายสาธารณะ จนเกิดนวัตกรรมที่เป็นรูปแบบการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ โดยการสนับสนุนและสร้างเสริมโครงการ Happy Workplace หรือ Happy 8 จนสามารถเชื่อมโยงไปยังสุขภาวะของบุคลากร ครอบครัว สังคม และชุมชนที่เกี่ยวข้องให้มีสุขภาวะที่ดีขึ้น ทั้งยังมีการพัฒนาเครื่องมือในการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อรองรับการเติบโต และการขยายตัวในการทำงานของกลุ่มองค์กรที่สนใจเข้าร่วมโครงการในอนาคต บทบาทของสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กรดังกล่าวนี้ จึงเป็นการดำเนินการพัฒนาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง สามารถใช้เป็นฐานรากสำคัญที่แข็งแกร่งในการเตรียมความพร้อม ทั้งในเชิงรับและเชิงรุก อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นหนึ่งในเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กรในการพัฒนาเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตและความสุขที่เรียกว่า HAPPINOMETER ซึ่งเป็นทั้งคู่มือและเครื่องมือในการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขด้วยตนเองของคนทำงานในองค์กรต่างๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถกำหนดระยะเวลาในการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยได้แบบ Real-time เป็นระยะๆ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผลคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยได้ทุกภาคส่วน ข้อสำคัญ สามารถนำผลที่ได้มาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานได้ทันที

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อรายงานสถานการณ์คุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป อย่างต่อเนื่อง ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2557 โดยทำการสำรวจและรายงานสถานการณ์ความสุขทุกรอบครั้งปี

1.3 เครื่องมือวัดความสุข HAPPINOMETER

1.3.1 พัฒนาการของ HAPPINOMETER

HAPPINOMETER เป็นแนวคิดการวัดความสุขระดับบุคคลที่ต่อยอดจาก แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง (Self Assessment: SAS) ซึ่งแบบสำรวจนี้ได้พัฒนามาจากเครื่องมือวัด “คุณภาพชีวิตคนทำงาน” ที่สร้างขึ้นโดย “โครงการวิจัยคุณภาพชีวิตคนทำงานในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมและภาคการบริการ” ปี พ.ศ. 2551 ที่ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และ “โครงการพัฒนาระบบเงินเดือน ค่าตอบแทน สิ่งจูงใจและคุณภาพชีวิตข้าราชการ การศึกษาเพื่อพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของข้าราชการ” ปี พ.ศ. 2552 ที่ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงาน ก.พ. ทั้ง 2 โครงการดำเนินการโดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล HAPPINOMETER ประกอบด้วย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตคนทำงานที่พัฒนามาจากวิถีชีวิตของคนทำงานในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมและภาคการบริการ ตลอดจน คนทำงานในภาครัฐบาล ดังนั้นตัวชี้วัดทั้งหมด จึงเป็นตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตที่ใกล้เคียงกับชีวิตและความเป็นอยู่ของคนทำงานในสถานประกอบการทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลมากที่สุด รวมทั้งมีความเหมาะสมในการนำมาใช้เป็นเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงาน การพัฒนาตัวชี้วัดความสุข HAPPINOMETER ผ่านกระบวนการทางวิชาการหลายขั้นตอน จึงกล่าวได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ 1) มีความตรงตามเนื้อหา จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการประชุมร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านคุณภาพชีวิต ความสุข สุขภาพจิต เพื่อพิจารณาความตรงตามเนื้อหาที่ต้องการประเมิน จำนวน 9 ครั้ง 2) มีความตรงตามโครงสร้างจากการวิเคราะห์ด้วยหลักการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) (ยกเว้นข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิลงความเห็นว่าเป็นต้องมีข้อนี้ จึงไม่คำนึงถึง ค่า Factor Loading) และ 3) มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยพิจารณาจากเกณฑ์ค่า Cronbach’s Alpha Coefficient ซึ่งจำแนกตามองค์ประกอบหลัก HAPPINOMETER จึงเป็นเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตและความสุขที่น่าเชื่อถือที่ผ่านกระบวนการสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือวัดความสุข (HAPPINOMETER) ตลอดจนผ่านการวิเคราะห์จากกระบวนการวิจัย ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ

คุณภาพชีวิต และความสุขของคนทำงานทั้งคนทำงานในภาครัฐบาลและภาคเอกชนที่เป็นภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและภาคการบริการ

1.3.2 ข้อตกลงเบื้องต้นของ HAPPINOMETER

HAPPINOMETER เป็นเครื่องมือวัดระดับความสุขของคนทำงานที่สนับสนุนแนวคิดองค์กรแห่งความสุข 8 ประการ (Happy 8) ที่ได้กำหนดตัวชี้วัดความสุข 8 ประการไว้ ได้แก่ สุขภาพดี (Happy Body) น้ำใจดี (Happy Heart) ผ่อนคลายดี (Happy Relax) ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จิตวิญญาณดี (Happy Soul) สุขภาพเงินดี (Happy Money) ครอบครัวดี (Happy Family) และสังคมดี (Happy Society)

HAPPINOMETER จัดตัวชี้วัดความสุขของคนทำงานไว้ทั้งหมด 56 ตัวชี้วัด² ตามองค์ประกอบที่สอดคล้องกับความสุข 8 ประการ เพื่อประโยชน์ต่อ องค์กร หรือหน่วยงานที่ดำเนินตามแนวคิดของความสุข 8 ประการ เป็นเครื่องมือที่สามารถวัด ติดตาม และประเมินผล ความสุขคนในองค์กรตามองค์ประกอบของความสุข 8 ประการได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และสามารถนำผลการวัด ติดตาม และประเมินผลไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ในการทำเครื่องมือ HAPPINOMETER มีข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้เครื่องมือ HAPPINOMETER ดังต่อไปนี้

- 1) ความสุขของบุคคลเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพียงแต่มากหรือน้อย ช้าหรือเร็ว HAPPINOMETER สามารถวัดได้เป็นความสุขระยะสั้น เป็นรายไตรมาส
- 2) เป็นเครื่องมือวัดความสุขระดับบุคคล โดยมุ่งไปที่คนทำงานแต่ละคน แต่สามารถให้ภาพรวมสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในระดับองค์กรได้
- 3) เป็นเครื่องมือซึ่งใช้ประเมินประสบการณ์ด้านอารมณ์ และระดับความชื่นชอบชีวิตโดยรวมของบุคคล ทั้งทางบวกและลบ
- 4) เป็นเครื่องมือวัดความสุขระดับบุคคล ซึ่งประเมินจากองค์ประกอบคุณภาพชีวิตและความสุข 9 มิติ 56 ตัวชี้วัด ทั้งนี้ ต้องเป็นไปภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้
 - ก) ผู้ตอบ ตอบตามความรู้สึกที่ใกล้เคียงความรู้สึกของตนเองมากที่สุด
 - ข) ผู้ตอบ ให้ความหมายของแต่ละตัวชี้วัดด้วยความรู้สึกร หรือประสบการณ์ของตนเอง
 - ค) ผู้ตอบ มีความซื่อสัตย์ในการตอบทั้งข้อมูลเชิงประจักษ์ ความรู้สึก และประสบการณ์ที่ปรากฏเป็นคำถามใน HAPPINOMETER
 - ง) ผู้ตอบ ตอบให้เสร็จในเวลาที่กำหนด

1.3.3 องค์ประกอบของ HAPPINOMETER

เครื่องมือ HAPPINOMETER ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป รวม 8 คำถาม และตัวชี้วัดความสุข 9 มิติ รวมทั้งหมด 56 คำถาม และระดับความสมมูลรวม 1 คำถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบ มี 8 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด สถานภาพสมรส จำนวนบุตร สภาพการจ้างงาน ลักษณะงาน ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรหรือหน่วยงานในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 - 10 เป็นข้อคำถามของคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานใน 9 มิติ ดังนี้

ตอนที่ 2 มิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) หมายถึง การที่บุคคลมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมส่วน มีพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ปลอดภัย มีความพึงพอใจสภาวะสุขภาพกายของตนเอง มิตินี้มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ค่า BMI และ เส้นรอบเอว การรับประทานอาหารเช้า การออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ความพึงพอใจกับสุขภาพกาย

ตอนที่ 3 มิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) หมายถึง การที่บุคคลสามารถบริหารเวลาในแต่ละวันเพื่อการพักผ่อนได้อย่างมีคุณภาพ พึงพอใจกับการบริหารจัดการปัญหาของตนเอง และทำชีวิตให้ง่าย สบาย ๆ

มิตินี้มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความพึงพอใจที่ได้รับในการพักผ่อน การทำกิจกรรมที่เป็นการพักผ่อนหย่อนใจในรอบสัปดาห์ การมีความเครียดโดยรวม การมีชีวิตที่เป็นไปตามที่คาดหวังโดยรวม ความสามารถในการจัดการปัญหาโดยรวม

ตอนที่ 4 มิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) หมายถึง การที่บุคคลมีจิตสาธารณะมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม และมีเมตตากับคนรอบข้าง

มิตินี้มี 9 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความเอื้ออาทร หรือห่วงใยต่อคนรอบข้าง การให้ความช่วยเหลือแก่คนรอบข้าง การให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม ความสัมพันธ์ในที่ทำงานเหมือนพี่เหมือนน้อง การสื่อสารพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนแบบอย่างการทำงานระหว่างกัน ความเต็มใจและยินดีในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม การทำกิจกรรมที่สามารถทำได้ด้วยตนเองและมีประโยชน์ต่อสังคม

ตอนที่ 5 มิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) หมายถึง การที่บุคคลมีความตระหนักถึงคุณธรรม และศีลธรรม รู้แพ้รู้ชนะ รู้จักให้ และมีความกตัญญูรู้คุณ

มิตินี้มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม-ศาสนา การให้ทาน การปฏิบัติกิจตามศาสนาเพื่อให้จิตใจสงบ การยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจต่อผู้สำนึกผิด การยอมรับ

และขอโทษในความผิดที่ทำให้หรือมีส่วนรับผิดชอบ การตอบแทน หรือช่วยเหลือผู้มีพระคุณ

ตอนที่ 6 มิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกผูกพัน เชื้อใจ มั่นใจ และอุ่นใจกับบุคคลในครอบครัวของตนเอง

มิตินี้ มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การมีเวลาอยู่กับครอบครัวอย่างเพียงพอ การทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว การมีความสุขกับครอบครัว

ตอนที่ 7 มิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) หมายถึง การที่บุคคลมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนบ้าน ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบผู้คนรอบข้าง ไม่ทำให้สังคมเสื่อมถอย

มิตินี้ มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ เพื่อนบ้านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเรา การปฏิบัติตามกฎ/ระเบียบ/ ข้อบังคับของสังคม ความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เมื่อมีปัญหาสามารถขอความช่วยเหลือจากคนในชุมชน ความรู้สึกว่าสังคมไทยทุกวันนี้มีความสุข การใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

ตอนที่ 8 มิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) หมายถึง การที่บุคคลมีความตื่นตัวกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อปรับตัวให้เท่าทันและตั้งรับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และพอใจที่จะแสดงความทันสมัยอยู่เสมอ

มิตินี้ มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การแสวงหาความรู้ใหม่ ความสนใจที่จะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต โอกาสที่จะได้รับในการอบรม/ศึกษาต่อ/ดูงาน

ตอนที่ 9 มิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) หมายถึง การที่บุคคลมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน มีความสามารถและพึงพอใจในการบริหารจัดการระบบการรับ จ่าย และออมเงินในแต่ละเดือน

มิตินี้ มี 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ภาระในการผ่อนชำระหนี้สินต่างๆ การผ่อนชำระหนี้สินตามกำหนดเวลา การมีเงินเก็บออมในแต่ละเดือน ค่าตอบแทนที่ได้รับเพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน

ตอนที่ 10 มิติที่ 9 การงานดี (Happy Work-life) หมายถึง การที่บุคคลมีความสุขสบายใจในที่ทำงาน มีความรัก ความผูกพัน และความภาคภูมิใจในองค์กร มีความมั่นใจในอาชีพรายได้และมีความพึงพอใจกับความก้าวหน้าของตนเองในองค์กร

มิตินี้ มี 15 ตัวชี้วัด ได้แก่ การมีความสุขกับสภาพแวดล้อมโดยรวมขององค์กร การได้รับความดูแลเกี่ยวกับสุขภาพที่ดีจากองค์กร ความพึงพอใจกับสวัสดิการที่องค์กรจัดให้ การได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน พระราชบัญญัติ หรือระเบียบต่างๆ การได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ปรับขึ้นค่าจ้างที่ผ่านมาด้วยความเหมาะสม การมีอาชีพที่มั่นคง การได้รับค่าตอบแทนที่คุ้มค่ากับความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการทำงาน

การได้รับค่าตอบแทนถูกต้องและตรงตามเวลา ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในข้อเสนอแนะกับหัวหน้างานหรือนายจ้าง การมีโอกาสนในการพัฒนาต่อยอดการศึกษา และกลับมาพัฒนาหน่วยงาน หรือองค์กร การมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุคลากรขององค์กร การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมขององค์กร และการทำงานอย่างมีความสุข

1.3.4 ค่าคะแนนระดับความสุขและความหมาย

คุณประโยชน์ของ HAPPINOMETER คือ เป็นเครื่องมือวัดความสุขคนทำงานในองค์กรที่สามารถนำผลที่ได้ไปพัฒนาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของบุคคลได้ทันที องค์กรสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสำรวจ ติดตามประเมินผล คุณภาพชีวิตและความสุขของบุคลากรในองค์กรได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน HAPPINOMETER ได้พัฒนาโปรแกรมวัดความสุขสำเร็จรูป (โปรแกรม Excel) ซึ่งโปรแกรมนี้ สามารถใช้วัดค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ประหยัด มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขจากการวัดโดยเครื่องมือ HAPPINOMETER สามารถตีความและให้ความหมาย ได้ดังต่อไปนี้

Very Unhappy = คะแนน 0.00 – 24.99

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้นต่ำกว่าเป้าหมายมากที่สุด เป็นสัญญาณระบุให้ผู้บริหารต้องให้การพัฒนาระดับสนุน Happy 8 Plus ทันที

Unhappy = คะแนน 25.00 – 49.99

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้นต่ำกว่าเป้าหมาย เป็นสัญญาณระบุให้ผู้บริหารต้องให้การพัฒนาระดับสนุน Happy 8 Plus อย่างจริงจัง

Happy = คะแนน 50.00 – 74.99

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้น ตามเป้าหมาย เป็นสัญญาณว่า ผู้บริหารควรให้การพัฒนาระดับสนุน Happy 8 Plus ต่อไป

Very Happy = คะแนน 75.00 – 100

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้น เกินเป้าหมาย เป็นสัญญาณว่า ผู้บริหารควรให้การพัฒนาระดับสนุน Happy 8 Plus ต่อไปและยกย่องเป็นแบบอย่าง

1.4 ระเบียบวิธี

1.4.1 วิธีการสำรวจ (Survey Design) และเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ คือ เครื่องมือวัดความสุข Hapinometer ซึ่งทำการสำรวจคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยเป็นรายครึ่งปี

เครื่องมือนี้ ประกอบด้วย “แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง” และโปรแกรมสำเร็จรูป (Excel) ในการคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตและความสุข ซึ่งคนทำงานในองค์กรต่างๆ สามารถวัดคุณภาพชีวิตและความสุขด้วยตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำผลที่ได้มาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของตนเองได้ทันที

การสำรวจสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทยนี้ใช้แบบสอบถาม HAPPINOMETER ฉบับยาว³ ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 10 ตอน รวม 65 คำถาม โดยการให้ผู้ตอบกรอกแบบสอบถามในเครื่องคอมพิวเตอร์ (Online-based) หรือกรอกแบบสอบถามเป็นรายฉบับ (Paper-based)

ก) ระบบ Online-based ทาง Internet ซึ่งเหมาะสำหรับคนทำงาน หรือบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าถึง Internet โดยผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้งานแบบวัดความสุขออนไลน์ได้ที่เว็บไซต์ www.happinometer.com ซึ่งประกอบด้วยฉบับสั้น และฉบับยาว โดยการใช้งานในระบบออนไลน์ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) สำหรับคนทำงานและบุคคลทั่วไป คือ ไม่ระบุหน่วยงานหรือองค์กรต้นสังกัดและ 2) สำหรับคนทำงานในองค์กรเครือข่ายความสุข คือ สมัครสมาชิก และ Login จากหน่วยงานต้นสังกัด โดยผู้ใช้งานต้องมี user name และ password เพื่อเข้าสู่ระบบในการทำแบบวัดความสุขด้วยวิธีออนไลน์ เมื่อบันทึกข้อมูลตามขั้นตอนเรียบร้อยและกด submit แล้ว ผู้บันทึกข้อมูลจะทราบผลของคะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพชีวิตและความสุขของตนทันที หลังจากนั้นข้อมูลทั้งหมดก็จะถูกส่งผ่านไปเก็บไว้ที่ฐานข้อมูลของโครงการ

ข) ระบบ Manual-based ผ่านโปรแกรม Excel เครื่องมือนี้อยู่ในรูปของ “แบบสำรวจ” ที่เป็น “แบบสอบถาม” เหมาะสำหรับการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานทุกระดับผ่านการกรอกข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้ปากกาหรือดินสอ วิธีการนี้เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับคนทำงานที่ไม่สามารถเข้าถึงการใช้ระบบ Internet การใช้เครื่องมือนี้ ผู้บริหารและบุคลากรฝ่าย HR หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการในการบริหารจัดการให้บุคลากรขององค์กร กรอกข้อมูลในแบบสำรวจดังกล่าว เป็นรายบุคคล เมื่อกรอกข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว HR หรือผู้เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเก็บข้อมูลลงในโปรแกรม Excel เพื่อคำนวณค่าเฉลี่ยตามลำดับต่อไป เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะถูกจัดเก็บไว้ที่ฝ่าย HR หรือฝ่ายที่ดำเนินการก่อน

1.4.2 กลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ คนทำงานอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่ทำงานในองค์กรภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน

1.4.3 การสุ่มตัวอย่าง

ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยสุ่มตัวอย่างจาก กรอบตัวอย่าง (Sampling Frame) ที่รวบรวมจำนวนหน่วยงานและจำนวนบุคลากร ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่เป็นสถานประกอบการจากทำเนียบหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (PMAT) ทำเนียบโรงพยาบาลเอกชน ทำเนียบธนาคารในประเทศไทย ทำเนียบโรงแรมในประเทศไทย

3

เครื่องมือ HAPPINOMETER มี 2 ชุด คือ ฉบับสั้น ที่มีข้อคำถาม 15 ข้อ และฉบับยาว ที่มีข้อคำถามทั้งหมด 65 ข้อ

1.4.4 กระบวนการเก็บข้อมูล

1) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยทำหนังสือเชิญตัวอย่างที่สุ่มได้ ทั้งในระดับผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร หรือทรัพยากรบุคคล หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับบริหารและปฏิบัติ มาร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการใช้เครื่องมือ และการฝึกทดลองใช้เครื่องมือ

คณะนักวิจัยจะทำการฝึกอบรมวิธีการใช้เครื่องมือ HAPPINOMETER และเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ฝ่าย HR หรือฝ่ายดำเนินการจะสามารถใช้เครื่องมือนี้ และนำไปถ่ายทอดให้เกิดการใช้อย่างต่อเนื่อง

2) การส่งแบบสอบถาม และเชิญชวนให้หน่วยงานสมัครใจใช้แบบสอบถามในแต่ละประเภท

3) กำหนดระยะเวลาในการส่งแบบกลับคืน โดยแต่ละหน่วยงาน หรือองค์กร ต้องส่งแบบกลับคืน ภายในระยะเวลา 4 สัปดาห์ นับจากตั้งแต่วันที่รับแบบสอบถาม

1.4.5 การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสถิติเพื่อสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS) วิเคราะห์ผล และนำเสนอเป็นค่าเฉลี่ยความถี่ ร้อยละ

1.5 นิยามปฏิบัติการ

ก) จับตาความสุข หมายถึง การสำรวจ ติดตาม และประเมินผลคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทย โดยมีการนำเสนอผลเป็นแบบ Real time เป็นรายครึ่งปี คือ เวลาจริงของคุณภาพชีวิตและความสุข ที่คำนวณจากการเก็บข้อมูลโดยเครื่องมือและสูตรการคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Excel

ข) คนทำงานในประเทศไทย หมายถึง ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป และกำลังปฏิบัติงานทั้งระดับบริหาร ระดับอำนวยการ ระดับปฏิบัติการ และระดับแรงงาน ทั้งในภาครัฐบาล อาทิ กระทรวงต่างๆ ภาครัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน อาทิ สถานประกอบการ ประเภทอุตสาหกรรม บริการ และอื่นๆ เป็นต้น

2

การสำรวจปีที่ 1

รอบครึ่งปีหลัง
ก.ค.- ธ.ค. 2555

2.1 อัตราการได้รับแบบสอบถามกลับคืน

การสำรวจปีที่ 1 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม - ธันวาคม) พ.ศ. 2555 ได้รับการตอบกลับจำนวนทั้งสิ้น 22,012 ราย จาก 65 องค์กร คิดเป็นร้อยละ 49.6 เป็นการตอบแบบ Paper-based และร้อยละ 50.4 เป็นการตอบแบบ Online-based อย่างไรก็ตาม แบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้คงเหลือจำนวน 16,969 ราย โดยจำนวนที่ขาดหายไป มาจากการตอบแบบ Paper-based จำนวน 2,123 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.6 และมาจากการตอบแบบ Online-based จำนวน 2,920 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.3 รวมทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 22.9 โดยเป็นแบบที่กรอกข้อความไม่ครบทุกข้อในทั้ง 9 มิติ จึงไม่สามารถนำมาประมวลวิเคราะห์ เนื่องจากจะทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขรวมไม่มีความน่าเชื่อถือ

ตาราง 2.1 สรุปจำนวนแบบสอบถามคืนกลับมาทั้งหมดของการสำรวจ ปีที่ 1 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม - ธันวาคม 2555)

จำนวนแบบสอบถาม (รอบ2)		N	%
รวมแบบสอบถามทั้งหมด			
	Manual	10,909	49.6
	Online(online+MU+mobile app.)	11,103	50.4
	Total	22,012	100.0
แบบที่ใช้ได้*	Manual	8,786	39.9
สมบูรณ์ทุกมิติความสุข	Online (online+MU+mobile app.)	8,183	37.2
	Total	16,969	77.1
แบบเสีย**	Manual	2,123	9.6
	Online (online+MU+mobile app.)	2,920	13.3
	Total	5,043	22.9

* แบบสมบูรณ์ทุกมิติความสุข หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบข้อความของ 9 มิติความสุขครบทุกข้อในทุกมิติ (รวม 56 ข้อ) แม้ว่าจะตอบข้อความในหมวดคำถามทั่วไป (มี 8 ข้อคำถาม) ครบทุกข้อหรือไม่ก็ตาม แบบสมบูรณ์นี้ นำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย

** แบบเสีย หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้ตอบข้อความของ 9 มิติความสุขไม่ครบทุกข้อในทุกมิติ (รวม 56 ข้อ) แม้ว่าจะตอบข้อความในหมวดคำถามทั่วไป (มี 8 ข้อคำถาม) ครบทุกข้อหรือไม่ก็ตาม แบบเสียนี้ ไม่นำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย

2.2 ลักษณะทั่วไปของคนทำงาน

การสำรวจรอบสอง (กรกฎาคม - ธันวาคม 2555) มีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 16,969 คน ในจำนวนนี้เป็นคนทำงานในหน่วยงานเอกชน 6,082 คน และคนทำงานในหน่วยงานภาครัฐจำนวน 10,887 คน เมื่อแยกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นคนทำงานหญิง (ร้อยละ 67.5)

ในการนำเสนอข้อมูลทั่วไปนี้ อธิบายเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานในหน่วยงานเอกชน และคนทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ตามด้วยการเปรียบเทียบระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 เพศ

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ร้อยละ 67.5 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง และมีเพศชายเพียงประมาณหนึ่งในสาม เมื่อพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีส่วนของเพศหญิงสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (ร้อยละ 74.2 และร้อยละ 56.2 ตามลำดับ) เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ คือ 18-24 ปี 25-34 ปี 35-44 ปี 45-54 ปี 55-60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานระยะต้นถึงระยะกลาง คือ ร้อยละ 38.0 และ ร้อยละ 27.4 อยู่ในกลุ่มอายุ 25-34 ปี และ 35-44 ปี ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการกระจายตามอายุแยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนมีอายุน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ โดยกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี มีสูงถึงร้อยละ 88.2 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี มีเพียงร้อยละ 71.9 นอกจากนี้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนที่มีอายุ 18-24 ปี มีสูงถึงร้อยละ 15.0 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่มีอายุ 18-24 ปี ที่มีเพียงร้อยละ 10.5 (ตาราง 2.2)

คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตาม เพศ ทั้งในภาพรวม ภาคเอกชน และ ภาครัฐบาลในรอบการสำรวจที่ 2 นี้ มีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในรอบที่ 1

ตาราง 2.2 กลุ่มอายุ จำแนกตามภาคการจ้างงานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	9.8	13.0	12.0	5.6	12.2	10.5	14.5	15.5	15.0
25-34 ปี	38.4	37.8	38.0	31.2	35.7	34.5	46.5	43.6	44.9
35-44 ปี	28.7	26.8	27.4	30.0	25.9	26.9	27.2	29.3	28.3
45-54 ปี	16.9	16.4	16.6	23.0	18.6	19.8	10.1	10.3	10.2
55-60 ปี	5.6	5.5	5.5	9.4	7.0	7.6	1.4	1.3	1.4
61 ปีขึ้นไป	0.6	0.5	0.5	1.0	0.6	0.7	0.3	0.1	0.2
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ ⁴	5,141	10,698	15,839	2,705	7,829	10,534	2,436	2,869	5,305

2.2.2 ระดับการศึกษา

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า มากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 59.2) ของกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาสูงกว่าหรือเทียบเท่าระดับปริญญาตรี โดยสองในห้า (ร้อยละ 43.2) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และอีกร้อยละ 16.0 จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าหรือเทียบเท่าระดับปริญญาตรีในภาครัฐมีสูงกว่าภาคเอกชน (ร้อยละ 74.5 และ ร้อยละ 31.4 ตามลำดับ) นอกจากนี้ สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษาในภาคเอกชนก็มีสูงกว่าภาครัฐด้วยเช่นกัน (ร้อยละ 0.3 และ ร้อยละ 0.0 ตามลำดับ) การที่กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน อาจเกี่ยวข้องกับอายุ ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนมีอายุน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 - 24 ปี จะยังไม่จบปริญญาตรี (ตาราง 2.3)

ตาราง 2.3 การศึกษา จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	7.1	5.5	6.0	4.0	1.9	2.4	10.4	14.0	12.4
ม.ต้น	10.7	6.3	7.7	4.7	1.8	2.6	17.0	17.0	17.0
ม.ปลาย	12.3	12.6	12.5	7.2	10.4	9.6	17.7	18.0	17.9
ปวช.	6.0	3.3	4.1	4.0	2.6	3.0	8.1	4.9	6.3
ปวส.	13.4	5.7	8.2	8.6	4.0	5.2	18.5	9.9	13.6
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	1.6	2.4	2.2	2.3	3.0	2.8	0.9	1.1	1.0
ปริญญาตรี	35.0	47.1	43.2	45.4	53.6	51.5	24.1	31.4	28.2
สูงกว่าปริญญาตรี	13.8	17.0	16.0	23.8	22.7	23.0	3.1	3.2	3.2
ไม่ได้รับการศึกษา	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.3	0.3
อื่นๆ	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.2	0.2
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	5,431	11,421	16,852	2,799	8,063	10,862	2,632	3,358	5,990

2.2.3 สถานภาพสมรส

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด และแต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีการกระจายตัวพอๆกัน (ร้อยละ 46.7 และร้อยละ 40.7 ตามลำดับ) ประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสคู่ คือ แต่งงานและอยู่ร่วมกันร้อยละ 40.7 แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 3.5 และอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน ร้อยละ 4.1 เมื่อพิจารณาสถานภาพสมรสแยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ เป็นโสดสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (ร้อยละ 51.2 และร้อยละ 38.6 ตามลำดับ) สัดส่วนของหญิงที่เป็นโสดสูงกว่าสัดส่วนของชายที่เป็นโสด ในกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ (ร้อยละ 54.7 และร้อยละ 41.3 ตามลำดับ) (ตาราง 2.4)

ตาราง 2.4 สถานภาพสมรส จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	40.2	49.8	46.7	41.3	54.7	51.2	39.1	38.3	38.6
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	47.2	37.6	40.7	48.1	34.8	38.2	46.2	44.2	45.1
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	3.8	3.4	3.5	4.8	3.5	3.8	2.7	3.3	3.1
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	5.7	3.3	4.1	2.9	1.7	2.0	8.7	7.1	7.8
หม้าย	0.6	1.7	1.3	0.6	1.4	1.2	0.5	2.2	1.5
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	2.5	4.2	3.7	2.4	3.9	3.5	2.7	5.0	4.0
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	5,431	11,438	16,869	2,798	8,056	10,854	2,633	3,382	6,015

2.2.4 จำนวนบุตร

เกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีบุตร ประมาณหนึ่งในห้า (ร้อยละ 22.1) ของกลุ่มตัวอย่างมีบุตร 1 คน และอีกเกือบหนึ่งในห้า (ร้อยละ 19.1) ของกลุ่มตัวอย่างมีบุตร 2 คน มีเพียงร้อยละ 4.1 ที่มีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป เมื่อพิจารณาจำนวนบุตรแยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า สัดส่วนของผู้มีบุตรในภาครัฐต่ำกว่าเอกชน (ร้อยละ 40.3 และร้อยละ 54.3 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเพศร่วมกับการมีบุตร พบว่าสัดส่วนหญิงที่มีบุตรต่ำกว่าชายอย่างชัดเจน ในกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ในขณะที่หญิงและชายที่มีบุตรในกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนมีสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนัก (ตาราง 2.5)

ตาราง 2.5 จำนวนบุตร จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	47.8	58.1	54.8	49.2	63.4	59.7	46.3	45.3	45.8
มี จำนวน 1 คน	22.8	21.7	22.1	19.3	18.4	18.6	26.7	29.6	28.3
มี จำนวน 2 คน	23.3	17.0	19.1	24.9	15.5	17.9	21.7	20.8	21.2
มีจำนวน 3-4 คน	5.8	3.1	4.0	6.4	2.7	3.7	5.2	4.1	4.6
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	0.2	0.1	0.1	0.2	0.0	0.1	0.2	0.2	0.2
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	5,390	11,360	16,750	2,790	8,028	10,818	2,600	3,332	5,932

2.2.5 ลักษณะงาน

เมื่อพิจารณาตามลักษณะงานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างทำงานด้านการบริการในสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 42.6) รองลงมาคืองานสำนักงาน และงานด้านการผลิต ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 26.1 และ 24.0 ตามลำดับ การกระจายของกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะงานแตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน จากการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาครัฐทำงานด้านการบริการ และงานสำนักงานเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.0 และร้อยละ 29.9 ตามลำดับ) ในขณะที่ส่วนน้อยทำงานด้านการผลิต (ร้อยละ 5.7) ซึ่งสัดส่วนของผู้ทำงานด้านการผลิตในภาครัฐนี้ต่ำกว่าภาคเอกชนประมาณ 10 เท่าตัว เป็นที่น่าสังเกตว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่ทำงานด้านบริหารน้อยกว่าเพศชาย ทั้งในกลุ่มภาครัฐและเอกชน (ตาราง 2.6)

ตาราง 2.6 ลักษณะงาน จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	21.3	28.4	26.1	29.7	30.0	29.9	12.4	24.6	19.3
งานด้านการผลิต	36.1	18.2	24.0	11.8	3.6	5.7	62.1	53.1	57.0
งานด้านการบริการ	33.9	46.7	42.6	47.7	58.9	56.0	19.1	17.4	18.2
งานด้านบริหาร	7.7	6.0	6.6	9.6	6.7	7.4	5.7	4.5	5.0
งานด้านอื่นๆ	1.0	0.7	0.8	1.3	0.8	0.9	0.6	0.4	0.5
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	5,417	11,402	16,819	2,795	8,038	10,833	2,622	3,364	5,986

2.2.6 สถานภาพการจ้างงาน

มากกว่าสามในห้า (ร้อยละ 61.5) ของกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานประจำ มีเพียงร้อยละ 27.5 และ 9.5 เป็นพนักงานตามสัญญาจ้าง และรายวันตามลำดับ เมื่อพิจารณาสถานภาพการจ้างงาน แยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.2) เป็นพนักงานประจำ และตามสัญญาจ้าง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 67.4) เป็นพนักงานประจำ แต่กลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนก็มีสัดส่วนพนักงานรายวันสูงถึงร้อยละ 26.3 ซึ่งมากกว่าสัดส่วนพนักงานรายวันในภาครัฐอย่างมาก เป็นที่น่าสังเกตว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบประจำ น้อยกว่าเพศชายทั้งในกลุ่มภาครัฐและเอกชน (ตาราง 2.7)

ตาราง 2.7 สถานภาพการจ้างงาน จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	70.8	57.1	61.5	66.3	55.4	58.2	75.6	61.0	67.4
ตามสัญญาจ้าง	18.7	31.8	27.5	31.7	42.8	40.0	4.8	5.4	5.1
รายวัน	9.1	9.7	9.5	0.3	0.2	0.2	18.4	32.5	26.3
บางช่วงเวลา	0.2	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.3	0.2	0.2
ตามผลงาน	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1
จ้างเหมา	0.9	0.9	0.9	1.3	0.9	1.0	0.5	0.8	0.6
อื่นๆ	0.3	0.2	0.2	0.2	0.3	0.2	0.4	0.1	0.2
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	5,425	11,395	16,820	2,791	8,025	10,816	2,634	3,370	6,004

2.2.7 ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานให้กับหน่วยงานได้ระยะเวลาหนึ่งแล้ว โดยเมื่อพิจารณาระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน พบว่า ประมาณสองในห้าของกลุ่มตัวอย่างทำงานให้กับหน่วยงานนานกว่า หรือเท่ากับ 10 ปี ในขณะที่สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่ทำงานในหน่วยงานปัจจุบันในช่วงเวลาอื่นๆ มีสัดส่วนพอๆ กัน เมื่อพิจารณาสถานภาพการจ้างงาน แยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่ทำงานให้กับหน่วยงานนานกว่า หรือเท่ากับ 10 ปี มีสูงกว่าภาคเอกชนถึงเกือบสองเท่าตัว (ร้อยละ 50.7 และ 25.7 ตามลำดับ) ในทางกลับกัน สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่ทำงานให้กับหน่วยงานน้อยกว่า 1 ปี มีต่ำกว่าภาคเอกชนถึงสองเท่าตัว (ร้อยละ 8.8 และ 18.1 ตามลำดับ) (ตาราง 2.8)

ตาราง 2.8 ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	14.0	11.3	12.1	8.7	8.9	8.8	19.6	16.9	18.1
ระหว่าง 1-2 ปี	14.8	14.1	14.4	12.6	12.7	12.7	17.2	17.6	17.4
ระหว่าง 3-5 ปี	18.1	17.4	17.6	14.1	15.8	15.4	22.3	21.2	21.7
ระหว่าง 6-9 ปี	13.9	14.1	14.1	12.0	12.6	12.4	15.9	17.9	17.0
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	39.1	43.0	41.8	52.5	50.1	50.7	25.0	26.3	25.7
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	5,435	11,429	16,864	2,794	8,046	10,840	2,641	3,383	6,024

3

สถานการณ์ความสุข
คนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 1

รอบครึ่งปีหลัง
ก.ค.- ธ.ค. 2555

รายงานสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทยนี้ เป็นผลจากการสำรวจความสุขคนทำงานในประเทศไทยรอบครึ่งปีหลัง (ระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2555) ดำเนินการโดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ตัวอย่างในการสำรวจ ได้แก่ คนทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 22,012 ราย จาก 65 องค์กร สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้จำนวน 16,969 ราย เนื่องจากจำนวน 5,043 ราย มีการตอบคำถามไม่สมบูรณ์ จึงต้องตัดทิ้งไป ไม่นำมารวมในการวิเคราะห์ จำนวนตัวอย่างที่เก็บได้ในรอบครึ่งปีหลังนี้จะเพิ่มขึ้นจากการสำรวจในรอบครึ่งปีแรก กว่า 7,000 ราย

3.1 ความสุภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย

ผลการสำรวจความสุขคนทำงานในประเทศไทยรอบครึ่งปีหลังนี้ (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2555) พบว่า ความสุขคนทำงานระดับประเทศมีค่าคะแนนเฉลี่ย 60.9 ซึ่งต่ำกว่าการสำรวจในรอบครึ่งปีแรกเล็กน้อย (61.1) และอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย”

เมื่อจำแนกมิติที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด พบว่า ความสุขคนทำงานระดับประเทศ มิติที่มีค่าคะแนนสูงสุด คือ จิตวิญญาณดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 68.8 เป็นคะแนนที่แทบไม่แตกต่างจากการสำรวจครึ่งปีแรกเลย (68.6) และอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย”

ความสุขคนทำงานระดับประเทศ มิติที่มีค่าคะแนนต่ำที่สุด คือ ผ่อนคลายดี ซึ่งเป็นมิติเดียวกับการสำรวจในรอบที่ 1 แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 52.0 ที่มากกว่าคะแนนในรอบที่ 1 เล็กน้อย (51.3) ซึ่งแม้ว่า จัดอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” แต่ระดับคะแนน เกือบตกอยู่ในค่าคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่า 50.0 ซึ่งอยู่ในระดับ “UNHAPPY” หรือ “ระดับความสุขต่ำกว่าเป้าหมาย”

เมื่อนำผลค่าคะแนนเฉลี่ยทุกมิติมาจัดอันดับ โดยตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าคะแนนเฉลี่ยจากการสำรวจในครึ่งปีแรก (รอบที่ 1) ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่แล้วคะแนนเฉลี่ยในมิติต่างๆ ของการสำรวจทั้งสองรอบไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมี 4 มิติที่คะแนนเพิ่มขึ้น คือ มิติผ่อนคลายดี น้ำใจดี จิตวิญญาณดี และสังคมดี มิติที่เหลืออีก 5 มิติมีคะแนนลดลงแต่ไม่มากนัก มีเพียงคะแนนเฉลี่ยของมิติครอบครัวที่ต่ำลงอย่างเห็นได้ชัดเจน คือ ลดลงจาก 62.5 ในรอบครึ่งปีแรก เป็น 59.4 ในรอบครึ่งปีหลัง ทำให้ลำดับคะแนนของมิติครอบครัวเลื่อนจากอันดับที่ 3 เป็นอันดับที่ 6 ในครึ่งปีหลัง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อันดับ 1 ได้แก่ จิตวิญญาณดี (Happy Soul)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 68.8 (68.6)
อันดับ 2 ได้แก่ น้ำใจดี (Happy Heart)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 67.9 (67.3)
อันดับ 3 ได้แก่ ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 61.8 (62.2)
อันดับ 4 ได้แก่ สุขภาพดี (Happy Body)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 61.5 (61.6)
อันดับ 5 ได้แก่ การงานดี (Happy Work-Life)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 59.9 (60.5)
อันดับ 6 ได้แก่ ครอบครัวดี (Happy Family)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 59.4 (62.5)
อันดับ 7 ได้แก่ สังคมดี (Happy Society)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 57.4 (56.2)
อันดับ 8 ได้แก่ สุขภาพเงินดี (Happy Money)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 55.3 (55.7)
อันดับ 9 ได้แก่ ผ่อนคลายดี (Happy Relax)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 52.0 (51.3)

ตาราง 3.1 คะแนนความสุขคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวมและรายมิติ

ค่า คะแนน	 Happy Body	 Happy Relax	 Happy Heart	 Happy Soul	 Happy Family	 Happy Society	 Happy Brain	 Happy Money	 Happy Work Life	ความ สุข ภาพ รวม
ความ สุขเฉลี่ย	สุขภาพ ดี	ผ่อน คลายดี	น้ำใจดี	จิต วิญญาณ ดี	ครอบ ครัวดี	สังคมดี	ใฝ่รู้ดี	สุขภาพ การเงินดี	การ งานดี	
ช่วงครึ่ง ปีแรก 2555	61.6 Happy	51.3 Happy	67.3 Happy	68.6 Happy	62.5 Happy	56.2 Happy	62.2 Happy	55.7 Happy	60.5 Happy	61.1 Happy
ช่วงครึ่ง ปีหลัง 2555	61.5 Happy	52.0 Happy	67.9 Happy	68.8 Happy	59.4 Happy	57.4 Happy	61.8 Happy	55.3 Happy	59.9 Happy	60.9 Happy

3.1.1 ความสุขภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทยกับเพศและอายุ

ผลการสำรวจความสุขคนทำงานในครึ่งปีแรกและครึ่งปีหลัง คะแนนความสุขไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยในภาพรวมคะแนนความสุขของคนทำงานทั้งชายและหญิงในรอบสำรวจครึ่งปีหลังจะน้อยกว่าความสุขในรอบครึ่งปีแรก แต่ก็แทบไม่มีความแตกต่างกันเลย เช่น คนทำงานชายลดลงจาก 60.2 เป็น 60.0 คะแนน คนทำงานหญิงลดลงจาก 61.6 เป็น 61.3 ในครึ่งปีแรก และครึ่งปีหลังตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน คะแนนของภาครัฐจะน้อยกว่าในการสำรวจรอบหลังเหมือนในภาพรวม แต่ในภาคเอกชนคะแนนในครึ่งปีหลังจะเพิ่มขึ้นทั้งในภาพรวมและเมื่อแยกเป็นชายและหญิง

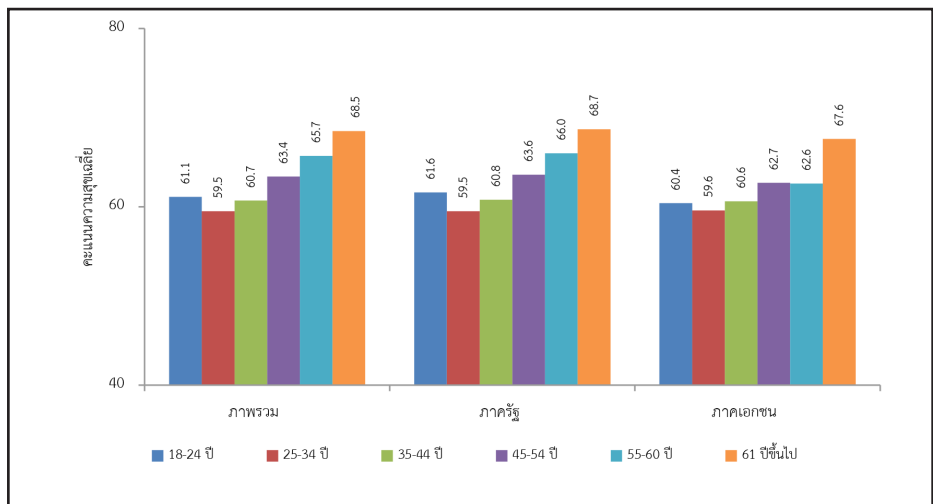
เมื่อพิจารณาเฉพาะการสำรวจในครึ่งปีหลัง ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งคนทำงานหญิงและชายมีคะแนนความสุขใกล้เคียงกัน แต่คนทำงานหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเล็กน้อยคือ 61.3 ขณะที่คนทำงานชายมีคะแนนความสุขเท่ากับ 60.0 ซึ่งทั้ง 2 กลุ่ม มีความสุขในระดับ Happy เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคการทำงาน คนทำงานในภาครัฐมีค่าคะแนนสูงกว่าคนทำงานภาคเอกชนทั้งในภาพรวม และเมื่อแยกชายหญิง (ตาราง 3.2)

ตาราง 3.2 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามเพศและภาคการทำงาน

คะแนนความสุข ในภาพรวม	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
รอบครึ่งปีแรก	60.2	61.6	61.1	62.0	62.7	62.5	58.9	60.2	59.7
รอบครึ่งปีหลัง	60.0	61.3	60.9	60.2	61.7	61.3	59.7	60.4	60.1

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ ในการสำรวจรอบที่สองนี้ ถ้าไม่รวมกลุ่มอายุ 18-24 ปี พบว่า คะแนนความสุขมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามกลุ่มอายุที่มากขึ้น และเป็นไปในทำนองเดียวกันเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานในภาครัฐกับภาคเอกชน ซึ่งเป็นแนวโน้มเดียวกับการสำรวจรอบครั้งปีแรก โดยคนทำงานที่อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี มีคะแนนความสุขที่น้อยที่สุด ขณะที่คนทำงานที่อายุมากกว่า 60 ปีมีคะแนนความสุขสูงสุด และแม้ว่าคะแนนความสุขของคนทำงานในภาครัฐจะสูงกว่าคนทำงานในภาคเอกชนเกือบทุกกลุ่มอายุ แต่ก็ไม่ต่างกันมากนัก มีกลุ่มอายุที่คะแนนความสุขของคนทำงานภาครัฐสูงกว่าภาคเอกชนอย่างชัดเจน คือ ช่วงอายุ 55-60 ปี คือ 66.0 คะแนนในภาครัฐ และ 62.6 คะแนนในภาคเอกชน (ดูรูป 3.1)

รูป 3.1 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามกลุ่มอายุและภาคการทำงาน

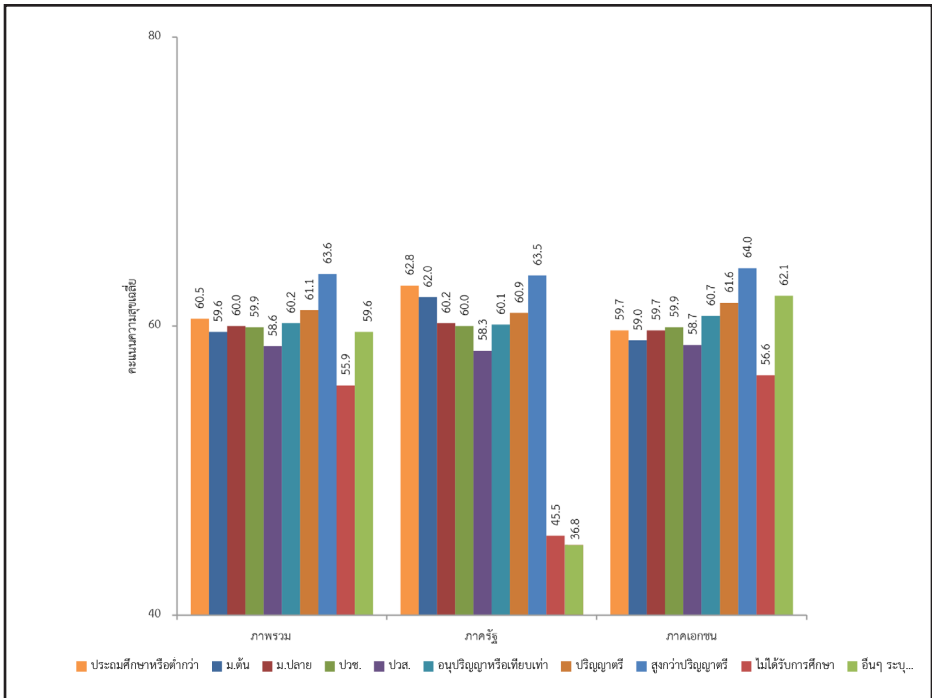

3.1.2 ความสุขภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทยกับระดับการศึกษา

เมื่อจำแนกความสุขตามระดับการศึกษา พบแนวโน้มค่าคะแนนที่เหมือนกันทั้งในภาพรวม ภาครัฐ และภาคเอกชน คือ ค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขจะสูงในกลุ่มคนทำงานที่มีระดับการศึกษาต่ำ (ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า) และคะแนนจะลดน้อยลงเมื่อมีการศึกษาระดับกลางๆ แต่จะค่อยๆ เพิ่มสูงขึ้นอีกครั้งในกลุ่มคนทำงานที่มีระดับการศึกษาสูง (ปริญญาตรีและสูงกว่า) และที่น่าสนใจคือ กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษามีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ มีค่าคะแนนความสุขประมาณ 45.5-56.6 คะแนน อีกกลุ่มหนึ่งที่น่าสนใจ คือ กลุ่มคนทำงานที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขค่อนข้างต่ำเช่นกัน โดยเฉพาะผู้ที่จบระดับปวส. ที่มีคะแนนเฉลี่ยประมาณ 58 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ในระดับการศึกษาที่ไม่สูงนัก คนทำงานภาครัฐมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงกว่าคนทำงานภาคเอกชน แต่คะแนนของคนทำงานในภาครัฐจะต่ำกว่าในระดับการศึกษาที่สูง โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรีและสูงกว่า (ดูรูป 3.2)

รูป 3.2 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามการศึกษาและภาคการทำงาน

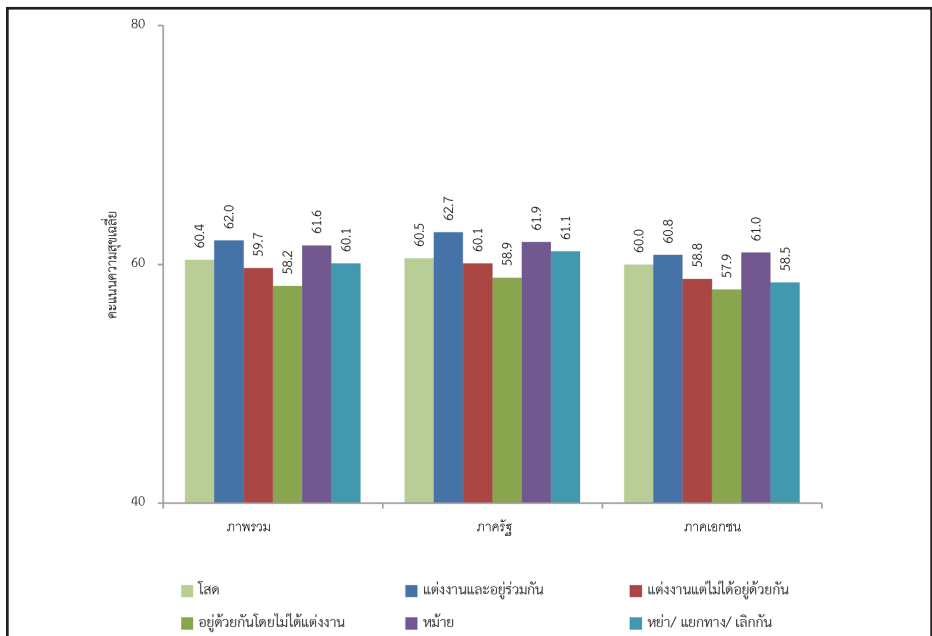

3.1.3 ความสุขภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทยกับสถานภาพสมรส

เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส (รูป 3.3) ในรอบครึ่งปีหลังนี้มีแนวโน้มความสุขคนทำงานที่ไม่แตกต่างจากการสำรวจในรอบแรก โดยพบว่า ในภาพรวมคนทำงานที่แต่งงานและอยู่ร่วมกันกับคู่สมรสมีคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงสุด (62.0) ซึ่งใกล้เคียงกันกับคะแนนเฉลี่ยความสุขของกลุ่มคนทำงานที่ระบุว่าเป็นหม้าย (61.6) ที่น่าสนใจคือ กลุ่มคนทำงานที่ระบุว่าแต่งงานแล้วแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน กับกลุ่มคนทำงานที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน เป็นสองกลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขต่ำที่สุดคือ 59.7 และ 58.2 ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มคนทำงานที่เป็นโสดมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าคือ 60.4

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานหญิงและชายในภาพรวม พบว่า คนทำงานหญิงมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงกว่าคนทำงานชายในทุกสถานภาพสมรส ซึ่งแนวโน้มเดียวกันทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน อย่างไรก็ตาม จะพบว่า คนทำงานในภาครัฐมีคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานในภาคเอกชนในทุกสถานภาพสมรส ที่น่าสนใจคือ คนทำงานในภาคเอกชนที่มีสถานภาพสมรสที่ไม่มั่นคง อันได้แก่ แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน และหย่า/แยกทาง/เลิกกัน มีคะแนนความสุขที่ค่อนข้างต่ำ คือ ไม่ถึง 60 คะแนน

รูป 3.3 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามสถานภาพสมรสและภาคการทำงาน

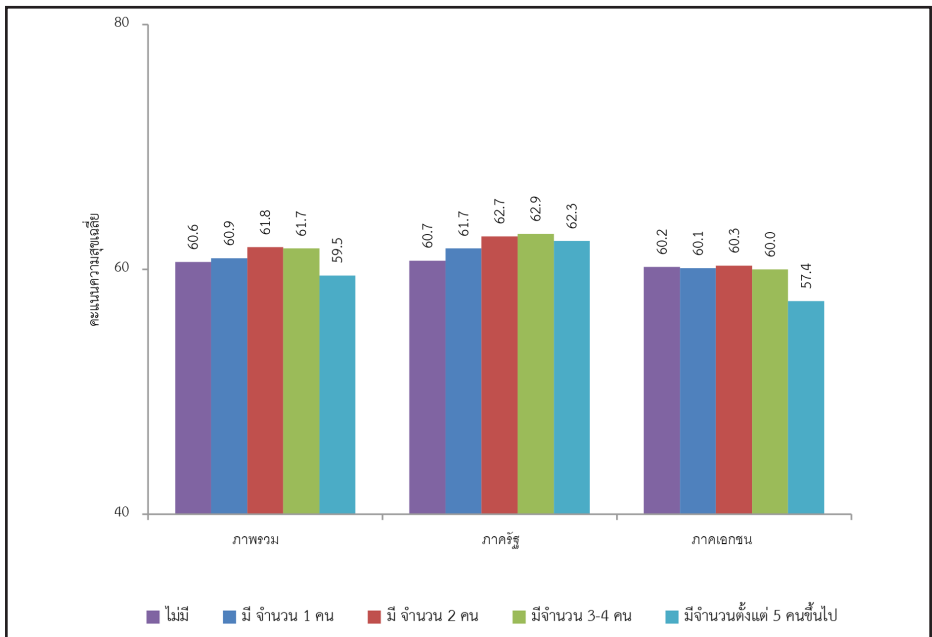

3.1.4 ความสุขภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทยกับจำนวนบุตร

ในการสำรวจครั้งปีหลัง จำนวนบุตรกับความสุขของคนทำงานไม่แตกต่างจากผลการสำรวจในครั้งปีแรกเลย โดย ในภาพรวม (รูป 3.4) พบว่า จำนวนบุตรที่เหมาะสมมีผลทำให้คนทำงานมีความสุข แต่ถ้ามีจำนวนบุตรมากเกินไป ส่งผลคะแนนความสุขที่ลดลงอย่างมาก กล่าวคือ กลุ่มคนทำงานที่มีบุตรจำนวน 2 คน และมีบุตร 3-4 คน มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขใกล้เคียงกัน คือ 61.8 และ 61.7 ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มคนทำงานที่มีบุตร 1 คน และไม่มีบุตร มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขใกล้เคียงกัน คือ 60.9 และ 60.6 ตามลำดับ แต่กลุ่มคนทำงานที่มีจำนวนบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยความสุขต่ำที่สุด (59.5)

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนบุตรกับความสุขของคนทำงานในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า คนทำงานภาครัฐ ยังมีบุตรจำนวนมากขึ้น ค่าคะแนนความสุขจะเพิ่มขึ้นด้วย ยกเว้นการมีจำนวนบุตรมากกว่า 5 คนที่ค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขจะลดต่ำลงเล็กน้อย สำหรับคนทำงานในภาคเอกชน พบว่า จำนวนบุตรไม่ส่งผลต่อคะแนนความสุข ยกเว้นการมีบุตรเกิน 5 คน ที่ระดับความสุขจะลดลงจากกลุ่มอื่นๆ ค่อนข้างมาก จากประมาณ 60 คะแนน เหลือ 57.4 คะแนน

รูป 3.4 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามจำนวนบุตรและภาคการทำงาน

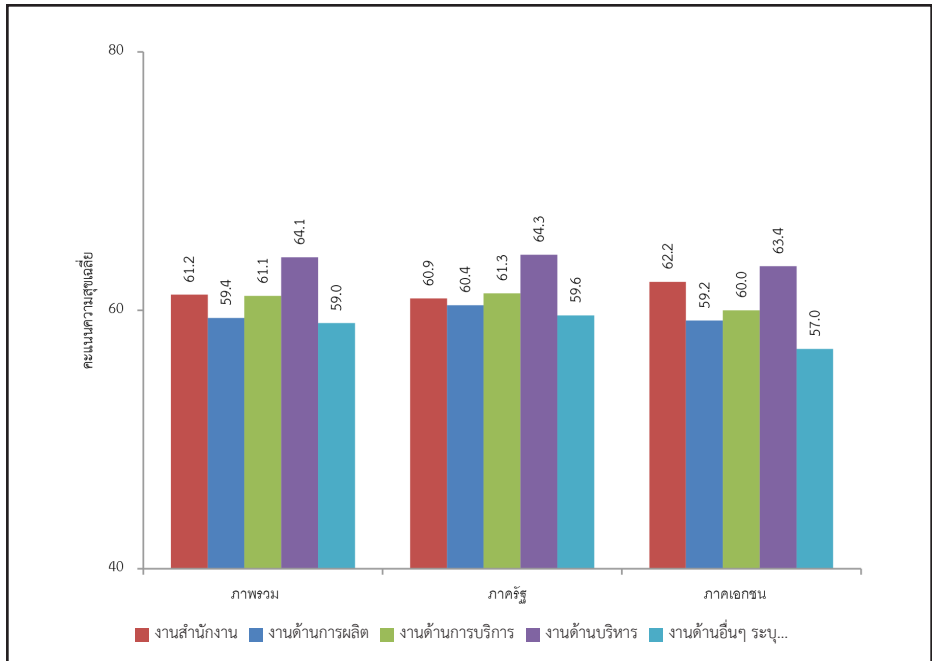

3.1.5 ความสุขภาพรวมของคนทำงานกับลักษณะงาน

ในภาพรวม (โดยไม่นับงานประเภทอื่นๆ ที่มีลักษณะงานที่หลากหลาย) พบว่า ลักษณะงานมีผลต่อความสุขของคนทำงาน กล่าวคือ คะแนนเฉลี่ยความสุขของกลุ่มคนทำงานในสายการผลิต (59.4) มีคะแนนเฉลี่ยความสุขน้อยกว่ากลุ่มคนทำงานในสายบริการ (64.1) ค่อนข้างมาก และยิ่งต่ำกว่าสายงานสำนักงาน (61.2) และสายบริการ (61.1) (รูป 3.5) ซึ่งเป็นแนวโน้มที่คล้ายคลึงกับการสำรวจในครั้งปีแรก ที่กลุ่มทำงานบริการมีคะแนนความสุขสูงสุด และฝ่ายผลิตมีคะแนนความสุขที่ค่อนข้างต่ำ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน ในภาครัฐนั้นแทบไม่พบความแตกต่างกันระหว่างลักษณะงานสำนักงาน งานการผลิต และงานบริการ คือ อยู่ในช่วงคะแนน 60-61 แต่ผู้ที่ทำงานด้านบริหารกลับมีคะแนนที่สูงกว่ามาก คือ 64.3 คะแนน ส่วนในภาคเอกชน ไม่มีความแตกต่างกันมากนักระหว่างคนทำงานด้านการผลิตและบริการ คือ อยู่ในช่วงคะแนน 59-60 และที่น่าสนใจคือ แม้ผู้ที่ทำงานด้านบริหารมีคะแนนความสุขสูงที่สุด (63.4) ผู้ที่ทำงานในสำนักงานก็มีคะแนนความสุขที่ค่อนข้างสูงเช่นกัน (62.2) ขณะที่ผู้ทำงานในสำนักงานของภาครัฐมีคะแนนที่ต่ำกว่า (60.9)

รูป 3.5 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามลักษณะงานและภาคการทำงาน

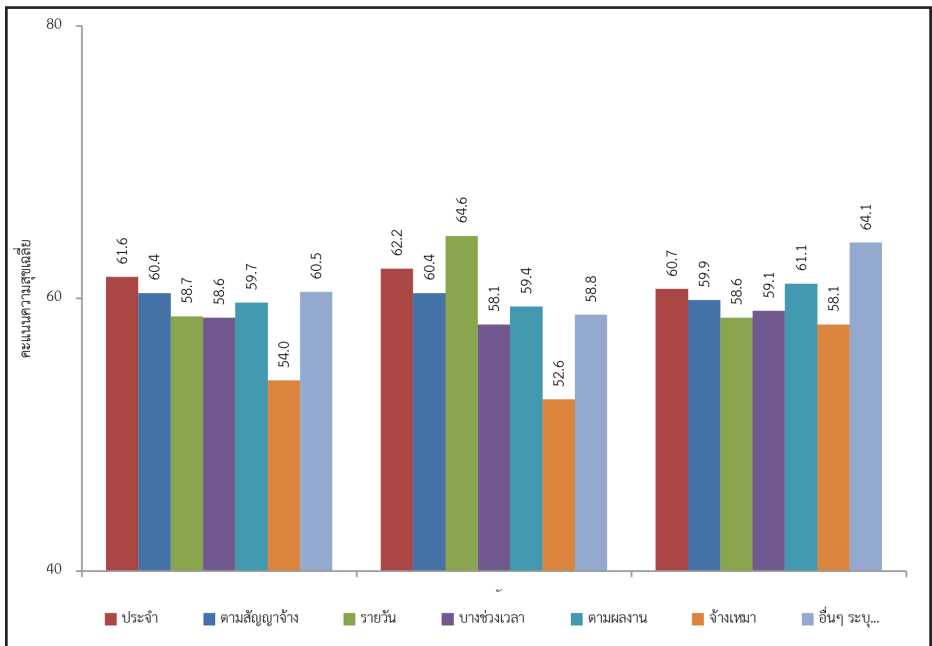

3.1.6 ความสัภาพรวมของคนทำงานกับสภาพการจ้างงาน

สภาพการจ้างงานกับความสุขคนทำงาน (รูป 3.6) แสดงชัดเจนว่า ความมั่นคงในการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสุขของคนทำงาน โดยในการสำรวจทั้งสองครั้ง พบว่า คนทำงานที่มีสภาพการจ้างงานแบบประจำ มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงสุดและเท่ากันทั้งสองการสำรวจ คือ 61.6 คะแนน และในการสำรวจครั้งปีหลังนี้ พบว่า การจ้างงานแบบจ้างเหมา มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด คือ 54 คะแนน ส่วนการจ้างแบบสัญญาจ้าง การจ้างงานแบบตามผลงาน การจ้างแบบรายวัน และการจ้างบางช่วงเวลามีคะแนนความสุขไม่ต่างกันมากนัก คือ อยู่ในช่วง 58.6-60.4 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้ทำงานในภาครัฐและเอกชน พบความแตกต่างที่น่าสนใจ คือ คนทำงานภาครัฐที่มีคะแนนความสุขสูงสุด เป็นผู้ที่มีสภาพการจ้างงานแบบรายวัน คือ 64.6 คะแนน ขณะที่ผู้ที่มีสภาพการจ้างงานแบบเดียวกันนี้ในภาคเอกชนมีคะแนนความสุขเกือบต่ำที่สุด คือ 58.6 คะแนน นอกจากนี้ ในภาครัฐ ผู้ที่ทำงานในสภาพการจ้างงานลักษณะต่างๆ มีคะแนนความสุขที่แตกต่างกันมาก เช่น การจ้างแบบรายวันมีคะแนนสูงถึง 64.6 ขณะที่การจ้างแบบจ้างเหมา มีเพียง 52.6 คะแนน ซึ่งเกือบตกอยู่ในช่วงของผู้ที่ไม่มีความสุข ส่วนในภาคเอกชนไม่พบความแตกต่างกันมากนักของผู้ที่มีลักษณะการจ้างงานที่ต่างกัน คือ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 58 - 61 คะแนน

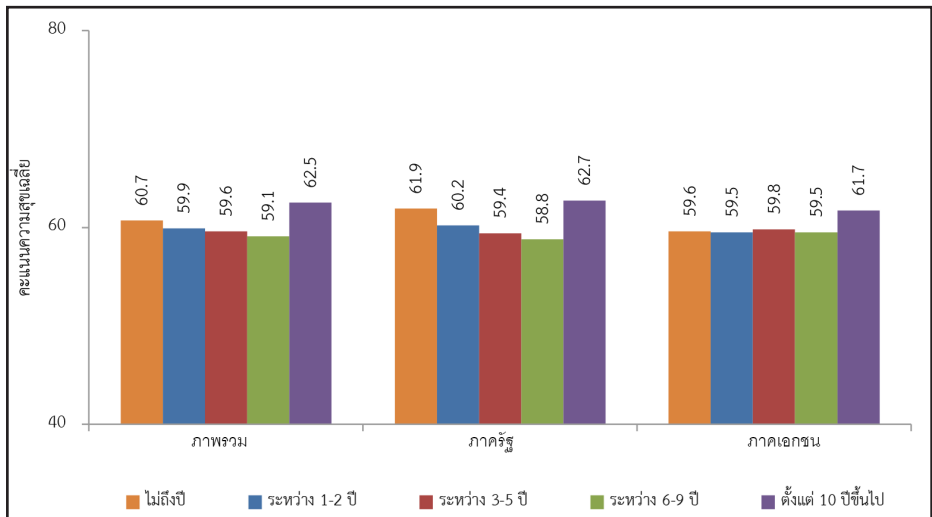
รูป 3.6 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามสภาพการจ้างงานและภาคการทำงาน

3.1.7 ความสุขภาพรวมของคนทำงานกับระยะเวลาการทำงานในองค์กรปัจจุบัน

ในภาพรวม ค่าคะแนนความสุขของคนทำงานกับระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบันในรอบครึ่งปีหลังนี้ พบว่า คนทำงานที่อยู่นานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงที่สุด (62.5) และที่ต่ำประหลาดใจคือ คนทำงานที่ทำงานไม่ถึงปี (60.7) กลับมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานระหว่าง 1-2 ปี (59.9), 3-5 ปี (59.6) และ 6-9 ปี (59.1) ซึ่งเป็นแนวโน้มเดียวกันจากการสำรวจในรอบครึ่งปีแรก และพบแนวโน้มที่คล้ายคลึงกันนี้ในกลุ่มคนทำงานภาครัฐ และภาคเอกชน นอกจากนี้ คนทำงานภาครัฐมีคะแนนความสุขมากกว่าคนทำงานในภาคเอกชนใน 3 ช่วงระยะเวลาของการทำงานคือไม่ถึงปี, ระหว่าง 1 - 2 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ส่วนในระหว่าง 3 - 5 ปี และ 6 - 9 ปี คนทำงานภาคเอกชนมีคะแนนความสุขมากกว่าคนทำงานภาครัฐ (รูป 3.7)

รูป 3.7 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบันและภาคการทำงาน

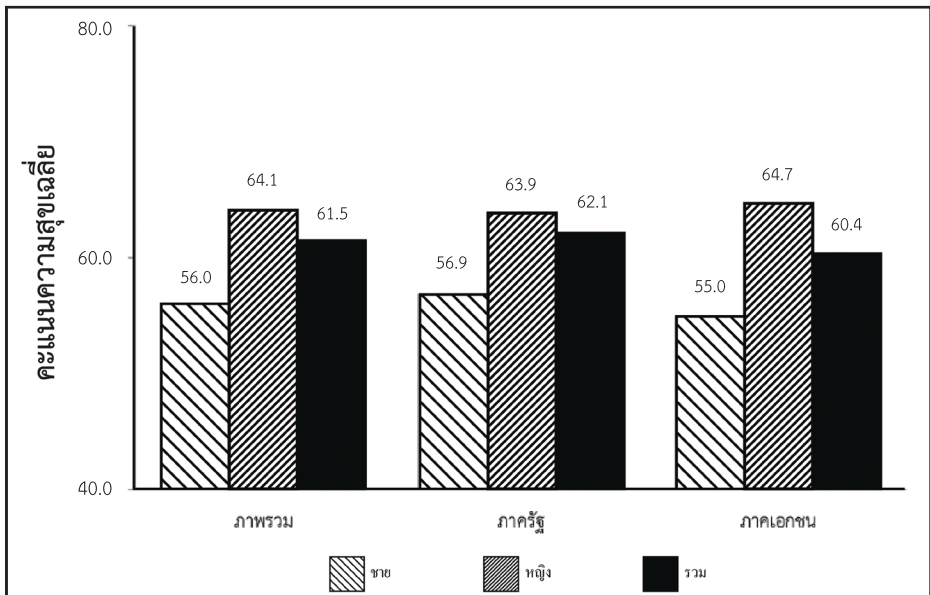
3.2 ความสุขของคนทำงานแยกรายมิติ

3.2.1 มิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)

ความสุขมิติที่ 1 สุขภาพดี หรือ Happy Body พิจารณาจากการมีค่าดัชนีมวลกาย หรือ Body Mass Index (BMI) ที่เหมาะสม ไม่อ้วนเกินไป หรือผอมเกินไป และการมีพฤติกรรมทางสุขภาพที่เหมาะสม ทั้งในเรื่องการรับประทานอาหารและการออกกำลังกาย รวมถึง การงดเว้นการสูบบุหรี่ หรือการบริโภคเหล้า สุรา ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนทำงาน ค่าคะแนนความสุขที่วัดจากคำถามที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพกายรวม 6 คำถาม ดังนี้ (1) ท่านมีน้ำหนัก ส่วนสูง และเส้นรอบเอวเท่าใด (2) โดยปกติท่านกินอาหารเข้า โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละกี่วัน (3) ปัจจุบันท่านออกกำลังกายโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละกี่วัน (4) ปัจจุบันท่านสูบบุหรี่ ใบบาง หรือ ยาเส้น หรือ ไม้ (5) ปัจจุบันท่านดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ ไวน์ สาโท หรือสุราที่บ้านหรือไม่ และ (6) โดยรวมแล้วท่านพึงพอใจกับสุขภาพกายของท่านหรือไม่

รูป 3.8 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)

จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

จากผลการสำรวจฯ ในรอบที่ 2 ภาพรวมพบว่า คนทำงานซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการสำรวจครั้งนี้ มีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดี เท่ากับ 61.5 อยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจฯ ในรอบแรก คะแนนความสุขมีค่าลดลงเพียงเล็กน้อย หรือกล่าวได้ว่าแทบไม่แตกต่าง (ค่าคะแนน 61.6 ในการสำรวจฯ รอบ 1 และ ค่าคะแนน 61.5 ในการสำรวจฯ รอบ 2) อย่างไรก็ตาม เมื่อจำแนกตามเพศ พบคนทำงานหญิงมีความสุข “สุขภาพกายดี” ลดลงจากการสำรวจฯ รอบแรกที่ 64.8 คะแนน เหลือ 64.1 คะแนน ในขณะที่คนทำงานชาย แม้จะมีคะแนนความสุขต่ำกว่าคนทำงานหญิง แต่มีความสุขเพิ่มขึ้นจากการสำรวจฯ รอบแรกที่ 55.6 คะแนน เพิ่มเป็น 56.0 คะแนน เปรียบเทียบระหว่างภาคการทำงาน คนทำงานภาครัฐยังคงมีคะแนนความสุขในมิติ “สุขภาพกายดี” (62.1 คะแนน) สูงกว่าคนทำงานภาคเอกชน (60.4 คะแนน) แต่เมื่อเทียบกับผลการสำรวจฯ รอบแรก พบว่า คนทำงานภาครัฐมีความสุขลดลง ทั้งคนทำงานชายและหญิง ในขณะที่คนทำงานภาคเอกชนทั้งชายและหญิง มีความสุขเพิ่มขึ้น ในการสำรวจฯ รอบ 1 คนทำงานภาครัฐ: 63.0 คะแนน; คนทำงานภาคเอกชน: 60.1 คะแนน) ทำให้ช่วงห่างของคะแนนความสุขระหว่างคนทำงานภาครัฐและคนทำงานภาคเอกชนแคบลง

เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ คะแนนสุขภาพดี ทั้งคนทำงานภาพรวม คนทำงานภาครัฐ และคนทำงานภาคเอกชนมีลักษณะแปรผันตามช่วงอายุที่เพิ่มขึ้น โดยมีรูปแบบในลักษณะตัว U-shape) คล้ายคลึงกับลักษณะที่พบในการสำรวจฯ ครั้งที่ 1 กล่าวคือ คะแนนสุขภาพดีของกลุ่มตัวอย่างจะลดลงในช่วงอายุ 25-34 ปี เมื่อเทียบกับในช่วงอายุ 18-24 ปี และค่อยปรับตัวขึ้นเรื่อยๆ ในช่วงอายุ 35-44 ปี เป็นต้นไป ทำให้ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนสูงที่สุดเท่ากับ 69.7 คะแนน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 25-34 ปี มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดที่เพียง 59.8 คะแนน เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานชายในทุกช่วงอายุ โดยมีคะแนนต่ำสุดในช่วงอายุ 18-24 ปี ขณะที่ คนทำงานชายมีคะแนนต่ำสุดในช่วงอายุ 25-44 ปี เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีความสุขในมิติ “สุขภาพดี” สูงกว่าในเกือบทุกช่วงอายุ ยกเว้นในช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป

จำแนกตามระดับการศึกษา ภาพรวมพบว่า คนทำงานที่จบการศึกษาในระดับที่สูงที่สุด (สูงกว่าปริญญาตรี) คนทำงานที่จบการศึกษาในระดับที่ต่ำที่สุด⁷ (ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า) เป็นกลุ่มที่มีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุดคู่กันที่ 64.2 คะแนน คนทำงานที่จบการศึกษาในระดับปวช. และปวส. มีคะแนนสุขภาพดีที่ต่ำกว่าคนทำงานในระดับการศึกษาอื่น โดยมีคะแนนความสุขในมิตินี้เพียง 58.7 และ 57.1 คะแนน ตามลำดับ เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานชายในทุกระดับการศึกษา เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐที่จบการศึกษาดังแต่ระดับ ม. ปลายขึ้นไปมีคะแนนสุขภาพดีสูงกว่า ขณะที่คนทำงานที่จบการศึกษาระดับ ม.ต้นลงมา มีคะแนนสุขภาพดีที่ต่ำกว่า

ด้านสถานภาพสมรส ผลจากการสำรวจค่อนข้างคล้ายคลึงกับข้อค้นพบในการสำรวจฯ รอบแรก ซึ่งภาพรวมพบว่า คนทำงานที่เป็นหม้ายเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุด เท่ากับ 64.6

⁷ อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างงานภาคเอกชนที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป มีจำนวนเพียง 9 คน ซึ่งอาจมีผลต่อความสำคัญค่าคะแนนความสุขที่คำนวณได้ การวิเคราะห์ในส่วนนี้ไม่รวมกลุ่มคนทำงานที่ไม่ได้รับการศึกษา เนื่องจากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จำนวนน้อยมากเพียง 16 คน

(อย่างไรก็ตาม คนทำงานที่เป็นหม้ายมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพียง 221 คนทั้งในภาครัฐและเอกชน) ถัดมาในลำดับสอง ได้แก่ คนทำงานที่แต่งงานแล้วและอยู่ร่วมกันกับคู่สมรส (62.7) คนทำงานที่เป็นโสดและคนทำงานที่สถานภาพสมรสเป็น หย่า/แยกทาง/เลิกกันจากคู่สมรสมีคะแนนสุขภาพดีใกล้เคียงกันที่ 61.0-61.2 คะแนน กลุ่มคนทำงานที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงานมีคะแนนความสุขในมิตินี้ต่ำที่สุดที่เพียง 57.0 คะแนน หากพิจารณาเพศของคนทำงานร่วมด้วย พบว่า คนทำงานหญิงมีคะแนนสูงกว่าคนทำงานชายในทุกสถานภาพสมรส สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่แต่งงานและอยู่ร่วมกับคู่สมรสเป็นกลุ่มที่มีสุขภาพดีที่สุด สำหรับคนทำงานชาย ผู้ที่เป็นหม้ายเป็นกลุ่มที่มีสุขภาพดีที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐที่มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงานและเป็นหม้ายเท่านั้น เป็นกลุ่มที่มีคะแนนสุขภาพดีที่ต่ำกว่า ขณะที่คนทำงานภาครัฐที่มีสถานภาพสมรสกลุ่มอื่นๆ ทุกกลุ่มที่คะแนนสุขภาพดีที่สูงกว่า

ในการสำรวจฯ รอบ 2 คะแนนสุขภาพดีของคนทำงานมีค่าสูงที่สุดในกลุ่มคนทำงานที่มีบุตรจำนวน 2-4 คน ที่ 62.2 คะแนน ขณะที่กลุ่มคนทำงานที่ไม่มีบุตรมีคะแนนต่ำสุดที่ 61.1 คะแนน อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาตามเพศของคนทำงาน พบว่า คนทำงานหญิงมีคะแนนสุขภาพดีเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุตรที่เพิ่มขึ้น คนทำงานชายที่ไม่มีบุตร 3-4 คนมีคะแนนความสุขในมิตินี้สูงที่สุด (57.2 คะแนน) ตามด้วย กลุ่มคนทำงานชายที่ไม่มีบุตร (56.3 คะแนน) คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสุขภาพดี สูงขึ้นตามจำนวนบุตรที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มที่มีบุตร 3-4 คนมีค่าคะแนนสูงสุดที่ 63.1 คะแนน ขณะที่คนทำงานภาคเอกชนมีค่าคะแนนสูงสุดในกลุ่มที่มีบุตรจำนวน 5 คนขึ้นไป ที่ 66.7 คะแนน

ด้านลักษณะงาน ภาพรวมพบว่า คะแนนความสุขในมิติสุขภาพดี ยังคงมีค่าสูงที่สุดในกลุ่มคนทำงานที่ทำงานด้านบริหารเหมือนกับผลการสำรวจฯ ในรอบแรก โดยมีค่าคะแนนเท่ากับ 62.5 คะแนน ขณะที่คนทำงานด้านการผลิตมีคะแนนสุขภาพดีต่ำที่สุดที่ 60.2 คะแนน อย่างไรก็ตาม เห็นได้ว่าคะแนนความสุขมีช่วงแตกต่างระหว่างแต่ละลักษณะงานของคนทำงานไม่มากนัก เมื่อพิจารณาเพศของคนทำงานร่วมด้วย สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่ทำงานด้านการผลิตมีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุด ตามด้วยผู้ที่ทำงานด้านบริหาร สำหรับคนทำงานชาย ผู้ที่ทำงานด้านบริหารมีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุด ตามด้วยผู้ที่ทำงานสำนักงาน เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐที่ทำงานสำนักงานและงานด้านการผลิตเท่านั้น เป็นกลุ่มที่มีคะแนนสุขภาพดีที่ต่ำกว่า ขณะที่คนทำงานภาครัฐที่ทำงานในลักษณะอื่นๆ ทุกกลุ่มมีคะแนนสุขภาพดีที่สูงกว่า

จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาพรวม คนทำงานที่มีสถานภาพเป็น ลูกจ้างรายวันเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุดที่ 63.4 คะแนน ตามด้วย คนทำงานที่มีสถานภาพการจ้างงานตามสัญญาจ้าง และการจ้างงานประจำ (61.5 และ 61.3 คะแนน ตามลำดับ) สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่มีสถานภาพเป็นลูกจ้างรายวันมีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุด ตามด้วยผู้ที่มีสถานภาพการจ้างงานประจำ สำหรับคนทำงานชาย ผู้ที่มีสถานภาพการจ้างงานตามสัญญาจ้าง และการจ้างงานรายวันเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสุขภาพดีสูงเป็นสองอันดับแรก เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน

คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสุขภาพดีสูงกว่าในเกือบทุกสถานภาพการจ้างงาน ยกเว้นในกลุ่มที่มีสถานภาพจ้างงานแบบจ้างเหมาเท่านั้นที่มีค่าคะแนนต่ำกว่า

หากพิจารณาคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดีของคนทำงานกับระยะเวลาการทำงาน ในองค์กร การสำรวจฯ รอบ 2 นี้ ให้ผลที่คล้ายคลึงกับผลการสำรวจฯ ในรอบที่ 1 กล่าวคือ ในภาพรวมของคนทำงานทั้งหมด พบว่า คะแนนสุขภาพดีมีลักษณะแปรผันเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาการทำงานในองค์กรที่เพิ่มขึ้นของคนทำงาน โดยมีรูปแบบในลักษณะตัว U (U-shape) กล่าวคือ คะแนนสุขภาพดีของคนทำงานจะลดลงเมื่อทำงานในองค์กรเป็นเวลา 1-2 ปี เมื่อเทียบกับในช่วงที่เริ่มเข้าทำงานไม่ถึง 1 ปี หลังจากนั้นจะค่อยปรับดีขึ้นเรื่อยๆ หลังจากทำงานเป็นเวลาตั้งแต่ 3 ปี เป็นต้นไป ทำให้ภาพรวมของการสำรวจ พบว่า กลุ่มคนทำงานที่ทำงานในองค์กรมาเป็นเวลามากกว่า 10 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุดที่ 63.6 คะแนน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์กรมาเป็นเวลา 1-2 ปี มีคะแนนความซุ่ต่ำที่สุดที่เพียง 59.2 คะแนน เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานชายในทุกช่วงระยะเวลาของการทำงานในองค์กรโดยคนทำงานทั้งสองเพศมีคะแนนต่ำสุดในกลุ่มที่ทำงานมาเป็นเวลา 1-2 ปี คนทำงานชายมีค่าคะแนนลดลงอีกครั้งเมื่อทำงานในองค์กรเป็นเวลา 6-9 ปี ก่อนที่จะปรับสูงขึ้นในกลุ่มที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสุขภาพดีสูงกว่าในทุกช่วงระยะเวลาของการทำงานในองค์กร โดยมีคะแนนต่ำสุดในกลุ่มที่ทำงานมาเป็นเวลา 1-2 ปี ขณะที่ คนทำงานภาคเอกชนมีคะแนนสุขภาพดีต่ำที่สุดในกลุ่มคนทำงานที่เพิ่งเริ่มทำงานมาไม่ถึง 1 ปี โดยคะแนนมีค่าเพิ่มขึ้นตามช่วงระยะเวลาในการทำงานที่เพิ่มขึ้น

3.2.2 มิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax)

ผ่อนคลายดี (Happy Relax) หมายถึง การรู้จักผ่อนคลายจากสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะในการทำงาน หรือการใช้ชีวิตส่วนตัว ปัจจัยที่ทำให้เกิดการผ่อนคลายมีหลายรูปแบบ ทั้งจากการพักผ่อนที่เพียงพอ การผ่อนคลายจากการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นกีฬา ปลูกต้นไม้ เป็นต้น นอกจากนี้ การรู้จักจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นก็เป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้ชีวิตผ่อนคลาย การจมอยู่กับปัญหาและแบกปัญหาไว้โดยไม่สามารถจัดการหรือวางลงได้อาจทำให้เกิดความเครียด และส่งผลต่อสภาวะของการผ่อนคลายตามมา ความเครียดที่เกิดขึ้นจึงสะท้อนให้ถึงสภาวะการผ่อนคลายได้เช่นกัน

ตัวชี้วัดสำหรับการผ่อนคลายดี จึงเป็นเรื่องของการพักผ่อนอย่างเพียงพอ การทำกิจกรรมผ่อนคลายต่างๆ สภาวะความเครียดที่เกิดขึ้น ความรู้สึกที่ชีวิตเป็นไปตามที่คาดหวัง ตลอดจนความสามารถในการจัดการกับปัญหาในชีวิต และได้ใช้ตัวชี้วัดทั้ง 5 ตัวนี้ในการวัดการผ่อนคลายของแต่ละบุคคล

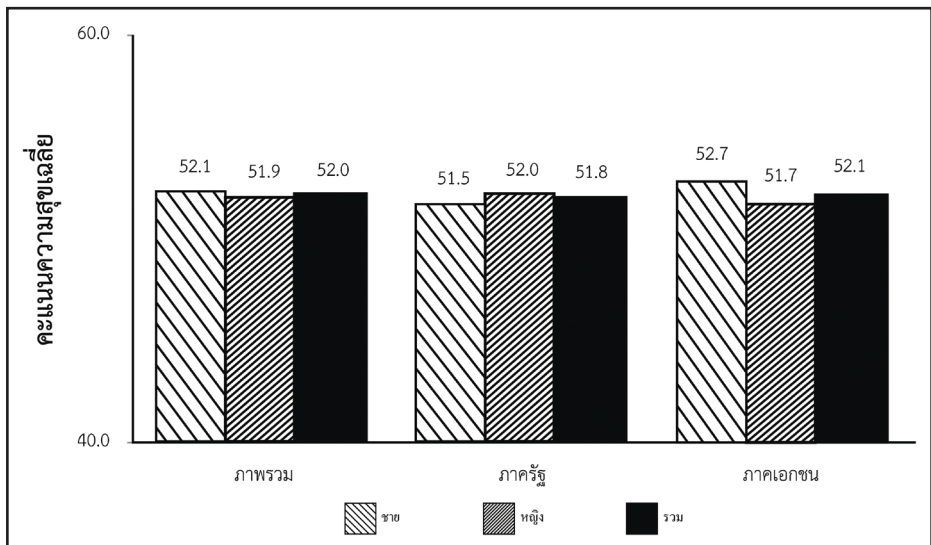
ภาวะความผ่อนคลายอาจมีความแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร เช่น เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมีบุตรและจำนวนบุตร ลักษณะงานที่ทำ ในส่วนนี้จึงเป็นการนำ

เสนอข้อมูลจำแนกตามลักษณะทางประชากร ซึ่งเป็นการนำเสนอในลักษณะคะแนนเฉลี่ยของระดับความสุข

ในภาพรวม คะแนนความสุขในมิติผ่อนคลายดีนี้มีคะแนนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับมิติอื่น คือ มีคะแนนเฉลี่ยเพียง 52 คะแนน และแทบไม่แตกต่างจากการสำรวจในรอบที่ 1 เลย (51.3 คะแนน) ซึ่งคะแนนเฉลี่ยระดับนี้แม้จัดอยู่ในกลุ่มผู้ที่มีความสุข (ที่มีช่วงคะแนนระหว่าง 50.00-74.99 คะแนน) แต่เป็นระดับที่ค่อนข้างไปเกือบระดับ “ไม่มีความสุข” และหากเปรียบเทียบกับความสุขในมิติอื่น พบว่า ความสุขด้านการผ่อนคลายดีเป็นมิติที่มีคะแนนน้อยที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ในการดำเนินชีวิตกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาเกี่ยวกับการผ่อนคลายอยู่ และไม่พบความแตกต่างของความสุขในมิตินี้ระหว่างเพศชายและเพศหญิง แต่เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน ในภาคเอกชนผู้ขายนี้อาจมีความสุขในมิติผ่อนคลายมากกว่าผู้หญิงเล็กน้อย (52.7 และ 51.7 ตามลำดับ) และมากกว่าผู้ชายในภาครัฐ (52.7 และ 51.5 ตามลำดับ) (ดูรูป 3.9)

รูป 3.9 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax)
จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ โดยภาพรวมแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 25 - 34 ปี มีคะแนนในมิติผ่อนคลายน้อยที่สุดเหมือนการสำรวจในรอบที่ 1 ที่มีคะแนนเฉลี่ยเพียง 49.9 และในรอบที่ 2 นี้ มี 50.8 คะแนน แต่ตั้งแต่ช่วงอายุนี้เป็นต้นไปพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านการผ่อนคลายจะเพิ่มขึ้นตามช่วงอายุที่มากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า ในช่วงอายุน้อยๆ ไม่พบความแตกต่างกันมากนักของภาวะความผ่อนคลายระหว่างเพศชายและหญิง และระหว่างภาคการทำงาน แต่จะมีความแตกต่างกันที่เห็นได้ชัดในช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไปที่ผู้หญิงมีคะแนนการผ่อนคลายมากกว่าผู้ชาย และเมื่อแยกตามภาคการทำงาน ในขณะที่ภาคธุรกิจนี้ผู้หญิงมีคะแนนสูงกว่าชายในเกือบทุกกลุ่มอายุ แต่ในภาคเอกชนกลับพบว่า ผู้ชายมีคะแนนสูงกว่าผู้หญิงในเกือบทุกกลุ่มอายุ ยกเว้นผู้ที่อายุ 60 ปีขึ้นไป โดยผู้หญิงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีคะแนนสูงสุดคือ 75 คะแนน จากตัวเลขเหล่านี้อาจอธิบายได้ว่า ช่วงอายุ 25-34 ปีนั้นเป็นช่วงอายุของการเริ่มต้นสร้างหลักฐานทั้งด้านครอบครัวและการทำงาน จึงอาจทำให้ผู้ที่อยู่ในช่วงอายุนี้มีความเครียดสูงกว่ากลุ่มอายุอื่น และส่งผลต่อความรู้สึกผ่อนคลาย แต่เมื่อข้ามผ่านช่วงนี้แล้ว ความผ่อนคลายจึงเริ่มดีขึ้นตามช่วงอายุที่มากขึ้น

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ คะแนนความผ่อนคลายสูงสุดที่กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมี 53.6 คะแนน รองลงมาคือผู้ที่จบปริญญาตรี 52.1 คะแนน กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนต่ำที่สุด คือ กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยเพียง 43.8 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนในระดับที่ไม่มีความสุข และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเพศและภาคการทำงานจะพบแนวโน้มในลักษณะเดียวกัน โดยเฉพาะในเพศหญิง แต่คะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง นอกจากนี้ มีอีกกลุ่มตัวอย่างหนึ่งที่ที่น่าสนใจคือ ผู้ที่จบระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าที่มีแนวโน้มคะแนนเฉลี่ยด้านความผ่อนคลายสูงกว่ากลุ่มที่จบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. และปวส. จึงเห็นได้ว่า ระดับการศึกษามีผลต่อความรู้สึกผ่อนคลาย ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเป็นผลจากการที่ระดับการศึกษาส่งผลต่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผู้ที่จบการศึกษาระดับกลางๆ ที่ไม่ถึงระดับปริญญาตรีนั้นอาจมีโอกาสก้าวหน้าในการงานน้อยกว่าผู้ที่จบปริญญาตรี จึงรู้สึกผ่อนคลายน้อยกว่า ในขณะที่ผู้ที่จบประถมศึกษานั้นอาจไม่ได้คาดหวังความก้าวหน้าใดๆ จึงมีความรู้สึกผ่อนคลายมากกว่า สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษานั้นความรู้สึกไม่มั่นคงในการทำงานอาจทำให้รู้สึกเครียด จึงรู้สึกผ่อนคลายน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพสมรส ในภาพรวม มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสหย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน และกลุ่มที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน มีคะแนนเฉลี่ยของความสุขด้านผ่อนคลายต่ำกว่าระดับที่มีความสุข คือ มีเพียง 49.2 และ 49.4 คะแนนตามลำดับ และที่น่าสนใจ คือ คะแนนสูงสุดกลับเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย 53.4 คะแนน รองลงมาคือ ผู้ที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน 52.7 คะแนน และเมื่อแยกพิจารณาตามเพศ ที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างเพศชายที่ไม่ได้อยู่กับคู่สมรส ทั้งจากการไม่ได้อยู่ด้วยกัน หรือจากการ

หย่า/ แยก/ เลิกกัน มีคะแนนด้านการผ่อนคลายต่ำกว่าระดับที่มีความสุข คือ 49.7 และ 47.2 ตามลำดับ ขณะที่ผู้หญิงที่อยู่กับคู่โดยไม่ได้แต่งงาน มีคะแนนต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับผู้หญิงที่มีสถานภาพสมรสอื่น ๆ และต่ำกว่าเพศชายในสถานภาพสมรสเดียวกัน โดยผู้หญิงมีความรู้สึกผ่อนคลาย 48.6 คะแนน ขณะที่ผู้ชายที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน มีคะแนน 50.4 คะแนน แนวโน้มลักษณะเดียวกันนี้จะเห็นชัดเจนในกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ที่ผู้ชายที่อยู่ด้วยกันกับคู่โดยไม่ได้แต่งงาน มีคะแนน 52.4 คะแนน ขณะที่ผู้หญิงที่อยู่กับคู่โดยไม่ได้แต่งงานมีเพียง 49.3 คะแนน แต่ไม่มีความแตกต่างในลักษณะนี้ในกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

สำหรับจำนวนบุตร ในภาพรวม ดูเหมือนว่า จำนวนบุตรไม่ได้ส่งผลต่อความสุขในมิติผ่อนคลายเท่าไรนัก โดยผู้ที่ไม่มียุตร หรือผู้ที่มีบุตร 1 2 3 4 หรือ 5 คน มีคะแนนอยู่ระหว่าง 51.8 - 52.4 แต่เมื่อแยกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างชายที่มีลูกตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปมีคะแนนในมิตินี้สูงสุด คือ 61 คะแนน ในขณะที่ผู้หญิงที่มีลูกเท่ากันมีคะแนนด้านการผ่อนคลายเพียง 44.5 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนต่ำที่สุด และอยู่ในระดับ “ไม่มีความสุข” และจะพบแนวโน้มที่คล้าย ๆ กันในกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงในภาคเอกชน โดยพบว่า ผู้ชายมีคะแนนสูงถึง 64 คะแนน ขณะที่ผู้หญิงมีคะแนนที่ต่ำมาก คือ 37.9 คะแนน แต่ในภาครัฐนั้นไม่พบความแตกต่างมากนัก ระหว่างผู้ชายและผู้หญิงที่มีลูก 5 คนขึ้นไปเหมือนผู้ชายและผู้หญิงในภาคเอกชน นอกจากนี้ยังพบว่า ทั้งผู้ชายและผู้หญิงในภาคเอกชนที่ไม่มีบุตรเป็นกลุ่มที่มีคะแนนในมิตินี้ค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น คือ 53.1 และ 52.5 คะแนนตามลำดับ การไม่มีบุตรและการมีบุตรจำนวนมาก จึงดูเหมือนว่า ได้ส่งผลต่อภาวะผ่อนคลายของกลุ่มคนทำงานในภาคเอกชน

เมื่อพิจารณาตามลักษณะงานที่ทำ ในการสำรวจรอบ 2 นี้ กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานบริหาร มีคะแนนในมิติการผ่อนคลายมากที่สุดเหมือนกับในรอบที่ 1 และมีคะแนนใกล้เคียงกันมาก คือ 54.9 และ 54.2 คะแนนในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ตามลำดับ ในรอบนี้ผู้ชายที่ทำงานบริหารมีคะแนนด้านการผ่อนคลายสูงกว่าผู้หญิงที่ทำงานบริหาร คือ 55.0 และ 53.8 คะแนนตามลำดับ และหากไม่นับผู้ที่ทำงานด้านอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการผลิตจะมีคะแนนความผ่อนคลายน้อยที่สุด คือ 51.4 คะแนน และผู้หญิงมีคะแนนน้อยกว่าผู้ชาย (50.6 และ 52.3 ตามลำดับ) เมื่อจำแนกตามภาคการทำงาน ในภาพรวม ผู้ที่ทำงานในลักษณะอื่นที่ไม่ใช่พนักงานสำนักงานที่อยู่ในภาครัฐ และเอกชนมีคะแนนไม่แตกต่างกันมากนัก ขณะที่ผู้ที่ทำงานที่เป็นงานสำนักงานในภาคเอกชนที่มีคะแนนเฉลี่ยด้านความผ่อนคลายสูงกว่าผู้ที่ทำงานลักษณะเดียวกันในภาครัฐมาก (54.8 และ 51.4 ตามลำดับ)

ในด้านการทำงาน นอกจากลักษณะงานที่ได้ส่งผลกระทบต่อความสุขในมิติผ่อนคลายดีแล้ว สถานภาพการจ้างงานที่สะท้อนถึงความมั่นคงในการทำงานก็สามารถส่งผลต่อความรู้สึกผ่อนคลายได้เช่นกัน มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ การจ้างงานที่มีลักษณะเป็นการจ้างงานที่ไม่มั่นคง เช่น การจ้างเหมา ตามผลงาน จ้างบางช่วงเวลา และจ้างเป็นรายวัน มีคะแนนในมิตินี้ค่อนข้างต่ำ โดยการจ้างเหมา มีคะแนน 47.9 ซึ่งอยู่ในระดับ “ไม่มีความสุข” ส่วนการจ้างแบบ

ตามผลงาน จ้างบางช่วงเวลา และจ้างเป็นรายวันมีคะแนนระหว่าง 50.0 - 50.5 คะแนน ในขณะที่การจ้างงานที่เป็นกรจ้างประจำมีคะแนนมากที่สุด คือ 52.7 คะแนน ส่วนการจ้างตามสัญญาจ้างมี 51.0 คะแนน เมื่อแยกตามภาคการทำงาน มีผลคะแนนที่ค่อนข้างแปลก โดยเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างแบบตามผลงาน ที่แม้ว่าในภาพรวมคะแนนในกลุ่มการจ้างแบบตามงานนี้จะต่ำ แต่จะพบความแตกต่างกันระหว่างภาคการทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างภาครัฐมีคะแนนเพียง 48.9 คะแนน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนกลับมีผลคะแนนที่ตรงข้ามกัน คือ มีคะแนนที่สูงถึง 54 คะแนน นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่มีการจ้างงานลักษณะรายวันมีคะแนนมิติเพื่อนคลายที่มีคะแนนสูงสุดคือ 55 คะแนน ในขณะที่ภาคเอกชนกลับมีคะแนนค่อนข้างต่ำ คือ 50.4 คะแนน ซึ่งเหตุผลที่จะอธิบายน่าจะเป็นเรื่องของการจ้างงานในลักษณะรายวันของภาคเอกชนมีความมั่นคงของรายได้น้อยกว่าของภาครัฐที่ผู้ที่จะทำงานในลักษณะนี้ของภาครัฐน่าจะเป็นผู้ทำงานชั่วคราวมากกว่า

เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาในการทำงานในองค์กรปัจจุบัน ทั้ง 2 รอบการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานนานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีคะแนนในมิติเพื่อนคลายสูงสุดและมีคะแนนใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 53 คะแนน รองลงมาเป็นผู้ที่ทำงานไม่ถึงปีมีคะแนน 50.7 และ 51.8 คะแนน ในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 ตามลำดับ และแทบไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ที่มีคะแนนประมาณ 50 คะแนน แต่เมื่อแยกตามภาคการทำงานพบว่า ในรอบที่ 2 นี้กลุ่มตัวอย่างที่ทำงาน 3-5 ปี ในภาครัฐมีคะแนนในมิติเพื่อนคลายน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงาน 3-5 ปีในภาคเอกชนอย่างเห็นได้ชัด คือ 49.3 และ 52.2 คะแนนตามลำดับ

3.2.3 มิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart)

น้ำใจดี หรือน้ำใจงามตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดที่ว่า ความสุขที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นความสุขที่สมบูรณ์หากมีการเผื่อแผ่ไปยังผู้อื่น ความสุขที่แบ่งปันให้กับคนรอบข้างไม่ว่าเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน คนที่รู้จักกัน หรือแม้แต่คนที่ไม่รู้จักกันนั้นนำมาความสุขที่ผู้ให้และผู้รับมีโอกาสได้รับร่วมกัน การมีน้ำใจดีจึงเป็นตัวชี้วัดความสุขที่สำคัญและมีความหมายตัวหนึ่ง

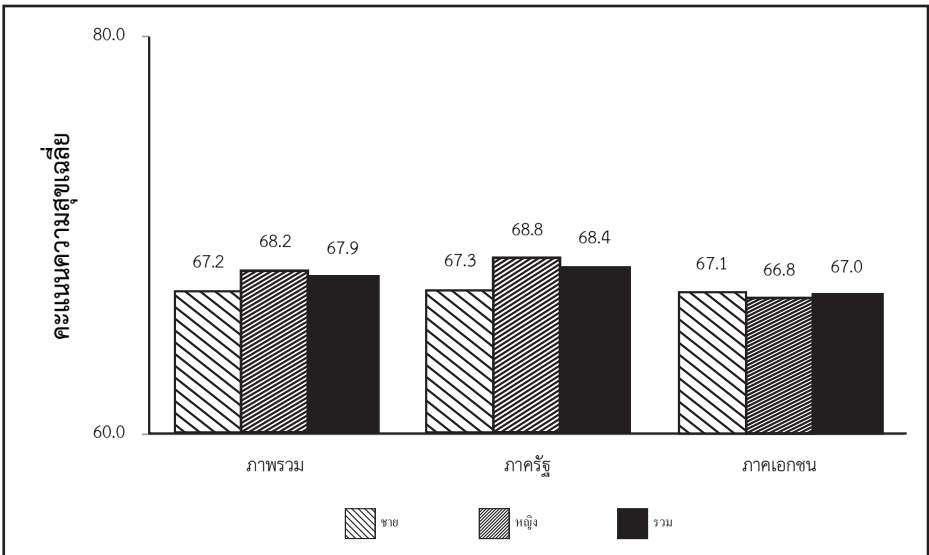
การมีน้ำใจดีสามารถแสดงออกทั้งทางตรง และทางอ้อม ทางตรงก็จากความรู้สึกเอื้ออาทร ห่วงใยกัน การช่วยเหลือกัน ความเต็มใจและยินดีทำเพื่อส่วนรวม การมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนี้ ยังอาจแสดงออกทางอ้อมมาจากการทำงานที่สะท้อนถึงการทำงานที่ส่งเสริมกันและกัน เช่น การทำงานเป็นทีม ความสัมพันธ์ในการทำงานเหมือนพี่เหมือนน้อง มีการสื่อสารพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน และมีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนแบบอย่างการทำงานระหว่างกัน เหล่านี้เป็นคำถามที่ใช้ในการวัดความมีน้ำใจดี

ในภาพรวม คะแนนเฉลี่ยความสุขของควมมีน้ำใจดีค่อนข้างสูง คือ อยู่ที่ 67.9 คะแนน ซึ่งแทบไม่มีความแตกต่างจากการสำรวจในรอบที่ 1 (67.3 คะแนน) สะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้มีการเผื่อแผ่ความสุขไปยังคนรอบข้างด้วย โดยในรอบที่ 1 แทบจะไม่มีมีความแตกต่างกันเลยเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง แต่ในรอบที่ 2 นี้ผู้หญิงมีคะแนนสูงกว่าผู้ชายเล็กน้อย (68.2 และ 67.2) (ดูรูป 3.10)

รูป 3.10 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart)

จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

ที่น่าสนใจคือ คะแนนเฉลี่ยของมิติน้ำใจดีเมื่อเปรียบเทียบตามช่วงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มอายุอื่น คือ มีคะแนนเฉลี่ย 69-73 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงในภาคเอกชนมีคะแนนสูงสุด (72-73 คะแนน)* สำหรับช่วงอายุ 55-60 ปี พบความแตกต่างระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยภาคเอกชนมีคะแนนด้านน้ำใจดีน้อยกว่าภาครัฐ (66.9 และ 70.1) อีกช่วงอายุหนึ่งที่น่าสนใจในการสำรวจรอบที่ 2 นี้คือ กลุ่มอายุ 18-24 ปี ที่มีคะแนนค่อนข้างสูง คือ ระหว่าง 68-70 คะแนน และมีคะแนนไม่ต่างกันมากนักระหว่างเพศชายเพศหญิงที่ทำงานในภาครัฐและภาคเอกชน

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่าไม่ได้รับการศึกษา มีคะแนนความสุขด้านน้ำใจดีต่ำที่สุด คือ 59.7 คะแนน และมีความแตกต่างระหว่างผู้ชายและผู้หญิง โดยผู้ชายมีคะแนนต่ำกว่าผู้หญิงมาก (53.5 และ 61.8 ตามลำดับ)

* จำนวนคนทำงานที่อายุมากกว่า 60 ปี โดยเฉพาะในภาคเอกชนมีเพียง 9 คน จึงอาจต้องมีความระมัดระวังในการพิจารณาข้อมูล

รองลงมาเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 65 - 66 คะแนน และมีความแตกต่างกันระหว่างภาคการทำงาน คือ ผู้ทำงานในภาคเอกชนที่จบการศึกษาระดับดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ คือ 64-65 คะแนน ขณะที่ผู้ทำงานระดับการศึกษาเดียวกันในภาครัฐมีคะแนนสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด คือ 68.2 คะแนน สำหรับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดตกอยู่กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี คือ มีคะแนนเฉลี่ย 69.2 และ 68.6 ตามลำดับ ซึ่งเป็นแนวโน้มในลักษณะเดียวกับการสำรวจในรอบที่ 1 ระดับการศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กับความสุขในมิตินี้อย่างเห็นได้ชัด

เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส ในภาพรวม กลุ่มที่มีคะแนนในมิตินี้ใจดีสูงสุดเป็นผู้ที่มีสถานภาพสมรสแต่งงานทั้งผู้ที่อยู่ด้วยกันกับคู่สมรสและไม่ได้อยู่ด้วยกัน (68.2 คะแนน) รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสดที่มี 67.9 คะแนน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน (65.1 คะแนน) เหตุผลส่วนหนึ่งอาจเนื่องจากการอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงานนั้นไม่มีผลต่อความรู้สึกไม่มั่นคง ซึ่งได้ส่งผลต่อโอกาสการแสดงออกไปยังพื้นที่นอกเหนือจากตัวเอง และได้ส่งผลกระทบต่อมายังความสุขในมิตินี้ สำหรับผู้ที่มีสถานภาพสมรสที่เป็นหม้ายนั้นในภาพรวมมีคะแนนไม่สูงนัก (67.2 คะแนน) และพบความแตกต่างระหว่างผู้ชายและผู้หญิงและภาคการทำงาน โดยผู้ชายที่เป็นหม้ายมีคะแนนต่ำกว่าผู้หญิงหม้าย (65.5 และ 67.5 คะแนนตามลำดับ) อย่างไรก็ตาม เมื่อแยกตามภาคการทำงาน ความแตกต่างลักษณะนี้พบในผู้ทำงานภาครัฐเท่านั้น คือ ผู้ชายหม้ายมีคะแนน 65.6 ขณะที่ผู้หญิงหม้ายมีคะแนน 69.6 นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบความสุขภาพรวมระหว่างภาคการทำงาน พบว่า ผู้ที่อยู่ในภาคเอกชนมีคะแนนในมิตินี้น้อยกว่าผู้ทำงานในภาครัฐทุกสถานภาพสมรส

สำหรับการมีบุตรและจำนวนบุตร ในภาพรวม คะแนนเฉลี่ยความสุขในมิตินี้ใจดีของการไม่มีบุตร หรือจำนวนบุตรไม่มีความแตกต่างกันมากนัก คือ อยู่ในระดับ 67.8 - 68.2 คะแนน เมื่อแยกตามเพศ พบว่า ผู้หญิงมีคะแนนเฉลี่ยความสุขในมิตินี้สูงกว่าผู้ชายในทุกกลุ่ม แต่คะแนนไม่ต่างกันมากนัก ยกเว้นถ้ามีบุตร 3-4 คน ที่ผู้ชายมี 66.7 คะแนน ขณะที่ผู้หญิงมี 69.4 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคการทำงาน พบว่า ผู้ที่อยู่ในภาครัฐไม่ว่าจะไม่มีบุตร หรือมีบุตรกี่คนก็ตามจะมีคะแนนในมิตินี้สูงกว่าผู้อยู่ในภาคเอกชน ซึ่งผลในการสำรวจรอบที่ 2 นี้จะต่างจากการสำรวจในรอบที่ 1 อยู่บ้าง เพราะในรอบที่ 1 การมีบุตรจำนวนมากส่งผลต่อความสุขในมิตินี้ต่อผู้ทำงานในภาครัฐโดยเฉพาะเมื่อมีบุตร 5 คนขึ้นไปจะมีคะแนนต่ำ ขณะที่ผู้ที่มีลูกเท่ากันในภาคเอกชนกลับมีคะแนนสูง

ลักษณะงานที่สามารถส่งผลต่อความสด้านน้ำใจดี เพราะลักษณะงานที่ทำอาจส่งผลต่อการมีโอกาสในการแสดงออกถึงความมีน้ำใจดี โดยพบแนวโน้มเดียวกับการสำรวจในรอบปีที่ 1 คือ กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านบริหารเป็นกลุ่มที่มีคะแนนในมิตินี้สูงที่สุด ทั้งในภาพรวมและเมื่อแยกตามภาคการทำงานและเพศ คือ ประมาณ 70 คะแนน โดยผู้ทำงานในภาคเอกชนจะมีความแตกต่างระหว่างเพศที่ชัดเจนที่สุด คือ ผู้ชายมี 69.5 คะแนน และผู้หญิงมี 71.3 คะแนน และในทางกลับกัน หากไม่นับผู้ที่ระบุว่า ทำงานอื่น ๆ ที่มีความหลากหลายของงานที่ทำ กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการผลิตจะมีคะแนนน้อยที่สุด โดยคะแนนต่ำสุดที่กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงในภาคเอกชนที่มีคะแนน 65.1 ที่น่าสนใจคือ กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่ทำงานด้านบริการมีคะแนนในมิตินี้ค่อนข้างสูงทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน คือ ประมาณ 69 คะแนน และสูงกว่าผู้ชายที่มี 67- 68 คะแนน

เมื่อพิจารณาด้านสถานภาพการจ้างงาน ในภาพรวม ถ้าไม่นับการจ้างงานอื่น ๆ ที่ไม่สามารถจัดเข้าประเภทการจ้างงานหลัก ๆ ได้ พบว่า การจ้างงานที่เป็นกรจ้างบางช่วงเวลาจ้างประจำ และจ้างตามสัญญา เป็นกลุ่มที่มีคะแนนในมิตินี้สูงที่สุดและมีคะแนนใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 68-69 คะแนน ส่วนการจ้างงานแบบจ้างเหมาและจ้างแบบรายวัน เป็นกลุ่มที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ 64.7- 64.8 คะแนนตามลำดับ ที่น่าสนใจ คือ เมื่อแยกตามภาคการทำงาน ผู้ทำงานที่เป็นกรจ้างรายวันในภาครัฐกลับมีคะแนนที่สูงสุด ขณะที่ผู้ทำงานที่มีการจ้างแบบรายวันในภาคเอกชนมีคะแนนที่ต่ำกว่ามาก คือ 72.0 คะแนน เปรียบเทียบกับ 64.7 คะแนน นอกจากนี้ยังพบความแตกต่างระหว่างเพศในการจ้างงานแบบตามผลงานที่ผู้ชายมีคะแนนในมิตินี้ต่ำกว่าผู้หญิงมาก ทั้งในภาพรวม และเมื่อแยกตามผู้ทำงานในภาครัฐและเอกชน

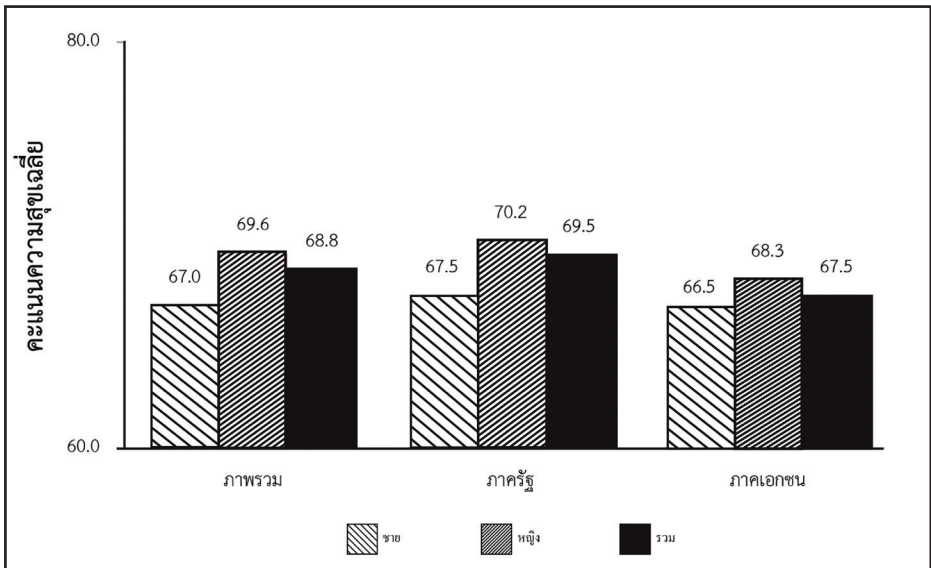
สำหรับระยะเวลาในการทำงาน ในภาพรวม ระดับคะแนนของความสุขในมิตินี้ใจดีของผู้ทำงานในองค์กรไม่ถึงปีจนทำงานมากกว่า 10 ปี อยู่ระหว่าง 66.8 - 68.4 คะแนน โดยพบแนวโน้มว่า ยิ่งทำงานในองค์กรนานมากขึ้น คะแนนความสุขในมิตินี้ก็ดูเหมือนค่อยๆ ลดลง คือ จาก 68.4 เมื่อทำงานไม่ถึงปีลดลงเป็น 66.8 เมื่อทำงาน 6-9 ปี แต่เมื่อถึงจุดที่ทำงานเกิน 10 ปี คะแนนความสุขในมิตินี้ก็กลับเพิ่มขึ้นมาอีกครั้งเป็น 68.4 คะแนน และเมื่อพิจารณาตามเพศในภาพรวม แม้คะแนนไม่แตกต่างกันมากนักระหว่างเพศชายและเพศหญิง แต่ผู้หญิงมีคะแนนมากกว่าผู้ชายในทุกระยะเวลาที่ทำงาน และเมื่อแยกตามภาคการทำงาน จะพบความแตกต่างกันระหว่างผู้ทำงานในภาครัฐและภาคเอกชน โดยผู้ทำงานในภาครัฐมีคะแนนมากกว่าผู้ทำงานในภาคเอกชนในทุกระยะเวลาการทำงาน

สรุปได้ว่า ในภาพรวม คะแนนความสุขในมิตินี้ใจดีนี้ มีระดับคะแนนที่ไม่สูง หรือต่ำมากนัก และได้พบความแตกต่างของคะแนนตามลักษณะประชากร ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ลักษณะงาน สถานภาพการจ้างงาน และระยะเวลาในการทำงาน

3.2.4 มิติที่ 4 จิตวิญญาณที่ดี (Happy Soul)

ความสุขมิติที่ 4 จิตวิญญาณที่ดี หรือ Happy Soul พิจารณาสุขภาวะทางจิตวิญญาณของคนทำงาน ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ศาสนา การให้ทาน การทำจิตใจให้สงบ การรู้จักยกโทษและให้อภัยผู้อื่น การรู้จักยอมรับและขอโทษเมื่อกระทำผิด รวมถึง การรู้จักตอบแทนคุณผู้ที่มีพระคุณ หรือ ผู้ที่เคยให้การช่วยเหลือ คะแนนความสุขในมิติความสุขนี้ ชี้นำจากคำถามที่เกี่ยวข้องกับจิตวิญญาณรวม 5 คำถาม ดังนี้ (1) ท่านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ศาสนา หรือให้ทานหรือไม่ (2) ท่านปฏิบัติกิจตามศาสนาเพื่อให้จิตใจสงบหรือไม่ (3) ท่านยกโทษและให้อภัยอย่างจริงจังต่อผู้ที่สำนึกผิดหรือไม่ (4) ท่านยอมรับและขอโทษในความผิดที่ทำหรือมีส่วนรับผิดชอบหรือไม่ (5) ท่านตอบแทนผู้มีพระคุณ หรือผู้ที่เคยช่วยเหลือท่านหรือไม่

รูป 3.11 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณที่ดี (Happy Soul)
จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

สำหรับผลการสำรวจฯ ในรอบที่ 2 (รูป 3.11) ในภาพรวม พบว่ากลุ่มตัวอย่างของคนทำงานในการสำรวจครั้งนี้ มีคะแนนความสุขในมิติจิตวิญญาณดี เท่ากับ 68.8 อยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” เปรียบเทียบกับการสำรวจฯ รอบแรก คะแนนความสุขจิตวิญญาณดีปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย จากค่าคะแนนที่ 68.6 คะแนน โดยเป็นมิติที่มีคะแนนสูงสุดทั้ง 2 รอบการสำรวจ

เมื่อจำแนกตามเพศ สำหรับคนทำงานหญิง พบว่ามีคะแนนความสุขด้านจิตวิญญาณสูงกว่าคนทำงานชาย โดยเพิ่มสูงขึ้นกว่าคะแนนจากการสำรวจฯ ในรอบแรกด้วย (69.4 คะแนนจากการสำรวจฯ รอบ 1 และ 69.6 คะแนน จากการสำรวจฯ รอบ 2) ขณะที่คนทำงานชาย ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่าคนทำงานหญิงอยู่แล้ว คะแนนความสุขจิตวิญญาณดีก็พบว่าลดต่ำกว่าผลการสำรวจฯ ในรอบแรกด้วยเล็กน้อย (67.3 คะแนนจากการสำรวจฯ รอบ 1 และ 67.0 คะแนนจากการสำรวจฯ รอบ 2)

เปรียบเทียบระหว่างภาคการทำงาน คนทำงานภาครัฐยังคงมีคะแนนความสุขในมิติ “จิตวิญญาณดี” (69.5 คะแนน) สูงกว่าคนทำงานภาคเอกชน (67.5 คะแนน) นอกจากนี้เมื่อเทียบกับผลการสำรวจฯ รอบแรก คะแนนจิตวิญญาณดีของคนทำงานภาครัฐก็พบว่าสูงขึ้น (โดยเฉพาะในกลุ่มคนทำงานหญิง ขณะที่คนทำงานภาคเอกชน มีค่าคะแนนลดลงในการสำรวจฯ รอบ 1 คนทำงานภาครัฐ: 69.4 คะแนน; คนทำงานภาคเอกชน: 67.9 คะแนน) ทำให้ช่วงห่างของคะแนนความสุขระหว่างคนทำงานภาครัฐและคนทำงานภาคเอกชนกว้างมากขึ้น

เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่าคะแนนจิตวิญญาณดีของคนทำงานภาพรวมทั้งหมด คนทำงานภาครัฐ และคนทำงานภาคเอกชน ทั้งหญิงและชาย มีแนวโน้มสูงกว่าในกลุ่มคนทำงานในช่วงอายุ 45 ปีขึ้นไป เมื่อเทียบกับกลุ่มคนทำงานที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี คนทำงานในช่วงอายุ 55-60 ปี เป็นกลุ่มที่มีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงที่สุด ในภาพรวมเท่ากับ 71.5 คะแนน ในภาครัฐ 71.6 คะแนน และในภาคเอกชน 70.4 คะแนน คนทำงานในช่วงอายุ 25-34 ปี เป็นกลุ่มที่มีคะแนนจิตวิญญาณดีต่ำที่สุด ในภาพรวมเท่ากับ 67.9 คะแนน ในภาครัฐ 68.4 คะแนน และในภาคเอกชน 67.0 คะแนน เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนความสุขจิตวิญญาณดีสูงกว่าคนทำงานชายในทุกช่วงอายุ คนทำงานทั้งชายและหญิงมีคะแนนต่ำสุดในช่วงอายุ 25-34 ปี เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีความสุขในมิติ “จิตวิญญาณดี” สูงกว่าในทุกช่วงอายุ

พิจารณาตามระดับการศึกษา ภาพรวมพบว่า คนทำงานที่จบการศึกษาในระดับตั้งแต่ อนุปริญญาขึ้นไปมีค่าคะแนนจิตวิญญาณดี (69.2 - 70.4 คะแนน) สูงกว่าโดยเปรียบเทียบกับกลุ่มคนทำงานที่จบการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า (66.1 - 68.9 คะแนน) คนทำงานที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีคะแนนจิตวิญญาณดี สูงที่สุดที่ 70.4 คะแนน คนทำงานที่ไม่ได้รับการศึกษามีคะแนนจิตวิญญาณดีต่ำที่สุดเพียง 55.9 คะแนน (อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีเพียง 15 คน ซึ่งอาจมีผลต่อของค่าคะแนนความสุขที่คำนวณได้) เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงกว่าคนทำงานชายในทุกระดับการศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงกว่าในทุกระดับการศึกษา

จำแนกตามสถานภาพสมรส ในภาพรวมพบว่า คนทำงานที่สถานภาพสมรสเป็นหม้าย เป็นกลุ่มที่มีคะแนนจิตวิญญาณสูงที่สุด เท่ากับ 71.4 ซึ่งใกล้เคียงกับผลการสำรวจฯ ในรอบแรก ในลำดับถัดมา ได้แก่ คนทำงานที่แต่งงานแล้วแต่ไม่ได้อยู่กับคู่สมรส และกลุ่มที่มีสถานภาพหย่า/แยกทาง หรือเลิกกับคู่สมรส ซึ่งมีคะแนนจิตวิญญาณดีเท่ากับที่ 70.1 คะแนน สูงกว่าคนทำงานที่แต่งงานและอยู่ร่วมกันกับคู่สมรส คนทำงานที่เป็นโสดและคนทำงานอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเพศของคนทำงานร่วมด้วย พบว่า คนทำงานหญิงมีคะแนนสูงกว่าคนทำงานชายในเกือบทุกสถานภาพสมรส ยกเว้นกลุ่มที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงานที่พบว่าคนทำงานหญิงมีคะแนนจิตวิญญาณดีต่ำกว่าคนทำงานชาย สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ร่วมกับคู่สมรสเป็นกลุ่มที่มีจิตวิญญาณดีที่สุด สำหรับคนทำงานชาย ผู้ที่เป็นหม้ายเป็นกลุ่มที่มีจิตวิญญาณดีที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงกว่าในทุกสถานภาพสมรส

อย่างไรก็ตาม ค่าคะแนนของคนทำงานภาครัฐไม่แตกต่างกันมากนักในแต่ละสถานภาพสมรสของคนทำงาน คะแนนจิตวิญญาณดีของคนทำงานไม่แตกต่างกันนักเมื่อพิจารณาตามจำนวนบุตรที่มีของคนทำงาน ซึ่งทุกกลุ่มมีคะแนนจิตวิญญาณดีอยู่ในช่วง 68.6 - 69.1 คะแนน ยกเว้นกลุ่มคนทำงานที่มีบุตร 5 คนขึ้นไปที่มีคะแนนต่ำสุดเพียง 65.2 คะแนน

ในด้านลักษณะงาน คะแนนจิตวิญญาณดีในภาพรวม ยังคงมีค่าสูงที่สุดในกลุ่มคนทำงานที่ทำงานด้านบริหารเหมือนกับผลการสำรวจฯ ในรอบแรก โดยมีค่าคะแนนเท่ากับ 69.8 คะแนน มากกว่าคะแนนของคนทำงานด้านการบริการที่มีคะแนนจิตวิญญาณดี 69.7 คะแนน เพียงเล็กน้อย ขณะที่คนทำงานด้านอื่นๆ มีคะแนนจิตวิญญาณดีต่ำที่สุด ใกล้เคียงกับกลุ่มที่ทำงานด้านการผลิต ที่คะแนนประมาณ 67.0 - 67.1 คะแนน เมื่อพิจารณาเพศของคนทำงานร่วมด้วย สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่ทำงานด้านการบริการมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงที่สุด ตามด้วยผู้ที่ทำงานด้านบริหาร สำหรับคนทำงานชาย ผู้ที่ทำงานด้านบริหารมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงที่สุด ตามด้วยผู้ที่ทำงานด้านอื่นๆ เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีความสุขในมิติจิตวิญญาณดีสูงกว่าในทุกลักษณะงาน

ด้านสถานภาพการจ้างงาน หากไม่พิจารณากลุ่มที่ระบุลักษณะการจ้างงานเป็นอื่น ๆ ซึ่งมีจำนวนตัวอย่างคนทำงานเพียง 40 คน ในภาพรวม พบว่าคนทำงานที่มีสถานภาพเป็นลูกจ้างตามสัญญาจ้าง เป็นกลุ่มที่มีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงที่สุดที่ 69.3 คะแนน ตามด้วย คนทำงานที่มีสถานภาพการจ้างงานประจำ และการจ้างงานตามผลงาน (68.9 และ 68.5 คะแนน ตามลำดับ) คนทำงานในลักษณะจ้างเหมา มีคะแนนจิตวิญญาณดีต่ำที่สุดที่ 65.3 คะแนน นอกจากนี้ ทั้งคนทำงานหญิงและคนทำงานชาย ผู้ที่มีสถานภาพเป็นลูกจ้างประจำและลูกจ้างตามสัญญา

จ้างมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงที่สุด โดยคนทำงานหญิงมีค่าคะแนนสูงกว่าคนทำงานชายในทุกกลุ่ม เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงกว่าในเกือบทุกลักษณะการทำงาน

เมื่อพิจารณาระยะเวลาการทำงานในองค์กรกับความสุขในมิติจิตวิญญาณดี ผลการสำรวจฯ รอบ 2 มีลักษณะรูปแบบของค่าคะแนนที่เหมือนกับผลการสำรวจฯ ในรอบแรก กล่าวคือ คะแนนความสุขในมิติจิตวิญญาณดี ในภาพรวม ยังคงมีลักษณะคล้ายตัวยู (u-shape) โดยคะแนนความสุขมีค่าที่ค่อนข้างสูงในกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำงานในองค์กรในช่วงไม่เกินปีแรก (68.7 คะแนน) คะแนนค่อย ๆ ปรับลดลงในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานเป็นระยะเวลา 1 ปี ขึ้นไป เรื่อยไป จนถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงาน 9 ปีซึ่งมีคะแนนจิตวิญญาณดีต่ำที่สุด (67.3 คะแนน) หลังจากนั้น คะแนนความสุขจึงเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในกลุ่มทำงานที่ทำงานในองค์กรเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไปซึ่งเป็นกลุ่มที่มีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงที่สุดที่ 69.8 คะแนน เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงกว่าคนทำงานชายในทุกช่วงระยะเวลาของการทำงานในองค์กร เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงกว่าในทุกช่วงระยะเวลาของการทำงานในองค์กร

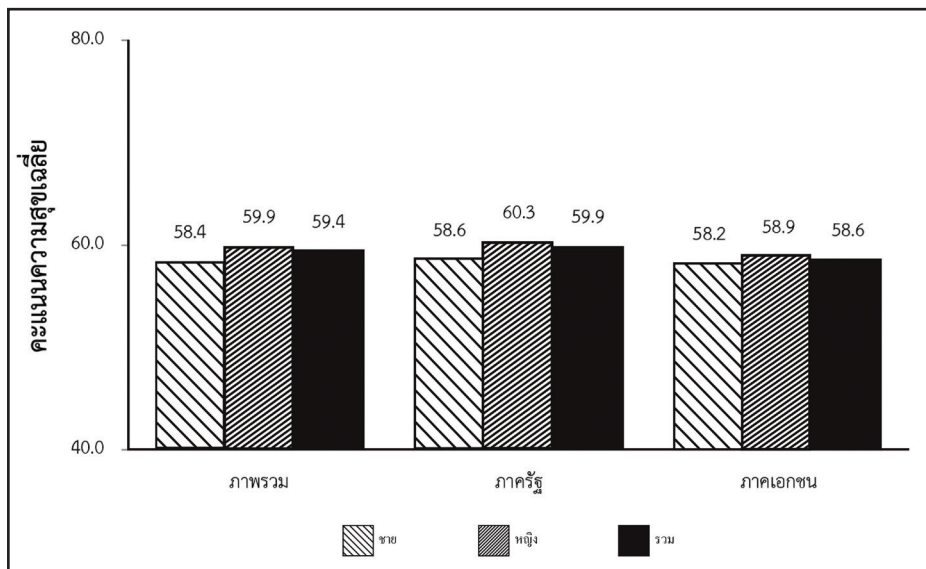
3.2.5 มิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family)

การได้ใช้เวลาอยู่กับครอบครัว ได้ทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว และการได้ทำสิ่งต่าง ๆ ให้กับคนในครอบครัว เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสุข พร้อมๆ ไปด้วยกับการป้องกันไม่ให้ความทุกข์ ความเศร้าหมอง และความหดหู่เข้ามารบกวนจิตใจ ดังนั้นการวัดความสุขของคนทำงานจึงได้นำความสุขจากครอบครัวเข้าเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญ โดยพิจารณาจากประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว 3 คำถาม ดังนี้ 1) ท่านมีเวลาอยู่กับครอบครัวเพียงพอหรือไม่ 2) ท่านทำกิจกรรม (ออกกำลังกาย ทำบุญ ซื่อของ ฯลฯ) ร่วมกันกับคนในครอบครัวมากน้อยเพียงใด และ 3) โดยรวมแล้วท่านมีความสุขกับครอบครัวของท่าน หรือไม่

สำหรับค่าคะแนนความสุขมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) นี้ นำเสนอข้อมูลแยกพิจารณาตามลักษณะทางประชากร (ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส และจำนวนบุตร) และข้อมูลการทำงาน (ได้แก่ ลักษณะงาน สถานภาพการทำงาน และระยะเวลาในการทำงาน) โดยนำเสนอข้อมูลในภาพรวม และข้อมูลเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ และเอกชน

ความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับ Happy (เฉลี่ย 59.4) กลุ่มตัวอย่างหญิงมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชาย (59.9 และ 58.4 ตามลำดับ) กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (59.9 และ 58.6 ตามลำดับ) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการทำงานของหน่วยงานภาครัฐเอื้อให้พนักงานมีโอกาสสร้างความสุข ความอบอุ่น และความมั่นคงให้กับครอบครัวได้ดี

รูป 3.12 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family)
จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

เมื่อพิจารณากลุ่มอายุ จากการสำรวจ พบว่า คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) เพิ่มขึ้นตามกลุ่มอายุที่มากขึ้น คะแนนความสุขในมิตินี้ของกลุ่มตัวอย่างอายุ 18 - 24 ปี เท่ากับ 54.5 และเพิ่มสูงกว่า 65 คะแนน ในกลุ่มตัวอย่างอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ซึ่งคะแนนความสุขในมิตินี้ที่เพิ่มสูงขึ้นตามกลุ่มอายุที่มากขึ้นสอดคล้องกันทั้งในกลุ่มตัวอย่างหญิง และชาย และกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ ในส่วนของภาคเอกชน พบว่า คะแนนความสุขในมิตินี้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามกลุ่มอายุที่มากขึ้น ยกเว้น ในกลุ่มตัวอย่างอายุ 55 - 60 ปี ที่มีระดับความสุขเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างอายุ 45-54 ปี เล็กน้อย ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นของความสุขในครอบครัวตามอายุที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างอายุและการสร้างครอบครัวของประชากรทั่วไป ประชากรที่อายุน้อยและอยู่ในวัยทำงานช่วงต้นอาจมีส่วนน้อยที่แต่งงาน มีครอบครัว จึงอาจยังไม่ได้ให้ความสำคัญ และให้เวลากับคนในครอบครัวมากเท่าใดนัก เมื่ออายุเพิ่มขึ้น มีครอบครัวและสมาชิกครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ก็อาจเป็นปัจจัยสนับสนุนให้จัดแบ่งเวลาให้กับครอบครัวมากขึ้น ประชากรที่อายุมากและอยู่ในวัยทำงานช่วงปลายหลายคนอาจมีสมาชิกในครอบครัวมากกว่าประชากรวัยกลางคน และวัยหนุ่มสาว เช่น คู่สมรส บุตรหลาน และเหลน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยส่งเสริมความสุขในด้านนี้ได้

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีระดับปวช. และระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy

Family) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (61.5 61.2 และ 61.1 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า สูงกว่าปริญญาตรี และระดับปวช. มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่างชาย (63.4 60.2 และ 59.7 ตามลำดับ) ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปวช. สูงกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรก (62.4 62.0 และ 60.4 ตามลำดับ)

เมื่อเปรียบเทียบตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปวช. มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (63.5) และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (62.5)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน และเป็นหม้าย มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวยุติ (Happy Family) สูงเป็น 2 ลำดับแรก (66.5 และ 61.6 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างชาย (65.1) เช่นเดียวกับเพศหญิง ที่กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกันมีคะแนนความสุขสูงที่สุดด้วยเช่นกัน (67.3)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (68.3 และ 63.6 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (52.4 และ 49.0 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาจำนวนบุตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 2 คน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวยุติ (Happy Family) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (65.2 และ 55.7 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 3-4 คน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างชาย ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างมีบุตรจำนวน 2 คน มีคะแนนความสุขสูงที่สุด (63.7 และ 66.7 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 2 คน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (67.4 และ 61.9 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (55.5 และ 56.0 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามลักษณะงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวยุติ (Happy Family) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านอื่นๆ มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (62.4 และ 57.9 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขสูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างชาย และกลุ่มตัวอย่างที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน มีคะแนน

ความสุขสูงสุดในกลุ่มตัวอย่างหญิง (61.9 และ 63.7 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน มีคะแนนความสุขสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (62.4 และ 62.6 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการบริการ และงานด้านอื่นๆ มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (58.3 และ 58.3 ตามลำดับ) และกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการบริการ มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (56.2)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการจ้างงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบประจำ มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบตามผลงาน มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (60.2 และ 52.4 ตามลำดับ)

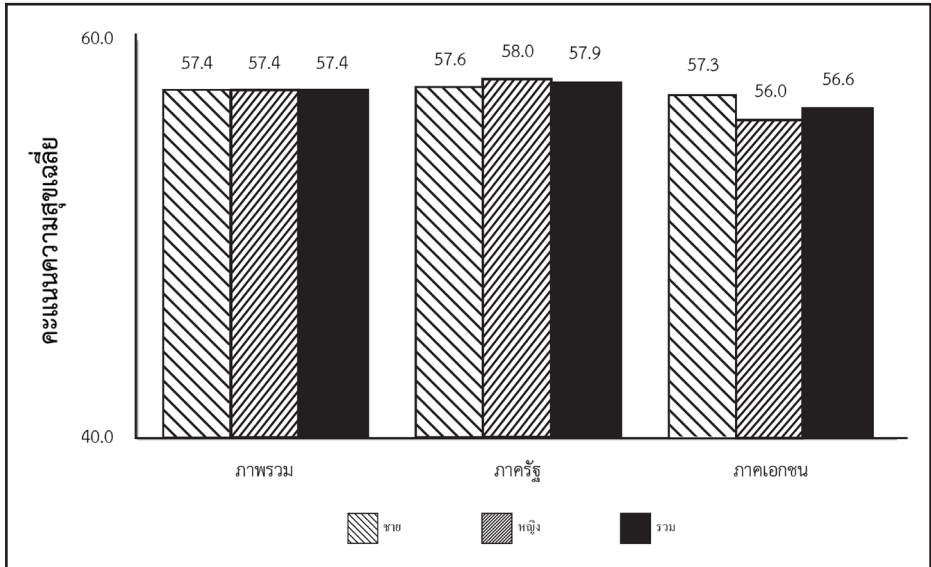
เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาในการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานให้กับหน่วยงานนานกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานให้กับหน่วยงานนาน 1-2 ปี มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (63.5 และ 55.6 ตามลำดับ)

3.2.6 มิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)

ความสุขมิติที่ 6 สังคมดี หรือ Happy Society พิจารณาสภาพภาวะของคนทำงานทางสังคมในด้านความสัมพันธ์ที่มีต่อเพื่อนบ้าน การได้รับความช่วยเหลือจากคนในชุมชนที่อาศัยอยู่เมื่อมีปัญหา การประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสังคม ความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึง ความสงบสุขของสังคมในปัจจุบัน คะแนนความสุขในมิติความสุ่มนี้ ชี้วัดจากคำถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพทางสังคมรวม 6 คำถาม ดังนี้ (1) เพื่อนบ้าน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันหรือไม่ (2) ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบ/ ข้อบังคับของสังคม หรือไม่ (3) ท่านรู้สึก ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หรือไม่ (4) เมื่อท่านมีปัญหา ท่านสามารถขอความช่วยเหลือจากคนในชุมชน หรือไม่ (5) ท่านรู้สึกว่า สังคมไทยทุกวันนี้ มีความสงบสุข หรือไม่ และ (6) ทุกวันนี้ท่านใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข หรือไม่

รูป 3.13 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Social)
จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

จากการสำรวจ ในรอบที่ 2 (รูป 3.13) ภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างของคนทำงานมีคะแนนความสุขในมิติสังคมดี เท่ากับ 57.4 อยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” เปรียบเทียบกับการสำรวจ ในรอบแรก คะแนนความสุขสังคมดีของคนทำงานไทยมีค่าที่สูงขึ้นในทุกกลุ่ม ทั้งในภาพรวมคนทำงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (56.2 คะแนนจากการสำรวจ รอบ 1 และ 57.4 คะแนน จากการสำรวจ รอบ 2) ในกลุ่มคนทำงานภาครัฐ (57.0 คะแนนจากการสำรวจ รอบ 1 และ 57.9 คะแนน จากการสำรวจ รอบ 2) กลุ่มคนทำงานภาคเอกชน (55.3 คะแนนจากการสำรวจ รอบ 1 และ 56.6 คะแนน จากการสำรวจ รอบ 2) กลุ่มคนทำงานหญิง (56.1 คะแนนจากการสำรวจ รอบ 1 และ 57.4 คะแนน จากการสำรวจ รอบ 2) และกลุ่มคนทำงานชาย (56.4 คะแนนจากการสำรวจ รอบ 1 และ 57.4 คะแนน จากการสำรวจ รอบ 2) เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า คนทำงานหญิงและชาย มีคะแนนความสุขด้านสังคมดีเท่ากัน (57.4 คะแนน) เปรียบเทียบระหว่างภาคการทำงาน คนทำงานภาครัฐยังคงมีคะแนนความสุขในมิติ “สังคมดี” สูงกว่าคนทำงานภาคเอกชนพอสมควร (57.9 และ 56.6 คะแนน ตามลำดับ)

พิจารณาตามช่วงอายุ ในภาพรวม พบคะแนนสังคมดีของคนทำงานมีค่าสูงที่สุดในกลุ่มคนทำงานอายุน้อยระหว่าง 18 - 24 ปี เท่ากับ 59.3 คะแนน โดยค่าคะแนนสังคมดีลดลงอย่างมากในช่วงอายุ 25-34 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่คะแนนสังคมดีต่ำที่สุด (56.5 คะแนน) ก่อนจะปรับเพิ่มขึ้นตามช่วงอายุที่เพิ่มขึ้นของคนทำงาน และลดลงอีกครั้งในกลุ่มคนทำงานที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนความสุขสังคมดีสูงกว่าคนทำงานชายในช่วงอายุ 18-24 ปี และตั้งแต่อายุ 55 ปีขึ้นไป ในช่วงอายุที่เหลือ แม้ส่วนใหญ่คนทำงานชายจะมีความสุขสังคมดีมากกว่าคนทำงานหญิงแต่ก็เป็นความแตกต่างเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีความสุขในมิติ "สังคมดี" สูงกว่าในทุกช่วงอายุ

ด้านระดับการศึกษา หากไม่พิจารณากลุ่มที่ระบุว่ามีการศึกษาในระดับอื่นๆ และกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาซึ่งมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างคนทำงานค่อนข้างน้อยเพียง 10 คนและ 16 คน ตามลำดับ ภาพรวมพบว่า คนทำงานที่จบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรีเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสังคมดีสูงที่สุดในสองอันดับแรก โดยมีค่าคะแนนเท่ากับ 59.1 และ 57.8 คะแนนตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มคนทำงานที่มีการศึกษาในระดับอื่นมีคะแนนไม่แตกต่างกันมาก โดยอยู่ในช่วง 55.9-57.0 คะแนน เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนสังคมดีต่ำกว่าคนทำงานชายในทุกระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ยกเว้นกลุ่มที่จบปริญญาตรีขึ้นไป เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าในเกือบทุกระดับการศึกษา ยกเว้นในระดับปวช.และปวส.

จำแนกตามสถานภาพสมรส ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแล้วและอยู่กับคู่สมรสเป็นกลุ่มคนทำงานที่มีคะแนนสังคมดีสูงที่สุดที่ 58.2 คะแนน ตามด้วยกลุ่มคนทำงานที่เป็นโสดซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากับ 57.2 คะแนน ขณะที่กลุ่มคนทำงานที่มีสถานภาพอยู่ด้วยกันกับคู่แต่ไม่ได้แต่งงานมีคะแนนสังคมดีต่ำที่สุดเพียง 53.7 คะแนน เมื่อพิจารณาเพศของคนทำงานร่วมด้วย สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่แต่งงานแล้วและอยู่ร่วมกับคู่เป็นกลุ่มที่มีคะแนนสังคมดีที่สุด สำหรับคนทำงานชาย ผู้ที่เป็นหม้ายกลับเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสังคมดีที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกัน คนทำงานหญิงมีคะแนนสูงกว่าคนทำงานชายในด้านสังคมดี เฉพาะในกลุ่มผู้ที่เป็นโสดและกลุ่มผู้ที่แต่งงานแล้วแต่ไม่ได้อยู่กับคู่และกลุ่มที่หย่า/แยกทาง/เลิกกัน เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าในเกือบทุกสถานภาพสมรส ยกเว้นในสถานภาพสมรสที่เป็นหม้าย

เมื่อพิจารณาตามจำนวนบุตรที่มีของคนทำงาน ผลที่พบมีความแตกต่างจากผลการสำรวจฯ ในรอบแรก โดยพบว่า ทั้งในภาพรวม หรือเมื่อจำแนกตามภาคการทำงานและตามเพศ คนทำงานที่มีบุตรจำนวน 2 คน เป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขในมิติสังคมดีสูงที่สุดเมื่อเทียบกับคนทำงานที่ไม่มีบุตร มีบุตร 1 คน หรือมีบุตรมากกว่า 2 คน ขึ้นไป กลุ่มคนทำงานที่มีบุตร 5 คนขึ้นไปมีแนวโน้มค่าคะแนนในมิตินี้ที่ต่ำที่สุดในเกือบทุกกลุ่ม (ยกเว้นในกลุ่มคนทำงานชาย) อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างคนทำงานทั้งหมดที่มีบุตร 5 คนขึ้นไปมีเพียง 21 คน

เกี่ยวกับลักษณะงานที่กำกับความสุขในมิติสังคมดี ทั้งในภาพรวม หรือเมื่อจำแนกตามภาคการทำงาน (ภาครัฐและภาคเอกชน) หรือตามเพศ (ชายและหญิง) ผลการสำรวจฯ ในรอบนี้ค่อนข้างคล้ายคลึงกับผลการสำรวจฯ ในรอบแรกซึ่งพบว่า คนทำงานที่ทำงานด้านบริหาร เป็นกลุ่มที่มีคะแนนสังคมดีสูงที่สุด โดยมีค่าคะแนนอยู่ในช่วง 58.3-59.0 คะแนน ในภาพรวม คนทำงานที่ระบุลักษณะงานเป็นอื่น ๆ และคนทำงานด้านการผลิตมีคะแนนสังคมดีที่ต่ำที่สุด (56.3-56.4 คะแนน) เปรียบเทียบกับคนทำงานเพศชาย คนทำงานหญิงมีคะแนนสังคมดีสูงกว่า เฉพาะในกลุ่มที่ทำงานด้านการบริการ และมีคะแนนที่เท่ากับคนทำงานชายในกลุ่มที่ทำงานด้านบริหาร เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าในเกือบทุกลักษณะงาน ยกเว้น ในลักษณะงานสำนักงาน เท่านั้น

จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน หากไม่พิจารณากลุ่มที่ระบุลักษณะการจ้างงานเป็นอื่น ๆ ซึ่งมีจำนวนตัวอย่างคนทำงานเพียง 40 คน ในภาพรวม คนทำงานที่มีสถานภาพเป็นลูกจ้างหรือพนักงานประจำ เป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขในมิติสังคมดีสูงที่สุดที่ 57.8 คะแนน ตามด้วยกลุ่มคนทำงานที่มีลักษณะการจ้างงานตามผลงาน และการจ้างงานตามสัญญาจ้าง (57.3 และ 57.1 คะแนน ตามลำดับ) คนทำงานในลักษณะจ้างเหมา มีคะแนนสังคมดีต่ำที่สุดที่ 53.2 คะแนน สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบประจำมีคะแนนสังคมดีสูงที่สุด ขณะที่คนทำงานชายที่มีคะแนนสูงสุดเป็นกลุ่มที่มีลักษณะการจ้างงานตามผลงาน คนทำงานหญิงมีค่าคะแนนสูงกว่าคนทำงานชายเฉพาะในกลุ่มที่มีลักษณะจ้างงานตามสัญญาจ้างและจ้างเหมา เท่านั้น เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสังคมดีสูงกว่า เฉพาะในลักษณะการจ้างงานที่ค่อนข้างมั่นคงเท่านั้น ซึ่งได้แก่ การจ้างงานประจำ ตามสัญญาจ้าง หรือรายวัน

เมื่อพิจารณาคะแนนความสุขในมิติสังคมดี จำแนกตามระยะเวลาที่คนทำงาน ทำงานอยู่ในองค์กรปัจจุบัน ภาพรวมพบว่า กลุ่มที่ทำงานมาเป็นเวลาดังแต่ 10 ปี ขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสังคมดีสูงที่สุดที่ 58.1 คะแนน ขณะที่กลุ่มที่ทำงานมาในช่วงเวลา 6-9 ปีเป็นกลุ่มที่มีคะแนนต่ำที่สุดที่ 55.5 คะแนน เห็นได้ว่าแม้ช่วงคะแนนสังคมดีไม่มีความแตกต่างกันนัก แต่ค่าคะแนนที่ได้แสดงให้เห็นว่า คะแนนสังคมดีของคนทำงานลดลงทุกปีในช่วงเวลาของการทำงานกับองค์กรตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ถึง 9 ปี ก่อนที่คะแนนจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในช่วงเวลาการทำงานตั้งแต่ปีที่ 10 ขึ้นไป รูปแบบค่าคะแนนของคนทำงานหญิงและคนทำงานชาย คนทำงานภาครัฐและคนทำงานภาคเอกชน มีลักษณะไม่แตกต่างจากรูปแบบค่าคะแนนในภาพรวมข้างต้นมากนัก โดยคนทำงานหญิงมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าคนทำงานชายเฉพาะในกลุ่มคนทำงานที่ทำงานในองค์กรมาเป็นเวลาไม่เกิน 2 ปี เมื่อเกิน 2 ปีขึ้นไป พบว่าคนทำงานชายมีคะแนนสูงกว่าคนทำงานหญิงโดยเปรียบเทียบ ในขณะที่คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าคนทำงานภาคเอกชนในทุกช่วงระยะเวลาของการทำงานในองค์กร

3.2.7 มิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)

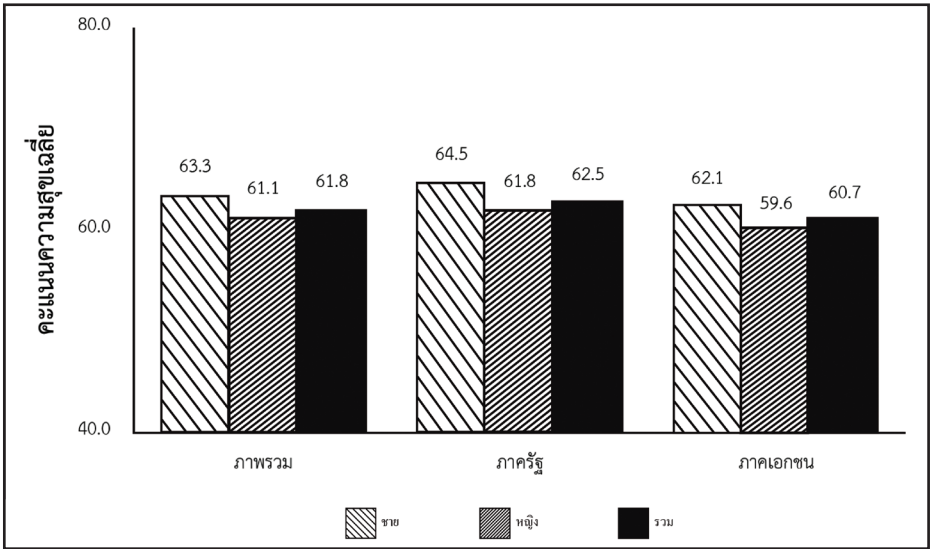
ความต้องการ และการได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ของคนทำงานในองค์กร เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยผลักดันให้องค์กรก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง การพัฒนาบุคลากรโดยการอบรม ศึกษาต่อ หรือการส่งไปดูงานยังสถานที่ต่างๆ จะช่วยเสริมสร้างทักษะ ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ซึ่งมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมผลิตภาพของคนทำงานในองค์กร การพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถของคนในองค์กร จะช่วยเพิ่มความมั่นใจในการทำงาน มองเห็นคุณค่าของตนเอง และพร้อมที่จะถ่ายทอดคุณค่าที่รับรู้ให้แก่องค์กรต่อไป ดังนั้น การใฝ่หาความรู้จึงเป็นตัวชี้วัดความสุขที่สำคัญ การวัดความสุขของคนทำงานจึงได้นำความสุขจากการใฝ่หาความรู้เข้าเป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่ง โดยพิจารณาจากประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการใฝ่หาความรู้ 3 คำถาม ดังนี้ (1) โดยรวมแล้วท่านสนใจในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ หรือไม่ (2) โดยรวมแล้ว ท่านสนใจที่จะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต หรือไม่ และ (3) ท่านมีโอกาสที่จะได้รับการอบรม/ศึกษาต่อ/ดูงาน เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของตนเองหรือไม่

สำหรับค่าคะแนนความสุขมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) นี้ นำเสนอข้อมูลแยกพิจารณาตามลักษณะทางประชากร (ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส และจำนวนบุตร) และข้อมูลการทำงาน (ได้แก่ ลักษณะงาน สถานภาพการจ้างงาน และระยะเวลาในการทำงาน) โดยนำเสนอข้อมูลในภาพรวม และข้อมูลเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ และเอกชน

ความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับ Happy (เฉลี่ย 61.8) กลุ่มตัวอย่างชายมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างหญิง (63.3 และ 61.1 ตามลำดับ) กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (62.5 และ 60.7 ตามลำดับ) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการทำงานของหน่วยงานภาครัฐเปิดโอกาสให้พนักงานมีโอกาสศึกษาใฝ่หาความรู้ได้ดี

รูป 3.14 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)
จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

เมื่อพิจารณา กลุ่มอายุ จากการสำรวจ พบว่า คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) มีค่าสูงใกล้เคียงกันในทุกกลุ่มอายุ ยกเว้นคะแนนความสุขในมิตินี้ของกลุ่มตัวอย่างอายุ 35-44 ปี และ 45-54 ปี ที่มีค่าต่ำกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ คือเท่ากับ 60.9 และ 60.8 ตามลำดับ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างหญิงจะมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างชาย ซึ่งความแตกต่างระหว่างเพศนี้เกิดขึ้นกับทุกกลุ่มอายุ ยกเว้น กลุ่มอายุ 55-60 ปี และเมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างหญิงในช่วงอายุต่างๆ ส่วนใหญ่จะมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างชาย สอดคล้องกันทั้งในกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างทางเพศ ด้านโอกาสในการได้รับความรู้เพิ่มเติม และการรับรู้ถึงโอกาสของการหาความรู้สร้างทักษะในสังคมการทำงานในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการศึกษาประเภทอื่นๆ และปริญญาตรี มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (68.9 65.8 และ 62.1 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่างชาย (71.9 65.1 และ 63.3 ตามลำดับ) ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาประเภทอื่นๆ สูงกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรก (69.4 67.7 และ 61.0 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขสูงสุดที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (68.8 และ 69.8 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในประเภทอื่น ๆ มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (50.0) และ กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษามีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (42.2)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่โสด แต่งงานและอยู่ร่วมกัน แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (63.2 61.0 และ 60.1 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่โสด มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง (65.2 และ 62.5 ตามลำดับ) ในทางกลับกัน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด ของกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง (57.8 และ 57.4 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่โสด มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (63.6 และ 62.4 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน (58.0 และ 56.6 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาจำนวนบุตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุด ในขณะที่ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (63.2 และ 56.0 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดทั้งในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง (65.5 และ 62.3 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดทั้งในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง (57.5 และ 54.5 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดของทั้งกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและภาคเอกชน (63.5 และ 62.4 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร 1 คน มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (60.5) และ กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (51.4)

เมื่อพิจารณาตามลักษณะงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการผลิต มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (67.3 และ 60.1 ตามลำดับ) ซึ่งทิศทางความสุขในมิตินี้สอดคล้องกันทั้งในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง และกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐสอดคล้องกับภาพรวม (67.3) แต่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการบริการ มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (61.2)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการจ้างงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแบบบางช่วงเวลา อื่น ๆ และ แบบตามผลงาน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (64.7 64.4 และ 63.2 ตามลำดับ) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบจ้างเหมา มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (57.3)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานแบบบางช่วงเวลา มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงสุดในกลุ่มตัวอย่างชาย (70.1) ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแบบตามผลงาน มีคะแนนความสุขสูงสุด (65.4)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานแบบบางช่วงเวลา มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงสุดในกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (72.6) และกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการทำงานแบบรายวัน มีคะแนนความสุขสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (64.5)

เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กร พบว่า คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) มีแนวโน้มลดต่ำลงสวนทางกับอายุการทำงานที่เพิ่มขึ้น (ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปที่มีคะแนนความสุขใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานระหว่าง 6-9 ปี) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานน้อยกว่า 1 ปี มีคะแนนความสุขสูงสุด (64.4) กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานระหว่าง 6-9 ปี มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (60.3)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า แนวโน้มค่าคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) ลดต่ำลงสวนทางกับอายุการทำงานที่เพิ่มขึ้น เกิดขึ้นทั้งในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง ส่งผลให้ กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานที่ทำงานน้อยกว่า 1 ปี มีคะแนนความสุขสูงสุดทั้งในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง (65.0 และ 64.0 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานน้อยกว่า 1 ปี มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (65.8 และ 63.1 ตามลำดับ)

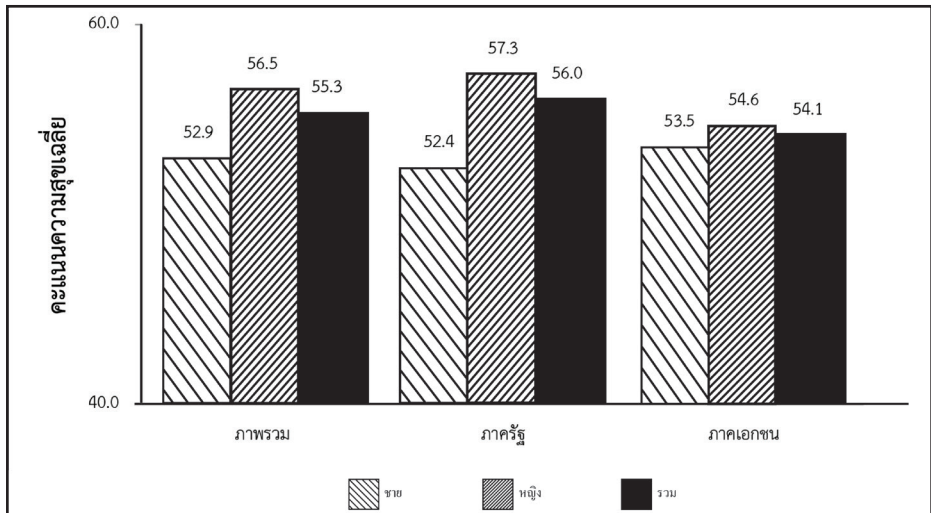
3.2.8 มิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money)

ในมิติความสุขมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) พิจารณาจากการบริหารจัดการด้านการเงิน และความสามารถในการผ่อนชำระหนี้สินต่างๆ ว่าเป็นไปตามกำหนดหรือไม่ และมีการเก็บออมในแต่ละเดือนมากน้อยเพียงใด รวมถึงการประเมินค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนเมื่อเปรียบเทียบกับรายรับว่ามีลักษณะอย่างไร โดยค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดีใช้ตัวชี้วัดด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ คือ 1) ท่านรู้สึกว่าการผ่อนชำระหนี้สินต่างๆ โดยรวมในปัจจุบันเป็นภาระหรือไม่ 2) ท่านผ่อนชำระหนี้ตามกำหนดเวลาทุกครั้งหรือไม่ 3) โดยรวมแล้วท่านมีเงินเก็บออมในแต่ละเดือนหรือไม่ และ 4) โดยรวมแล้วค่าตอบแทนที่ท่านได้รับทั้งหมดในแต่ละเดือนเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายทั้งหมดในแต่ละเดือน

ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างของการสำรวจครั้งนี้ มีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดี เท่ากับ 55.3 อยู่ในระดับ “มีความสุข (HAPPY)” โดยคะแนนในรอบนี้ลดลงจากการสำรวจรอบแรก ซึ่งได้คะแนนความสุขมิติสุขภาพเงินดีเท่ากับ 55.7 ซึ่งทั้งเพศชาย และเพศหญิงมีคะแนนความสุขลดลงจากรอบแรก คือ เพศชายจาก 53.7 เป็น 52.9 และเพศหญิงจาก 56.8 เป็น 56.5 เมื่อเปรียบเทียบกับการสำรวจรอบแรกระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่าภาครัฐมีคะแนนความสุขลดลง จาก 57.7 เป็น 56.0 แต่ในภาคเอกชนกลับมีคะแนนเพิ่มสูงขึ้น จาก 53.7 เป็น 54.1

รูป 3.15 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money)

จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า อายุ 61 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มอายุที่มีคะแนนความสุขด้านสุขภาพเงินดีสูงที่สุด (75.6) ส่วนกลุ่มอายุที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ กลุ่มอายุ 35-44 ปี (53.2) และเพศหญิงมีคะแนนความสุขมิติสุขภาพเงินดีมากกว่าเพศชายในทุกกลุ่มอายุ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสุขมิติสุขภาพเงินดีระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชน เกือบทุกกลุ่มอายุยกเว้นกลุ่มอายุ 25-34 ปี ที่ภาครัฐมีคะแนนความสุขมิติสุขภาพเงินดีน้อยกว่าภาคเอกชน

ในด้านระดับการศึกษา ในภาพรวมเพศหญิงมีคะแนนความสุขด้านสุขภาพเงินดี (56.5) สูงกว่าเพศชาย (53.0) โดยทั้งเพศหญิงและเพศชายมีคะแนนความสุขลดลงจากการสำรวจรอบแรก คือ เพศหญิงจาก (56.8) เป็น (56.5) และเพศชายจาก (53.7) เป็น (53.0) กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขด้านสุขภาพเงินดีสูงที่สุด (64.4) รองลงมาได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (55.7) แตกต่างจากการสำรวจในรอบแรกที่พบว่ากลุ่มที่มีคะแนนสูงที่สุด คือ กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา (72.4)

นอกจากนี้เพศหญิงมีคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายเกือบทุกระดับการศึกษา ยกเว้นในกลุ่มที่มีการศึกษาระดับ ปวช. พบว่า เพศหญิงมีคะแนนความสุขด้านสุขภาพเงินดีเท่ากับเพศชาย (51.6) และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาในระดับ ปวส. พบว่า เพศชายมีคะแนน (50.3) สูงกว่าเพศหญิง (50.1) เล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนพบว่า ภาครัฐมีคะแนนความสุขมิติสุขภาพเงินดี (56.0) สูงกว่าภาคเอกชน (54.1) แต่คะแนนดังกล่าวพบว่า มีความแตกต่างเมื่อเปรียบเทียบจากการสำรวจรอบแรกทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน คือ ภาครัฐลดลงจาก 57.8 เป็น 56.0 และภาคเอกชนเพิ่มขึ้นจาก 53.7 เป็น 54.1 และในเกือบทุกระดับการศึกษา ยกเว้นเพียงระดับสูงกว่าปริญญาตรีเท่านั้นที่ภาครัฐมีคะแนนสูงกว่าภาคเอกชน แต่สิ่งที่น่าสนใจ คือ คะแนนความสุขด้านสุขภาพเงินดีของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา พบว่า มีคะแนน 50.4 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาในระดับ ปวส. (50.2) และอื่นๆ (45.0)

ในด้านสถานภาพสมรส พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพโสด มีคะแนนความสุขด้านสุขภาพเงินดีสูงที่สุด (58.0) เท่ากับการสำรวจในรอบแรก อันดับรองลงมาคือ ผู้ที่มีสถานภาพแต่งงานและอยู่คู่สมรส (53.9) ลดลงจากการสำรวจรอบแรก (55.2) และอันดับรองลงมาคือ ผู้ที่มีสถานภาพหม้าย (51.5) ลดลงจากการสำรวจรอบแรก (52.9) แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่าภาครัฐมีคะแนนลดลงจาก 57.7 เป็น 56.0 แต่ภาคเอกชนกลับมีคะแนนเพิ่มสูงขึ้นจาก 53.7 เป็น 54.1 เมื่อพิจารณาจากเพศของกลุ่มตัวอย่างพบว่า เพศหญิงมีค่าคะแนนสุขภาพเงินดีสูงกว่าเพศชายในเกือบทุกสถานภาพสมรส ยกเว้นเพียงเพศชายที่มีสถานภาพสมรสหม้าย (53.3) จะมีคะแนนสูงกว่าเพศหญิง (51.2) ซึ่งแตกต่างจากการสำรวจรอบแรกที่เพศหญิงมีคะแนนสูงกว่าเพศชายในทุกสถานภาพสมรส หากเปรียบเทียบภาคการทำงาน พบว่า เพศชายที่ทำงานในภาคเอกชนมีคะแนน

ความสุขมิติสุขภาพเงินดีสูงกว่าภาครัฐทุกสถานภาพสมรส แต่ในส่วนของเพศหญิง พบว่า มีเพียงสองกลุ่มสถานภาพสมรสเท่านั้นที่ภาคเอกชนมีคะแนนความสุขสูงกว่าภาครัฐ คือ แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน (54.7) และหม้าย (54.3) ส่วนกลุ่มอยู่ด้วยกันไม่ได้แต่งงานพบว่ามีคะแนนเท่ากัน (50.4) และที่น่าสังเกต คือ ในสามกลุ่มสถานภาพสมรส ได้แก่ สถานภาพโสด แต่งงานและอยู่ร่วมกัน และหย่า แยกทาง เลิกกันในภาครัฐ มีคะแนนความสุขสูงกว่าในภาคเอกชน ส่วนสถานภาพสมรสอื่น ๆ ภาคเอกชนจะมีคะแนนสูงกว่า และเพศชายในภาครัฐ (52.4) มีคะแนนความสุขน้อยกว่าภาคเอกชน (53.5) ซึ่งแตกต่างจากเพศหญิง ที่คะแนนความสุขในภาครัฐ (57.3) สูงกว่าภาคเอกชน (54.6)

ในด้านของจำนวนบุตรกับความสุขมิติสุขภาพเงินดี พบว่า ผู้ที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขด้านสุขภาพเงินดีสูงที่สุด (58.0) ซึ่งแทบจะไม่แตกต่างจากสำรวจในรอบแรก (58.1) และในภาพรวมพบว่า เพศหญิงมีคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายในทุกประเภทของจำนวนบุตร แต่คะแนนดังกล่าวแตกต่างจากการสำรวจในรอบแรก คือ ภาครัฐมีคะแนนลดลงจาก 57.8 เป็น 56.0 แต่ภาคเอกชนมีคะแนนเพิ่มสูงขึ้นจาก 53.6 เป็น 54.1

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคการทำงานในภาพรวม พบว่า ภาครัฐมีคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนเกือบทุกประเภท ยกเว้นเพียงกลุ่มที่มีบุตร 1 คน ที่ภาคเอกชนมีคะแนนความสุข (53.1) สูงกว่าภาครัฐ (52.6) และเมื่อเปรียบเทียบเพศชาย ที่อยู่ในภาครัฐกับภาคเอกชน พบว่า มีเพียงกลุ่มที่มีบุตร 3-4 คน ประเภทเดียว ที่ภาครัฐมีคะแนนความสุข (48.4) สูงกว่าภาคเอกชน (47.3) ซึ่งแตกต่างจากเพศหญิง เมื่อเปรียบเทียบภาครัฐกับภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีคะแนนสูงกว่าภาคเอกชนในเกือบทุกประเภท ซึ่งเว้นเพียง ในกลุ่มที่มีบุตร 1 คน ที่เพศหญิงในภาคเอกชน (53.5) มีคะแนนสูงกว่า ภาครัฐ (53.4) เล็กน้อย

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะงานกับคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดี พบว่า เพศหญิงมีคะแนนความสุข (56.5) สูงกว่าเพศชาย (53.0) โดยคะแนนความสุขลดลงจากการสำรวจครั้งแรก เล็กน้อยทั้งเพศชายและเพศหญิง คือ เพศชายจาก 53.7 เป็น 53.0 และเพศหญิงจาก 56.9 เป็น 56.5 และในทุกลักษณะงานเพศหญิงมีคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชาย

กลุ่มที่ทำงานด้านบริหาร มีคะแนนความสุขด้านสุขภาพเงินดีสูงที่สุด (61.3) ซึ่งลดลงจากการสำรวจรอบแรก (63.1) และอันดับรองมา คือ งานด้านอื่น ๆ (57.9) แตกต่างจากการสำรวจรอบแรกที่อันดับสอง คือ งานสำนักงาน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน กับคะแนนในรอบแรกพบว่า ภาครัฐมีคะแนนความสุขลดลง คือ จาก 57.8 เป็น 56.0 แต่ภาคเอกชนกลับมีคะแนนความสุขเพิ่มขึ้นจาก 53.7 เป็น 54.1 และพบว่าเพศชายที่ทำงานลักษณะงานบริหารในภาครัฐ (59.0) และงานด้านอื่น ๆ (55.7) มีคะแนนสูงกว่าภาคเอกชนในลักษณะงานเดียวกัน 58.8 และ 50.4 อีกทั้งพบว่าในสองลักษณะงาน กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงภาคเอกชนมี คะแนนความสุขสูงกว่าเพศหญิงภาครัฐ คือ งานสำนักงานภาคเอกชนได้ 56.5 ภาครัฐได้ 55.6 และงานด้านอื่น ๆ ภาคเอกชนได้ 62.0

และภาครัฐได้ 60.1 กลุ่มตัวอย่างเพศชาย ในภาครัฐมีคะแนนสูงกว่าภาคเอกชนในสองลักษณะงาน คือ งานด้านบริหารภาครัฐได้ 59.0 ภาคเอกชนได้ 58.8 และงานด้านอื่นๆ ภาครัฐได้ 55.7 และภาคเอกชนได้ 50.4

ในด้านสถานภาพการจ้างงาน ในภาพรวม พบว่า เพศหญิงมีคะแนนความสุขมิติสุขภาพเงินดี (56.5) สูงกว่าเพศชาย (52.9) โดยคะแนนดังกล่าวลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับการสำรวจรอบแรก คือ เพศหญิงลดลงจาก 56.9 เป็น 56.5 และเพศชายจาก 53.7 เป็น 52.9 กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าคะแนนมิติสุขภาพเงินดีสูงที่สุด ได้แก่ การจ้างแบบประจำ (55.9) ในขณะที่ทรงลงมา คือ การจ้างตามสัญญาจ้าง (55.4) และน้อยที่สุด คือ การจ้างแบบจ้างเหมา (46.7) แตกต่างจากการสำรวจรอบแรก ที่พบว่า คะแนนสูงที่สุดอยู่ในกลุ่มการจ้างในลักษณะบางช่วงเวลา (59.7)

และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีคะแนนความสุข (56.0) สูงกว่าภาคเอกชน (54.1) โดยภาครัฐมีคะแนนความสุขลดลงจากการสำรวจรอบแรก คือ ภาครัฐจาก 57.8 เป็น 56.0 แต่ภาคเอกชนมีคะแนนความสุขเพิ่มขึ้นจาก 53.7 เป็น 54.1 และพบว่าเพศชายที่มีสถานภาพการจ้างแบบรายวันในภาครัฐ (64.3) มีคะแนนสูงกว่าในภาคเอกชน (53.2) ในขณะที่เพศหญิงในภาคเอกชน ที่มีสถานภาพการจ้างตามผลงาน (65.6) จ้างเหมา (47.9) และอื่นๆ (58.3) มีคะแนนสูงกว่าเพศหญิงในภาครัฐในงานประเภทเดียวกัน 50.0 45.2 และ 53.4 ตามลำดับอีกทั้งมีข้อน่าสังเกต คือ การจ้างงานในเกือบทุกประเภท ภาครัฐมีค่าคะแนนสุขภาพเงินดีสูงกว่าภาคเอกชน ยกเว้นในสามสถานภาพการจ้างงานที่ภาคเอกชนมีคะแนนสูงกว่า คือ การจ้างตามผลงาน ภาคเอกชน (61.3) ภาครัฐ (49.0) การจ้างเหมา ภาคเอกชน (49.2) ภาครัฐ (45.8) อื่นๆ ระบุ ภาคเอกชน (63.0) ภาครัฐ (54.9)

ในส่วนสุดท้ายของมิติสุขภาพเงินดี เมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ในภาพรวม พบว่า เพศหญิงมีคะแนนความสุข (56.5) สูงกว่าเพศชาย (53.0) ลดลงจากการสำรวจรอบแรกเล็กน้อย คือ เพศหญิงจาก 56.8 เป็น 56.5 และเพศชายจาก 53.7 เป็น 53.0 และระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรที่มีคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ ผู้ที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป (56.5) ซึ่งลดลงจากการสำรวจรอบแรก (57.6) โดยเพศชายในภาคเอกชน มีคะแนนความสุข (53.5) สูงกว่าเพศชายในภาครัฐ (52.4) แตกต่างกับเพศหญิง ซึ่งเพศหญิงในภาครัฐมีคะแนนความสุข (57.3) สูงกว่าภาคเอกชน (54.6)

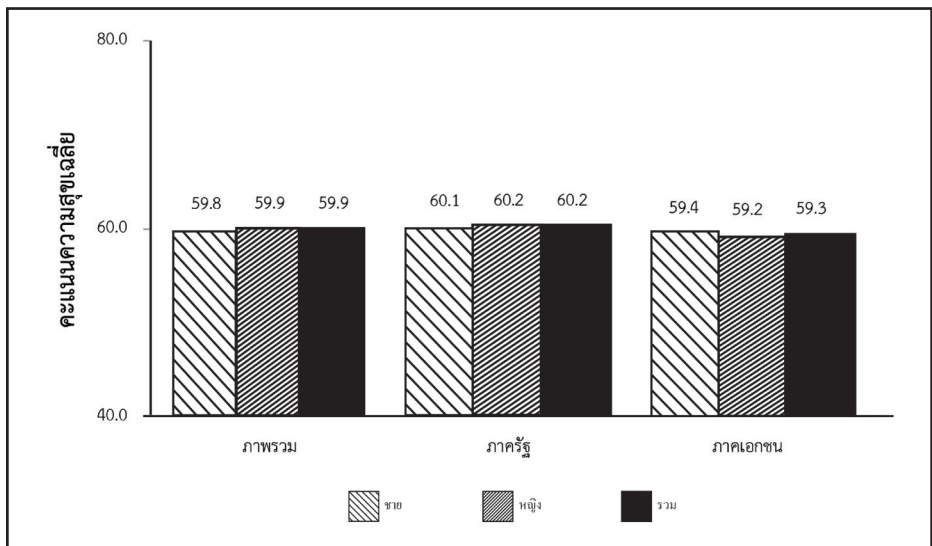
ข้อน่าสังเกต คือ เมื่อทำงานมาได้ระยะหนึ่ง คือ ทำงานได้ 1-2 ปี แล้วจากนั้นคะแนนความสุขจะลดลงตามระยะเวลาการทำงานที่นานขึ้น คือ ทำงาน 1-2 ปี (55.7) ทำงาน 3-5 ปี (54.1) และทำงาน 6-9 ปี (52.3) ซึ่งจะสังเกตได้อย่างชัดเจนว่า ระยะเวลาการทำงานที่เพิ่มขึ้นได้ส่งผลให้ความสุขในด้านสุขภาพเงินดีลดลง แต่เมื่อทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป กลับพบว่ามีความสุขเงินดีขึ้น นอกจากนี้พบว่า มีเพียงสองช่วงระยะเวลาที่ผู้ทำงานในภาคเอกชนมีคะแนนสุขภาพเงินดี สูงกว่าภาครัฐ คือ ระยะเวลาระหว่าง 3-5 ปี ภาคเอกชน (54.7) และภาครัฐ (53.7) และระยะเวลา 6-9 ปี ภาคเอกชน (52.6) และภาครัฐ (52.0)

3.2.9 มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life)

การสำรวจความสุขคนทำงาน ในมิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) มีตัวชี้วัดทั้งหมด จำนวน 15 ตัวชี้วัด ได้แก่ การได้ทำงานอย่างมีความสุขต่อสภาพแวดล้อมขององค์กรโดยรวม การได้รับการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพที่ดีจากองค์กร ความพึงพอใจกับสวัสดิการที่องค์กรจัดให้ การได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน พระราชบัญญัติ หรือระเบียบต่างๆ การได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ปรับขึ้นค่าจ้างที่ผ่านมาด้วยความเหมาะสม การมีอาชีพที่มั่นคง การได้รับค่าตอบแทนที่คุ้มค่างับความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการทำงาน การได้รับค่าตอบแทนถูกต้องและตรงตามเวลา ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในข้อเสนอแนะกับหัวหน้างาน หรือนายจ้าง การมีโอกาสในการพัฒนาต่อยอดการศึกษาและกลับมาพัฒนาหน่วยงาน หรือองค์กร ความผูกพันกับองค์กรที่ไม่ไปทำงานที่อื่นแม้มีโอกาส การมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุคลากรขององค์กร การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมขององค์กร และการทำงานอย่างมีความสุข โดยภาครัฐมีคะแนนความสุข 60.2 คะแนน สูงกว่าภาคเอกชน เพียงเล็กน้อย 59.3 คะแนน และเพศหญิงมีคะแนนความสุข 59.9 คะแนน สูงกว่าเพศชาย 59.8 คะแนน เพียงเล็กน้อย

รูป 3.16 คะแนนความสุขในมิติที่ 9 การงานดี (Happy Work-Life)

จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

ค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จากการสำรวจรอบที่สอง ในมิติการงานดี พบว่า มีค่าคะแนนความสุขในภาพรวม 59.9 คะแนน หมายถึงอยู่ในระดับ HAPPY หรือ “ระดับมีความสุขตามเป้าหมาย” ซึ่งลดลงเล็กน้อยจากการสำรวจครั้งแรก ซึ่งได้ 60.5 คะแนน เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนความสุขโดยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า กลุ่มอายุ 61 ปีขึ้นไป มีคะแนนความสุขมิติการงานดีสูงที่สุด 71.4 คะแนน รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 55-60 ปี 67.8 คะแนน ส่วนกลุ่มอายุที่มีคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มอายุ 25-34 ปี 57.4 คะแนน

สิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งจากการสำรวจความสุขในมิติการงานดี เมื่อวิเคราะห์ตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มที่มีความสุขมากที่สุดเป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยเกษียณแล้ว โดยเหตุผลดังกล่าวมาจากปัจจัยเรื่องความเครียด หรือความรับผิดชอบในการทำงานที่สิ้นสุดลงหลังจากเกษียณอายุ ขณะที่พบว่า กลุ่มอายุ 25-34 ปี เป็นกลุ่มอายุที่มีความสุขน้อยที่สุด ซึ่งคำอธิบายในประเด็นดังกล่าว น่าจะมาจากความรับผิดชอบในการทำงานที่เพิ่มขึ้นหลังจากเข้ามาทำงานได้ระยะหนึ่ง และอยู่ในวัยของการสร้างฐานะ สร้างครอบครัว หลังจากสำเร็จการศึกษา อีกสิ่งหนึ่งที่น่าสนใจได้แก่ คะแนนความสุขในมิติการงานดี เมื่อวิเคราะห์ตามกลุ่มอายุ พบว่าคะแนนจะสูงในกลุ่มอายุ 18-24 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและเริ่มเข้าทำงาน แต่คะแนนความสุขจะลดลงเล็กน้อยเมื่ออยู่ในกลุ่มอายุ 25-34 ปี แต่หลังจากนั้นค่าคะแนนความสุขจะเพิ่มสูงขึ้นตามอายุ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนความสุขโดยจำแนกตามการศึกษาในภาพรวม พบว่า กลุ่มการศึกษาที่มีคะแนนความสุขมากที่สุด คือ กลุ่มประถมศึกษา หรือต่ำกว่า มีค่าคะแนนความสุข 62.1 คะแนน รองลงมา คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี 61.9 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ กลุ่ม ปวส. 57.5 คะแนน (แตกต่างจากการสำรวจครั้งแรก ซึ่งกลุ่มที่มีคะแนนความสุขสูงที่สุดคือ กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา (63.4) และระดับรองลงมา คือ กลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี (62.5) และเพศหญิงมีคะแนน 59.9 สูงกว่าเพศชายเล็กน้อยที่มี 59.8 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่าภาครัฐมีคะแนน 60.2 สูงกว่าภาคเอกชนเล็กน้อยที่มีคะแนน 59.3 ข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่ง คือ กลุ่มตัวอย่างภาครัฐที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มัธยมต้น มัธยมปลาย ปวช. และปวส. มีค่าคะแนนสูงกว่าภาคเอกชนทั้งหมด ขณะที่กลุ่มระดับการศึกษานูปรียญ หรือเทียบเท่า ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา และการศึกษาอื่นๆ พบว่า ภาคเอกชนมีคะแนนสูงกว่าทั้งหมด

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนความสุขมิติการทำงานที่จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มสถานภาพสมรสที่มีค่าคะแนนความสุขสูงสุด คือ กลุ่มที่เป็นหม้ายมีค่าคะแนนความสุข 62.0 คะแนน รองลงมา คือ กลุ่มที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีค่าคะแนนความสุข 61.7 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่เป็นโสดมีค่าคะแนนความสุขเพียง 58.2 คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจในรอบแรก ที่กลุ่มหม้ายมีค่าคะแนนความสุข 62.4 คะแนน รองลงมาคือ กลุ่มที่แต่งงานและอยู่ร่วมกันมีค่าคะแนนความสุข 61.9 คะแนน

สิ่งที่น่าสังเกตประการหนึ่ง คือ พบว่าภาครัฐมีคะแนนความสุขสูงกว่าในเกือบทุกสถานภาพสมรส ยกเว้นแต่เพียงกลุ่มโสดที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีคะแนนความสุขเท่ากัน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ พบว่า เพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายในกลุ่มที่ไม่มีชีวิตคู่ คือ กลุ่มโสด กลุ่มหม้าย และกลุ่มหย่า/แยกทาง/เลิกกัน และเพศหญิงในภาครัฐมีคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนในเกือบทุกสถานภาพสมรส ยกเว้นเพียงกลุ่มที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ร่วมกัน ที่ภาคเอกชนมีค่าคะแนน 59.7 คะแนน สูงกว่าภาครัฐที่มีคะแนน 59.3 คะแนน

เมื่อพิจารณาความสุขมิติการทำงานที่จำแนกตามจำนวนบุตร พบว่า กลุ่มที่มีคะแนนความสุขสูงสุด คือ กลุ่มที่มีจำนวนบุตร 3-4 คน มีค่าคะแนนความสุข 63.1 คะแนน (ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจในรอบแรก ที่กลุ่มดังกล่าวได้คะแนนสูงสุดเช่นเดียวกันโดยมีค่าคะแนน 63.9 คะแนน) และกลุ่มที่มีความสุขรองลงมา คือ กลุ่มที่มีบุตรจำนวน 2 คน มีค่าคะแนนความสุข 62.3 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ไม่มีบุตร ที่มีค่าคะแนนความสุข 58.6 คะแนน โดยข้อที่น่าสังเกตประการหนึ่ง คือ กลุ่มที่ไม่มีบุตรในภาครัฐและภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขเท่ากัน มีคะแนน 58.6 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสุขในกลุ่มผู้ที่มีบุตรทุกกลุ่ม พบว่า ภาครัฐมีคะแนนสูงกว่าภาคเอกชนในทุกจำนวนบุตร

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนความสุขโดยจำแนกตามลักษณะงาน พบว่า กลุ่มที่มีคะแนนความสุขสูงสุด คือ กลุ่มงานด้านบริหาร มีคะแนนความสุข 65.1 คะแนน (ลดลงจากการสำรวจรอบแรกที่มีคะแนนความสุข 67.1 คะแนน) กลุ่มลักษณะงานที่มีคะแนนความสุขอันดับรองลงมา คือ งานสำนักงาน มีคะแนนความสุข 60.1 คะแนน (ลดลงจากการสำรวจครั้งแรกที่ได้รับคะแนนความสุข 61.0 คะแนน) ส่วนกลุ่มที่มีความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มงานอื่นๆ มีคะแนน 55.9 คะแนน และเพศหญิงที่ทำงานสำนักงานในภาคเอกชนมีคะแนนความสุข 60.8 สูงกว่าเพศหญิงในภาครัฐ 59.6 และพบแนวโน้มเช่นเดียวกันในเพศชายที่ทำงานสำนักงาน ส่วนงานในลักษณะอื่นๆ ทั้งเพศชายและเพศหญิงในภาครัฐมีคะแนนสูงกว่าในภาคเอกชนทั้งหมด นอกจากนี้พบว่างานด้านการผลิต และการบริการ เป็นเพียงสองกลุ่มที่เพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชาย

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนความสุขโดยจำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน พบว่า กลุ่มที่มีคะแนนความสุขสูงสุด คือ กลุ่มที่มีลักษณะการจ้างงานแบบประจำ มีคะแนนความสุข 61.4 คะแนน (ลดลงจากการสำรวจรอบแรกเล็กน้อย ที่มีคะแนนความสุข 61.6 คะแนน) รองลงมา คือ กลุ่มที่มีลักษณะการจ้างงานแบบตามผลงาน 59.4 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีลักษณะการจ้างงานแบบจ้างเหมา มีค่าคะแนนความสุข 44.9 คะแนน และพบว่าเพศชายมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศหญิงในลักษณะงาน 2 ด้าน คือ การจ้างแบบบางช่วงบางเวลา และจ้างเหมา ส่วนการจ้างงานประเภทอื่นๆ เพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขที่สูงกว่าเพศชายทั้งหมด

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสุขระหว่างเพศและภาคการทำงาน พบว่า เพศชายภาครัฐจะมีคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายภาคเอกชน ใน 3 ลักษณะงาน คือ แบบประจำ แบบรายวัน และแบบบางช่วงบางเวลา ในขณะที่เพศหญิงในภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขที่สูงกว่าเพศหญิงภาครัฐ ใน 3 ลักษณะงาน คือ แบบจ้างตามสัญญาจ้าง จ้างบางช่วงบางเวลา และจ้างเหมา

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนความสุขโดยจำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน พบว่า กลุ่มที่มีคะแนนความสุขสูงสุด คือ ผู้ที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีค่าคะแนนความสุข 62.6 คะแนน (ลดลงจากการสำรวจรอบแรก ที่มีค่าคะแนนความสุข 63.3) รองลงมาคือ ระยะเวลาการทำงานไม่ถึงปี มีค่าคะแนนความสุข 59.1 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ทำงาน 3-5 ปี มีค่าคะแนนความสุข 57.3 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนความสุขระหว่างเพศชายและหญิง พบว่าเพศหญิงมีค่าคะแนนความสุข 59.9 คะแนน มากกว่าเพศชายเล็กน้อย ที่มีค่าคะแนนความสุข 59.8 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนความสุข ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุข 60.2 คะแนน สูงกว่าภาคเอกชนเล็กน้อย ที่มีค่าคะแนนความสุข 59.3 คะแนน

สิ่งที่น่าสนใจจากค่าคะแนนความสุขในการวิเคราะห์โดยจำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน คือ ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชน ในช่วงเริ่มต้นการทำงาน คือ ระยะเวลาไม่ถึงปี และระหว่าง 1-2 ปี แต่หลังจากนั้น พบว่า ค่าคะแนนความสุขจะลดลงในภาครัฐ แต่ภาคเอกชนกลับมีค่าคะแนนความสุขเพิ่มสูงขึ้นในช่วงเวลาที่ภาครัฐมีค่าคะแนนลดลง คือ ระหว่าง 3-5 ปี ระหว่าง 6-9 ปี แต่เมื่อถึงอายุการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป พบว่า ภาครัฐกลับมีค่าคะแนนความสุขที่สูงกว่าภาคเอกชนอีกครั้ง และเป็นค่าคะแนนความสุขที่สูงที่สุดในทุกระยะเวลาการทำงาน ซึ่งนับเป็นสิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก

4

การพัฒนาร่างเสริม
ความสุขคนทำงาน
ในประเทศไทย

4.1 การค้นหาประเด็นที่ได้จากการวัดความสุขคนทำงานในประเทศไทย

ผลรวมจากการสำรวจความสุขคนทำงานระดับประเทศ ปีที่ 1 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม - ธันวาคม) พ.ศ. 2555 พบว่า มิติที่มีค่าคะแนนต่ำที่สุด เท่ากับ 52.0 คือ ผ่อนคลายดี (Happy Relax) ซึ่งแม้ว่า จัดอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” แต่ระดับคะแนนเกือบตกอยู่ใน ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 50.0 หรือต่ำกว่า ซึ่งเป็นระดับ “UNHAPPY” หรือ “ระดับความสุขต่ำกว่าเป้าหมาย”

นอกจากนี้ ยังให้ภาพรวมของรายละเอียดคะแนนความสุข ทั้ง 9 มิติ เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยความสุข ดังนี้ อันดับ 1 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) 68.8 อันดับ 2 น้ำใจดี (Happy Heart) 67.9 อันดับ 3 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) 61.8 อันดับ 4 สุขภาพดี (Happy Body) 61.5 อันดับ 5 การงานดี (Happy Work-Life) 59.9 อันดับ 6 ครอบครัวดี (Happy Family) 59.4 อันดับ 7 สังคมดี (Happy Society) 57.4 อันดับ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) 55.3 และอันดับ 9 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) 52.0 ซึ่งค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขในภาพรวมนี้ สามารถใช้เป็นระดับคะแนนในการเทียบเคียงกับผลค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน

จากการวัดความสุขคนทำงานนี้ โครงการจิตตาสถาบันการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้วิเคราะห์และส่งผลคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขให้กับหน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นภาคี ทุกหน่วยงาน หรือองค์กรสามารถทราบถึงรายละเอียดค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขเป็นรายมิติทั้ง 9 มิติ ซึ่งผลคะแนนเฉลี่ยรายมิติสามารถทำให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาความสุขตรงตามความต้องการของคนทำงาน เช่น ทราบว่ามีมิติที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำคือมิติใดบ้าง เพื่อที่จะได้นำมาจัดลำดับในการบริหารจัดการความสุขอย่างเป็นระบบ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

อย่างไรก็ตาม ผลจากรายงานสถานการณ์ความสุขคนทำงานที่ผ่านมา เห็นได้ว่า การพัฒนาสร้างเสริมความสุขคนทำงาน ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ต้องคำนึงถึง ลักษณะพื้นฐานของคนทำงานด้วย อาทิ กลุ่มอายุ เพศ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการทำงาน เป็นต้นว่าคุณสมบัติของคนทำงานเหล่านี้ มีผลกระทบอย่างไรกับกิจกรรมการสร้างสุขคนทำงานในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลการสำรวจเบื้องต้นพบว่า อายุของคนทำงานกับความสุข มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นไปด้วยกัน ซึ่งถ้าผู้บริหาร หรือผู้เกี่ยวข้อง สามารถทำให้คนทำงาน ทำงานไปอย่างมีความสุขด้วยการกล่าวถึงองค์กรในทางบวก (Say) มีความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์กรต่อไป (Stay) และทุ่มเทเวลา พยายามสร้างสรรค์ผลงานให้กับการทำงาน (Strive) (Hewitt Association, 2012) รวมถึงต้องการให้คนทำงานมีความผูกพันต่อองค์กร (Employee Engagement) ดังนั้น ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมความสุขในองค์กร ต้องคำนึงถึง กลุ่มอายุของคนทำงาน ที่เป็นตัวแปรสำคัญส่งผลกระทบต่อระยะยาวไปถึง การอยู่ในองค์กรอย่างยาวนานและมีความสุข

4.2 กลยุทธ์ในการพัฒนาสร้างเสริมความสุขคนทำงานในประเทศไทย

ผู้บริหารต้องสามารถมองเห็นผลของการดำเนินกลยุทธ์ว่าจะดำเนินการอย่างไร ให้ไปถูกทิศทาง ทั้งผู้รับและผู้ให้ มีความต้องการตรงกัน

ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ต้องรับรู้และนำแนวคิดต่างๆ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรม เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล อาทิ แนวคิดความรักและพลังขับเคลื่อนองค์กร มีปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์ต่อความรักและพลังขับเคลื่อนองค์กร เช่น สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงินอย่างเดียว การบริหารจัดการความสุขเป็นเรื่องสำคัญที่ทั้งผู้ให้และผู้รับต้องมาร่วมบริหารจัดการด้วยกัน ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันค้นหาแนวทาง หรือกลยุทธ์การสร้างความรักความผูกพัน การสร้างความสุขให้คนในองค์กร หรือเทียบเคียงกับองค์กรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกลยุทธ์การสร้างสุขในองค์กร เป็นต้น

4.3 การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน (Routine to Happiness: R2H)

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย (Happiness Watch in Thailand) โดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้พัฒนาหลักสูตร “การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน” ของคนทำงานในประเทศไทย

หลักสูตรฯ นี้เป็นการสร้างเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรที่ทำงานด้านทรัพยากรบุคคล หรืองานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรหรือหน่วยงาน ให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการบริหารจัดการความรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาการทำงานประจำให้มีคุณภาพและมีความสุขอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลไปถึงการเพิ่มผลผลิต และผลประโยชน์ที่มีคุณภาพขององค์กรอย่างยั่งยืน นับเป็นภารกิจที่หน่วยงาน หรือองค์กร ต้องถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาบุคลากรด้านทรัพยากรมนุษย์

หลักสูตรฯ นี้ ใช้แนวคิดของ Routine to Research - R2R ที่ต้องการพัฒนาการบริหารจัดการการทำงานให้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพด้วยการผสมผสานหลักการวิจัยเบื้องต้นมาเป็นกระบวนการในการดำเนินแนวคิด R2R

สำหรับ แนวคิด Routine to Happiness (R2H) เป็นแนวคิดและมุมมองที่เน้นการพัฒนาความสุขโดยผสมผสานหลักการวิจัยเบื้องต้น แนวคิด R2H เป็นการนำเอาระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ที่ถูกหลักวิชาการเข้ามาเป็นตัวเชื่อมกับการพัฒนา และการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขของบุคลากรในการทำงาน เป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็ง และศักยภาพของบุคลากรด้านทรัพยากรบุคคล ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการองค์ความรู้ นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกของหน่วยงาน หรือองค์กรในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหาร การผลิต การตลาด และการสนับสนุนอื่นๆ เพื่อจะก้าวไปสู่เป้าหมายของการเป็นหน่วยงานหรือองค์กรชั้นนำของประเทศ กลไก และกระบวนการในการไปสู่เป้าหมาย ขึ้นอยู่กับการพัฒนาและ

การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขในการทำงานประจำของบุคลากรในส่วนงานต่าง ๆ ที่ถูกจุด และเป็นรูปธรรมซึ่งเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนส่วนงาน หรือองค์กรไปสู่เป้าหมายสูงสุด คนทำงานในหน่วยงาน หรือองค์กรทุกคน ถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งสายงานสนับสนุน สายงานการผลิต และสายงานปฏิบัติการ นับเป็นกำลังสำคัญที่จะร่วมก้าวไปกับสายงานการบริหาร

4.3.1 วัตถุประสงค์ของ R2H

เป็นการสร้างเสริมและสนับสนุนบุคลากรที่ทำงานด้านทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน ตลอดจน เป็นการสร้างเสริมและสนับสนุนบุคลากรที่ทำงานด้านทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพในการนำเสนอให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน ไปใช้ในการวางแผนบริหารจัดการความสุขของบุคลากรในหน่วยงานทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

4.3.2 ผลผลิตของ R2H

ได้แก่ บุคลากรด้านทรัพยากรบุคคล ที่มีความรู้และความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน รวมทั้งบุคลากรด้านทรัพยากรบุคคล เกิดแรงบันดาลใจและสามารถนำแนวคิด R2H ไปปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรมองค์กรในการเรียนรู้ และการพัฒนาสร้างเสริมให้คนทำงานในหน่วยงาน หรือองค์กรปฏิบัติงานประจำอย่างมีความสุข

4.3.3 ผลลัพธ์ของ R2H

ได้แก่ ความสุขและความผูกพันต่อองค์กรของคนทำงานทุกระดับที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละส่วนงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคลากรภายในหน่วยงานหรือองค์กร

4.3.4 วิธีการฝึกอบรม

ใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (บรรยาย/อภิปราย/ฝึกปฏิบัติ) โดยเน้นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้แทน และบุคลากรด้านทรัพยากรบุคคลของหน่วยงาน หรือองค์กร

การสนับสนุนการสร้างเสริมความสุขคนทำงานในองค์กรนี้ เป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่จะช่วยให้ การสร้างความสุขเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของคนทำงานดำเนินไปอย่างถูกทิศทาง

ภาคผนวก

ตารางสถิติคะแนนความสุข
ในภาพรวมและรายมิติ
จำแนก
ภาคการทำงาน
และ IWF

ข้อมูลความสุขของคนทำงาน รอบ 2 (เดือนกรกฎาคม 2555 - ธันวาคม 2555) ข้อมูลทั่วไป 8 ข้อ

ข้อที่	จำนวนตอบ	จำนวนไม่ตอบ missing	จำนวนรวม
1. เพศ	16,909	60	16,969
2. อายุ	15,883	1106	16,989
3. การศึกษาขั้นสูงสุด	16,897	72	16,969
4. สถานภาพสมรส	16,917	52	16,969
5. ทางการเมืองหรือไม่	16,797	172	16,969
6. งานของท่านเป็นงานลักษณะใด	16,873	96	16,969
7. สถานภาพการจ้างงาน	16,871	98	16,969
8. ระยะเวลาที่ท่านทำงานในองค์กรปัจจุบัน	16,913	56	16,969

ตารางสรุปคะแนนความสุขจำแนกตามภาคการทำงานและเพศของคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวมและรายมิติ

มิติ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	Happy Body	56.0	64.1	61.5	56.9	63.9	62.1	55.0	64.7
Happy Relax	52.1	51.9	52.0	51.5	52.0	51.8	52.7	51.7	52.1
Happy Heart	67.2	68.2	67.9	67.3	68.8	68.4	67.1	66.8	67.0
Happy Soul	67.0	69.6	68.8	67.5	70.2	69.5	66.5	68.3	67.5
Happy Family	58.4	59.9	59.4	58.6	60.3	59.9	58.2	58.9	58.6
Happy Society	57.4	57.4	57.4	57.6	58.0	57.9	57.3	56.0	56.6
Happy Brain	63.3	61.1	61.8	64.5	61.8	62.5	62.1	59.6	60.7
Happy Money	52.9	56.5	55.3	52.4	57.3	56.0	53.5	54.6	54.1
Happy Work Life	59.8	59.9	59.9	60.1	60.2	60.2	59.4	59.2	59.3
Average	60.0	61.3	60.9	60.2	61.7	61.3	59.7	60.4	60.1

ภาคผนวก ก. ความคุ้มค่าการรวม
ตาราง ก1 คะแนนความคุ้มค่าการรวมของหน่วยงานในประเทศไทย จำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง							
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean						
18-24 ปี	505	59.9	1,396	61.5	1,901	61.1	151	60.1	952	61.8	1,103	61.6	354	59.9	444	60.8	798	60.4
25-34 ปี	1975	59.1	4,044	59.7	6,019	59.5	843	58.8	2,794	59.7	3,637	59.5	1,132	59.2	1,250	59.9	2,382	59.6
35-44 ปี	1474	59.6	2,864	61.3	4,338	60.7	811	59.2	2,024	61.5	2,835	60.8	663	60.0	840	61.0	1,503	60.6
45-54 ปี	867	62.2	1,755	64.0	2,622	63.4	621	62.0	1,460	64.2	2,081	63.6	246	62.7	295	62.7	541	62.7
55-60 ปี	287	63.3	587	66.9	874	65.7	253	63.4	549	67.2	802	66.0	34	62.6	38	62.6	72	62.6
61 ปีขึ้นไป	33	68.2	52	68.7	85	68.5	26	68.1	50	68.9	76	68.7	7	68.6	2	64.1	9	67.6
จำนวนผู้ตอบรวม	5,141	60.1	10,698	61.5	15,839	61.1	2,705	60.3	7,829	61.8	10,534	61.4	2,436	59.9	2,869	60.7	5,305	60.3

ตาราง ก2 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ						ภาคเอกชน											
	n	เฉลี่ย		n	เฉลี่ย		n	เฉลี่ย		n	เฉลี่ย		n	เฉลี่ย							
		ช่วง	ค่า		ช่วง	ค่า		ช่วง	ค่า		ช่วง	ค่า		ช่วง	ค่า						
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	386	59.9	623	60.9	mean	1,009	60.5	113	62.1	n	153	63.3	266	62.8	273	59.0	470	60.1	n	743	59.7
ม.ต้น	580	59.1	717	60.0	mean	1,297	59.6	132	61.0	n	147	62.8	279	62.0	448	58.5	570	59.3	n	1,018	59.0
ม.ปลาย	668	59.5	1,443	60.1	mean	2,111	60.0	202	58.7	n	838	60.6	1,040	60.2	466	59.9	605	59.5	n	1,071	59.7
ปวช.	324	59.9	375	59.9	mean	699	59.9	111	59.3	n	212	60.3	323	60.0	213	60.2	163	59.5	n	376	59.9
ปวส.	726	58.2	651	58.9	mean	1,377	58.6	240	59.3	n	320	57.5	560	58.3	486	57.7	331	60.3	n	817	58.7
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	88	59.9	275	60.3	mean	363	60.2	64	58.7	n	238	60.5	302	60.1	24	63.1	37	59.1	n	61	60.7
ปริญญาตรี	1,903	59.9	5,376	61.5	mean	7,279	61.1	1,270	59.0	n	4,320	61.5	5,590	60.9	633	61.7	1,056	61.5	n	1,689	61.6
สูงกว่าปริญญาตรี	748	63.2	1,943	63.7	mean	2,691	63.6	666	63.2	n	1,834	63.6	2,500	63.5	82	63.4	109	64.5	n	191	64.0
ไม่ได้รับการศึกษา	4	50.3	12	57.7	mean	16	55.9	0	0.0	n	1	45.5	1	45.5	4	50.3	11	58.8	n	15	56.6
อื่น ๆ ระบุ...	4	57.8	6	60.8	mean	10	59.6	1	36.8	n	0	0.0	1	36.8	3	64.9	6	60.8	n	9	62.1
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	60.0	11,421	61.3	mean	16,852	60.9	2,799	60.2	n	8,063	61.7	10,862	61.3	2,632	59.7	3,358	60.4	n	5,990	60.1

ตาราง ก3 คะแนนความพึงพอใจรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	รวม				ภาคธุรกิจ				ภาคเอกชน							
	ชาย	mean	หญิง	mean	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	mean				
โสด	n	2,185	n	5,697	n	1,156	n	4,403	n	1,029	n	2,323	n	60.0		
	mean	59.2	mean	60.8	mean	58.8	mean	60.9	mean	60.5	mean	59.6	mean	60.4		
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	n	2,562	n	4,297	n	1,345	n	2,803	n	4,148	n	1,217	n	2,711	n	60.8
	mean	61.2	mean	62.4	mean	61.7	mean	63.2	mean	62.7	mean	60.6	mean	61.0	mean	60.8
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	n	206	n	390	n	134	n	278	n	412	n	72	n	184	n	58.8
	mean	57.7	mean	60.8	mean	58.4	mean	61.0	mean	60.1	mean	56.5	mean	60.3	mean	58.8
อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน	n	310	n	377	n	80	n	138	n	218	n	230	n	469	n	57.9
	mean	58.0	mean	58.4	mean	58.5	mean	59.1	mean	58.9	mean	57.8	mean	57.9	mean	57.9
หม้าย	n	30	n	191	n	16	n	116	n	132	n	14	n	89	n	61.0
	mean	60.4	mean	61.8	mean	60.1	mean	62.2	mean	61.9	mean	60.7	mean	61.1	mean	61.0
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	n	138	n	486	n	67	n	318	n	385	n	71	n	239	n	58.5
	mean	58.1	mean	60.6	mean	60.2	mean	61.2	mean	61.1	mean	56.2	mean	59.4	mean	58.5
จำนวนผู้ตอบรวม	n	5,431	n	11,438	n	2,798	n	8,056	n	10,854	n	2,633	n	6,015	n	60.1
	mean	60.0	mean	61.3	mean	60.2	mean	61.7	mean	61.3	mean	59.7	mean	60.4	mean	60.1

ตาราง ก4 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามจำนวนบุตร

จำนวนบุตร	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ไม่มี	2,578	59.6	6,599	61.0	9,177	60.6	1,374	59.3	5,088	61.1	6,462	60.7	1,204	59.8	1,511	60.4	2,715	60.2
มีจำนวน 1 คน	1,231	59.9	2,463	61.5	3,694	60.9	538	60.7	1,478	62.0	2,016	61.7	693	59.2	985	60.7	1,678	60.1
มีจำนวน 2 คน	1,257	61.0	1,934	62.3	3,191	61.8	694	61.5	1,242	63.4	1,936	62.7	563	60.3	692	60.3	1,255	60.3
มีจำนวน 3-4 คน	314	60.3	353	63.0	667	61.7	179	60.8	216	64.7	395	62.9	135	59.6	137	60.4	272	60.0
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	10	59.9	11	59.1	21	59.5	5	58.6	4	67.1	9	62.3	5	61.3	7	54.6	12	57.4
จำนวนผู้ตอบรวม	5,390	60.0	11,360	61.4	16,750	60.9	2,790	60.2	8,028	61.7	10,818	61.3	2,600	59.8	3,332	60.5	5,932	60.2

ตาราง ก5 คะแนนความพึงพอใจรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามลักษณะงาน

ลักษณะงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
งานสำนักงาน	1,155	60.5	3,235	61.5	4,390	61.2	829	59.9	2,408	61.2	3,237	60.9	326	62.3	827	62.1	1,153	62.2
งานด้านการผลิต	1,957	59.1	2,078	59.7	4,035	59.4	329	59.3	292	61.6	621	60.4	1,628	59.0	1,786	59.4	3,414	59.2
งานด้านการบริการ	1,835	59.7	5,324	61.6	7,159	61.1	1,333	59.8	4,738	61.8	6,071	61.3	502	59.4	586	60.4	1,088	60.0
งานด้านบริหาร	418	63.9	689	64.2	1,107	64.1	288	64.3	537	64.4	805	64.3	150	63.1	152	63.7	302	63.4
งานด้านอื่นๆ รวม...	52	59.9	76	58.3	128	59.0	36	60.6	63	59.0	99	59.6	16	58.4	13	55.2	29	57.0
จำนวนผู้ ตอบรวม	5,417	60.0	11,402	61.4	16,819	60.9	2,795	60.2	8,038	61.7	10,833	61.3	2,622	59.8	3,364	60.4	5,986	60.1

ตาราง ก6 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน

สถานภาพการจ้างงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประจำ	3,840	60.6	6,503	62.2	10,343	61.6	1,850	61.0	4,448	62.7	6,298	62.2	1,990	60.2	2,055	61.2	4,045	60.7
ตามสัญญาจ้าง	1,012	59.1	3,619	60.7	4,631	60.4	886	59.0	3,436	60.7	4,322	60.4	126	59.4	183	60.2	309	59.9
รายวัน	492	57.9	1,110	59.1	1,602	58.7	7	68.8	16	62.8	23	64.6	485	57.7	1,094	59.0	1,579	58.6
บางช่วงเวลา	12	58.0	17	59.0	29	58.6	4	57.4	11	58.3	15	58.1	8	58.2	6	60.3	14	59.1
ตามผลงาน	5	54.2	19	61.2	24	59.7	2	46.6	17	60.9	19	59.4	3	59.2	2	63.9	5	61.1
จ้างเหมา	49	52.9	102	54.6	151	54.0	37	52.2	75	52.8	112	52.6	12	55.0	27	59.4	39	58.1
อื่นๆ ระบุ...	15	61.6	25	59.9	40	60.5	5	53.3	22	60.0	27	58.8	10	65.7	3	58.8	13	64.1
จำนวนผู้ตอบรวม	5,425	60.0	11,395	61.4	16,820	60.9	2,791	60.2	8,025	61.8	10,816	61.4	2,634	59.7	3,370	60.4	6,004	60.1

ตาราง ก7 คะแนนความพึงพอใจรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน

ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	n	n	n	n	n	n	n	n	n
ระหว่าง 1-2 ปี	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean
ระหว่าง 3-5 ปี	760	1,287	2,047	243	714	957	517	573	1,090
ระหว่าง 6-9 ปี	59.8	61.2	60.7	61.4	62.1	61.9	59.0	57.3	60.1
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	807	1,617	2,424	353	1,022	1,375	454	595	1,049
	58.6	60.5	59.9	58.8	60.7	60.2	58.5	59.5	60.3
จำนวนผู้ตอบรวม	985	1,988	2,973	395	1,270	1,665	590	718	1,308
	59.1	59.8	59.6	58.6	59.6	59.4	59.4	59.4	60.0
	756	1,617	2,373	336	1,011	1,347	420	606	1,026
	56.5	59.4	59.1	57.8	59.2	58.8	59.1	60.6	59.8
	2,127	4,920	7,047	1,467	4,029	5,496	660	891	1,551
	61.5	62.9	62.5	61.3	63.3	62.7	61.8	61.5	61.7
	5,435	11,429	16,864	2,794	8,046	10,840	2,641	3,383	6,024
	60.0	61.4	60.9	60.2	61.7	61.3	59.7	60.4	60.1

ภาคผนวก ข. มิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)
ตาราง ข1 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
18-24 ปี	505	55.9	1,306	61.8	1,901	60.3	151	55.0	952	61.6	1,103	60.7	354	56.2	444	62.4	798	59.7
25-34 ปี	1,975	55.2	4,044	62.1	6,019	59.8	843	56.3	2,794	61.6	3,637	60.3	1,132	54.4	1,250	63.3	2,382	59.1
35-44 ปี	1,474	55.2	2,864	64.9	4,338	61.6	811	55.1	2,024	64.2	2,835	61.6	663	55.3	840	66.5	1,503	61.6
45-54 ปี	867	57.5	1,755	67.9	2,622	64.4	621	57.9	1,460	67.3	2,081	64.5	246	56.5	295	70.7	541	64.2
55-60 ปี	287	62.8	587	69.5	874	67.3	253	63.0	549	69.7	802	67.6	34	60.9	38	66.3	72	63.8
61 ปีขึ้นไป	33	67.7	52	71.0	85	69.7	26	65.8	50	71.4	76	69.5	7	75.0	2	60.0	9	71.7
จำนวนผู้ตอบรวม	5,141	56.2	10,698	64.2	15,839	61.6	2,705	57.0	7,829	64.0	10,534	62.2	2,436	55.3	2,869	64.9	5,305	60.5

ตาราง ข2 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ

การศึกษา	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	386	57.0	623	68.6	1,009	64.2	113	60.6	153	66.3	266	63.9	273	55.6	470	69.3	743	64.3
ม.ต้น	580	54.8	717	65.2	1,297	60.5	132	54.7	147	65.4	279	60.4	448	54.8	570	65.1	1,018	60.6
ม.ปลาย	668	54.6	1,443	64.0	2,111	61.0	202	52.6	838	63.4	1,040	61.3	466	55.5	605	64.7	1,071	60.7
ปวท.	324	53.8	375	63.0	699	58.7	111	53.8	212	63.5	323	60.2	213	53.9	163	62.3	376	57.5
ปวส.	726	52.9	651	61.9	1,377	57.1	240	52.8	320	60.6	560	57.3	486	52.9	331	63.2	817	57.1
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	88	50.8	275	63.2	363	60.2	64	49.8	238	63.1	302	60.3	24	53.3	37	63.7	61	59.6
ปริญญาตรี	1,903	56.4	5,376	63.4	7,279	61.6	1,270	56.6	4,320	63.4	5,590	61.9	633	56.2	1,056	63.2	1,689	60.6
สูงกว่า ปริญญาตรี	748	61.1	1,943	65.4	2,691	64.2	666	61.5	1,834	65.5	2,500	64.4	82	57.7	109	63.6	191	61.1
ไม่ได้รับการ ศึกษา	4	38.8	12	71.3	16	63.1	0	0.0	1	45.0	1	45.0	4	38.8	11	73.6	15	64.3
อื่นๆ ระบุ...	4	48.8	6	65.8	10	59.0	1	40.0	0	0.0	1	40.0	3	51.7	6	65.8	9	61.1
จำนวนผู้ ตอบรวม	5,431	56.0	11,421	64.1	16,852	61.5	2,799	56.9	8,063	63.9	10,862	62.1	2,632	55.0	3,358	64.7	5,990	60.4

ตาราง ๑3 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
โสด	2,185	56.1	5,697	62.8	7,882	61.0	1,156	56.8	4,403	62.8	5,559	61.6	1,029	55.3	1,294	62.8	2,323	59.5
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	2,562	56.8	4,297	66.2	6,859	62.7	1,345	57.8	2,803	65.9	4,148	63.3	1,217	55.7	1,494	66.9	2,711	61.9
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	206	53.1	390	62.8	596	59.4	134	53.7	278	63.1	412	60.0	72	51.8	112	62.1	184	58.0
อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน	310	51.4	377	61.6	687	57.0	80	49.8	138	61.0	218	56.9	230	52.0	239	62.0	469	57.1
หม้าย	30	57.5	191	65.7	221	64.6	16	59.4	116	64.6	132	63.9	14	55.4	75	67.3	89	65.5
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	138	53.8	486	63.2	624	61.2	67	56.3	318	62.5	385	61.4	71	51.5	168	64.7	239	60.8
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	56.0	11,438	64.1	16,869	61.5	2,798	56.9	8,056	63.9	10,854	62.1	2,633	55.0	3,382	64.7	6,015	60.5

ตาราง ข4 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำนวนตามจำนวนตรรกศาสตร์การทำงานและเพศ

จำนวน บุตร	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ไม่มี	2,578	56.3	6,599	63.0	9,177	61.1	1,374	57.3	5,088	63.0	6,462	61.8	1,204	55.1	1,511	63.1	2,715	59.5
มีจำนวน 1 คน	1,231	55.1	2,463	65.0	3,694	61.7	538	56.1	1,478	64.7	2,016	62.4	693	54.4	985	65.4	1,678	60.9
มีจำนวน 2 คน	1,257	55.9	1,934	66.2	3,191	62.2	694	56.4	1,242	65.9	1,936	62.5	563	55.4	692	66.9	1,255	61.7
มีจำนวน 3-4 คน	314	57.2	353	66.6	667	62.2	179	59.8	216	65.9	395	63.1	135	53.7	137	67.8	272	60.8
มีจำนวน ตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	10	55.0	11	67.3	21	61.4	5	42.0	4	70.0	9	54.4	5	68.0	7	65.7	12	66.7
จำนวนผู้ตอบ รวม	5,390	56.0	11,360	64.1	16,750	61.5	2,790	57.0	8,028	63.9	10,818	62.1	2,600	54.9	3,332	64.7	5,992	60.4

ตาราง ๑5 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามลักษณะงานและการทำงานและเพศ

ลักษณะงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
งานสำนักงาน	1,155	57.4	3,235	63.9	4,390	62.2	829	57.0	2,408	63.7	3,237	62.0	326	58.6	827	64.5	1,153	62.8
งานด้านการผลิต	1,967	54.9	2,078	65.2	4,035	60.2	329	53.6	292	63.1	621	58.0	1,628	55.1	1,786	65.5	3,414	60.6
งานด้านการบริการ	1,835	55.7	5,324	63.8	7,159	61.7	1,333	56.9	4,738	63.9	6,071	62.3	502	52.7	586	63.0	1,088	58.3
งานด้านบริหาร	418	59.1	689	64.6	1,107	62.5	268	61.2	537	65.0	805	63.7	150	55.5	152	63.2	302	59.4
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	52	56.4	76	63.5	128	60.6	36	58.8	63	64.8	99	62.6	16	51.3	13	56.9	29	53.8
จำนวนผู้ตอบรวม	5,417	56.0	11,402	64.1	16,819	61.5	2,795	56.9	8,038	63.9	10,833	62.1	2,622	55.1	3,364	64.7	5,986	60.5

ตาราง ข6 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงานภาคการจ้างงานและเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน							
	ชาย	mean	หญิง	mean	ชาย	mean	หญิง	mean	ชาย	mean	หญิง	mean				
ประจำ	n	3,840	n	6,503	n	10,343	n	1,860	n	56,9	n	4,448	n	2,055	n	4,045
	mean	55.8	mean	64.5	mean	61.3	mean	56.9	mean	54.8	mean	63.8	mean	63.8	mean	59.4
ตามสัญญาจ้าง	n	1,012	n	3,619	n	4,631	n	886	n	57.1	n	3,436	n	183	n	309
	mean	56.8	mean	62.9	mean	61.5	mean	57.1	mean	54.2	mean	63.5	mean	63.5	mean	59.7
รายวัน	n	492	n	1,110	n	1,602	n	7	n	68.6	n	16	n	485	n	1,579
	mean	56.2	mean	66.6	mean	63.4	mean	68.6	mean	56.0	mean	66.6	mean	66.6	mean	63.4
นอกช่วงเวลาตามผลงาน	n	12	n	17	n	29	n	4	n	43.8	n	11	n	8	n	14
	mean	46.3	mean	61.8	mean	55.3	mean	43.8	mean	47.5	mean	55.8	mean	55.8	mean	51.1
จ้างเหมา	n	5	n	19	n	24	n	2	n	47.5	n	17	n	3	n	5
	mean	49.0	mean	62.1	mean	59.4	mean	47.5	mean	50.0	mean	55.0	mean	55.0	mean	52.0
อื่น ๆ ระบุ...	n	49	n	102	n	151	n	37	n	55.7	n	75	n	27	n	39
	mean	55.2	mean	62.0	mean	59.8	mean	55.7	mean	53.8	mean	69.8	mean	69.8	mean	64.9
จำนวนผู้ตอบรวม	n	5,425	n	11,395	n	16,820	n	2,791	n	57.0	n	8,025	n	3,370	n	6,004
	mean	56.0	mean	64.1	mean	61.5	mean	57.0	mean	54.8	mean	62.1	mean	64.7	mean	60.4

ตาราง ๗7 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงานและเพศ

ระยะเวลา ที่ทำงาน ทำงานใน องค์กร ปัจจุบัน	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		รวม					
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean				
ไม่ถึงปี	760	54.6	1,287	62.5	2,047	59.6	243	57.0	714	62.2	957	60.9	517	53.5	573	63.0	1,090	58.5
ระหว่าง 1-2 ปี	807	53.9	1,617	61.8	2,424	59.2	353	54.8	1,022	61.4	1,375	59.7	454	53.3	595	62.6	1,049	58.6
ระหว่าง 3-5 ปี	985	56.7	1,988	62.3	2,973	60.4	395	58.0	1,270	61.4	1,665	60.6	590	55.8	718	63.9	1,308	60.2
ระหว่าง 6-9 ปี	756	55.5	1,617	63.2	2,373	60.8	336	55.7	1,011	62.5	1,347	60.8	420	55.3	606	64.5	1,026	60.7
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	2,127	57.2	4,920	66.3	7,047	63.6	1,467	57.5	4,029	66.0	5,496	63.7	660	56.5	891	68.0	1,551	63.1
จำนวนผู้ตอบ รวม	5,435	56.0	11,429	64.1	16,864	61.5	2,794	57.0	8,046	63.9	10,840	62.1	2,641	55.0	3,383	64.7	6,024	60.4

ภาคผนวก ค. มิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax)
ตาราง ค1 คะแนนความถี่ในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทํางานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน									
	ชาย	หญิง	รวม	เฉลี่ย	ชาย	หญิง	รวม	เฉลี่ย	ชาย	หญิง	รวม	เฉลี่ย						
18-24 ปี	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean						
	505	52.5	1,396	51.7	1,901	51.9	151	51.2	952	51.8	1,103	51.7	354	53.1	444	51.6	798	52.3
25-34 ปี	1,975	51.5	4,044	50.4	6,019	50.8	843	50.4	2,794	50.1	3,637	50.1	1,132	52.3	1,250	51.3	2,382	51.8
35-44 ปี	1,474	51.1	2,864	51.8	4,338	51.6	811	49.8	2,024	51.4	2,835	51.0	663	52.7	840	52.7	1,503	52.7
45-54 ปี	867	54.1	1,755	54.4	2,622	54.3	621	53.4	1,460	54.5	2,081	54.2	246	55.9	295	54.2	541	54.9
55-60 ปี	287	55.1	587	56.8	874	56.2	253	55.4	549	57.2	802	56.6	34	52.8	38	50.0	72	51.3
61 ปีขึ้นไป	33	59.4	52	63.5	85	61.9	26	57.1	50	63.0	76	61.0	7	67.9	2	75.0	9	69.4
จำนวนผู้ตอบจรวม	5,141	52.2	10,698	52.0	15,839	52.1	2,705	51.5	7,829	52.0	10,534	51.9	2,436	52.9	2,869	52.1	5,305	52.5

ตาราง ค2 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ

การศึกษา	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประจําการศึกษาหรือต่ำกว่า	386	52.7	623	51.3	1,009	51.8	113	53.3	153	52.1	266	52.6	273	52.4	470	51.1	743	51.6
	580	51.9	717	51.1	1,297	51.4	132	52.2	147	50.9	279	51.5	448	51.8	570	51.1	1,018	51.4
ม.ปลาย	668	51.4	1,443	50.4	2,111	50.7	202	48.9	838	50.5	1,040	50.2	466	52.5	605	50.4	1,071	51.3
	324	52.9	375	50.6	699	51.7	111	51.3	212	50.6	323	50.8	213	53.8	163	50.7	376	52.4
ปวช.	726	51.5	651	49.5	1,377	50.6	240	52.8	320	47.7	560	49.9	486	50.9	331	51.2	817	51.0
	88	51.1	275	52.0	363	51.8	64	49.9	238	52.0	302	51.6	24	54.4	37	51.5	61	52.6
ปริญญาหรือเทียบเท่า	1,903	51.9	5,376	52.2	7,279	52.1	1,270	50.7	4,320	52.0	5,590	51.7	633	54.4	1,056	53.2	1,689	53.6
	748	53.6	1,943	53.6	2,691	53.6	666	53.3	1,834	53.6	2,500	53.5	82	56.5	109	54.2	191	55.2
ไม่ได้รับการศึกษา	4	41.3	12	44.6	16	43.8	0	0.0	1	25.0	1	25.0	4	41.3	11	46.4	15	45.0
	4	46.3	6	55.0	10	51.5	1	20.0	0	0.0	1	20.0	3	55.0	6	55.0	9	55.0
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	52.1	11,421	51.9	16,852	52.0	2,799	51.5	8,063	52.0	10,862	51.8	2,632	52.8	3,368	51.7	5,990	52.2

ตาราง ค3 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการปฏิบัติงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
โสด	2,185	51.7	5,697	51.8	7,882	51.8	1,156	50.6	4,403	51.7	5,559	51.4	1,029	52.9	1,294	52.3	2,323	52.6
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	2,562	53.2	4,297	52.5	6,859	52.7	1,345	52.7	2,803	52.7	4,148	52.7	1,217	53.7	1,494	52.1	2,711	52.8
แต่งงานแต่ไม่อยู่ด้วยกัน	206	49.7	390	50.7	596	50.4	134	49.6	278	51.4	412	50.8	72	50.1	112	48.9	184	49.3
อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน	310	50.4	377	48.6	687	49.4	80	52.4	138	49.3	218	50.5	230	49.7	239	48.2	469	49.0
หม้าย	30	53.0	191	53.5	221	53.4	16	50.0	116	52.7	132	52.3	14	56.4	75	54.8	89	55.1
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	138	47.2	486	49.8	624	49.2	67	48.4	318	50.4	385	50.1	71	46.1	168	48.7	239	47.9
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	52.1	11,438	51.9	16,869	52.0	2,798	51.5	8,056	51.9	10,854	51.8	2,633	52.7	3,382	51.7	6,015	52.1

ตาราง ค4 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ

จำนวนบุตร	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ไม่มี	2,578	52.0	6,599	51.9	9,177	51.9	1,374	51.0	5,088	51.7	6,462	51.6	1,204	53.1	1,511	52.5	2,715	52.8
มีจำนวน 1 คน	1,231	51.8	2,463	51.9	3,694	51.9	538	51.4	1,478	51.9	2,016	51.8	693	52.1	985	51.8	1,678	52.0
มีจำนวน 2 คน	1,257	52.8	1,934	51.9	3,191	52.2	694	52.7	1,242	52.7	1,936	52.7	563	52.9	692	50.4	1,255	51.5
มีจำนวน 3-4 คน	314	52.1	353	51.6	667	51.8	179	51.6	216	52.5	395	52.1	135	52.7	137	50.1	272	51.4
มีจำนวน ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	10	61.0	11	44.5	21	52.4	5	58.0	4	56.3	9	57.2	5	64.0	7	37.9	12	48.8
จำนวนผู้ตอบรวม	5,390	52.1	11,360	51.9	16,750	52.0	2,790	51.5	8,028	51.9	10,818	51.8	2,600	52.8	3,332	51.7	5,932	52.2

ตาราง ค5 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามลักษณะงานที่ทำ ภาคการทํางานและเพศ

ลักษณะงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
งานสำนักงาน	1,155	52.3	3,235	52.3	4,390	52.3	829	51.2	2,408	51.5	3,237	51.4	326	55.2	827	54.6	1,153	54.8
งานด้านการผลิต	1,957	52.3	2,078	50.6	4,035	51.4	329	51.6	292	51.1	621	51.4	1,628	52.4	1,786	50.6	3,414	51.4
งานด้านการบริการ	1,835	51.1	5,324	51.9	7,159	51.7	1,333	51.0	4,738	52.1	6,071	51.8	502	51.3	586	50.9	1,088	51.1
งานด้านบริหาร	418	55.0	689	53.8	1,107	54.2	268	54.4	537	53.9	805	54.1	150	56.1	152	53.2	302	54.6
งานด้านอื่นๆ รวม...	52	54.1	76	48.9	128	51.1	36	56.0	63	49.8	99	52.0	16	50.0	13	45.0	29	47.8
จำนวนผู้ตอบ รวม	5,417	52.1	11,402	51.9	16,819	52.0	2,795	51.5	8,038	52.0	10,833	51.9	2,622	52.7	3,364	51.7	5,986	52.2

ตาราง ค6 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประจำ	3,840	52.7	6,503	52.7	10,343	52.7	1,850	52.2	4,448	52.8	6,298	52.6	1,990	53.1	2,055	52.6	4,045	52.9
ตามสัญญาจ้าง	1,012	50.7	3,619	51.1	4,631	51.0	886	50.4	3,436	51.1	4,322	50.9	126	52.8	183	51.7	309	52.2
รายวัน	492	51.3	1,110	50.2	1,602	50.5	7	63.6	16	51.3	23	55.0	485	51.1	1,094	50.1	1,579	50.4
บางช่วงเวลา	12	50.8	17	49.7	29	50.2	4	56.3	11	49.5	15	51.3	8	48.1	6	50.0	14	48.9
ตามผลงาน	5	44.0	19	51.6	24	50.0	2	32.5	17	50.9	19	48.9	3	51.7	2	57.5	5	54.0
จ้างเหมา	49	47.6	102	48.0	151	47.9	37	48.0	75	47.3	112	47.5	12	46.3	27	50.0	39	48.8
อื่นๆ รวม...	15	50.0	25	49.8	40	49.9	5	36.0	22	52.3	27	49.3	10	57.0	3	31.7	13	51.2
จำนวนผู้ตอบรวม	5,425	52.1	11,395	51.9	16,820	52.0	2,791	51.6	8,025	52.0	10,816	51.9	2,634	52.7	3,370	51.7	6,004	52.2

ตาราง ๑๗ คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทํางานและเพศ

ระยะเวลา ทำงานใน องค์กร ปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	n	n	n	n	n	n	n	n	n
	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean
ระหว่าง 1-2 ปี	807	1,617	2,424	353	1,022	1,375	454	595	1,049
	50.9	50.8	50.8	50.4	50.7	50.6	51.3	51.1	51.1
ระหว่าง 3-5 ปี	985	1,988	2,973	395	1,270	1,665	590	718	1,308
	51.5	50.1	50.6	49.3	49.3	49.3	53.0	51.5	52.2
ระหว่าง 6-9 ปี	756	1,617	2,373	336	1,011	1,347	420	606	1,026
	51.0	50.3	50.5	49.6	49.7	49.7	52.1	51.1	51.6
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	2,127	4,920	7,047	1,467	4,029	5,496	660	891	1,551
	53.4	53.5	53.5	52.6	53.6	53.3	55.0	53.1	53.9
จำนวนผู้ตอบ รวม	5,435	11,429	16,864	2,794	8,046	10,840	2,641	3,383	6,024
	52.1	51.9	52.0	51.5	52.0	51.8	52.7	51.7	52.1

ภาคผนวก ง. มิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart)
ตาราง ง1 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
18-24 ปี	505	68.4	1396	69.8	1,901	69.4	151	68.7	952	70.3	1,103	70.1	354	68.2	444	68.6	798	68.4
25-34 ปี	1,975	67.2	4,044	68.1	6,019	67.8	843	67.2	2,794	68.5	3,637	68.2	1,132	67.2	1,250	67.2	2,382	67.2
35-44 ปี	1,474	66.5	2,864	67.6	4,338	67.2	811	66.3	2,024	68.1	2,835	67.5	663	66.7	840	66.4	1,503	66.6
45-54 ปี	867	67.9	1,755	68.8	2,622	68.5	621	67.8	1,460	69.2	2,081	68.8	246	68.1	295	66.5	541	67.2
55-60 ปี	287	68.8	587	70.3	874	69.8	253	69.0	549	70.6	802	70.1	34	67.6	38	66.2	72	66.9
61 ปีขึ้นไป	33	70.3	52	70.3	85	70.3	26	69.4	50	70.2	76	70.0	7	73.4	2	72.2	9	73.1
จำนวนผู้ตอบรวม	5,141	67.3	10,698	68.4	15,839	68.1	2,705	67.3	7,829	68.9	10,534	68.5	2,436	67.4	2,869	67.1	5,305	67.2

ตาราง ง2 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามการศึกษา ภาคการศึกษา และเพศ

การศึกษา	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง			
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean		
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	366	65.8	623	65.1	1,009	65.4	113	66.6	153	69.3	266	68.2	273	65.5	470	63.7	743	64.4
ม.ต้น	580	65.5	717	66.0	1,297	65.8	132	67.1	147	69.3	279	68.2	448	65.1	570	65.2	1,018	65.1
ม.ปลาย	668	67.0	1,443	68.1	2,111	67.8	202	67.3	838	69.4	1,040	69.0	466	66.9	605	66.4	1,071	66.6
ปวช.	324	66.7	375	65.9	699	66.3	111	66.2	212	67.0	323	66.7	213	67.0	163	64.5	376	65.9
ปวส.	726	66.4	651	66.5	1,377	66.4	240	66.6	320	65.2	560	65.8	486	66.2	331	67.7	817	66.8
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	88	69.8	275	68.8	363	69.1	64	68.9	238	69.1	302	69.0	24	72.1	37	67.2	61	69.1
ปริญญาตรี	1,903	67.6	5,376	69.0	7,279	68.6	1,270	66.5	4,320	69.0	5,590	68.4	633	69.9	1,056	69.0	1,689	69.3
สูงกว่า ปริญญาตรี	748	69.2	1,943	69.2	2,691	69.2	666	69.2	1,834	69.0	2,500	69.1	82	69.1	109	71.8	191	70.7
ไม่ได้รับการ ศึกษา	4	53.5	12	61.8	16	59.7	0	0.0	1	58.3	1	58.3	4	53.5	11	62.1	15	59.8
อื่นๆ รวม...	4	72.9	6	69.9	10	71.1	1	58.3	0	0.0	1	58.3	3	77.8	6	69.9	9	72.5
จำนวนผู้ ตอบรวม	5,431	67.2	11,421	68.2	16,852	67.9	2,799	67.3	8,063	68.8	10,862	68.4	2,632	67.2	3,358	66.8	5,990	67.0

ตาราง ง3 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 นำใจดี (Happy Heart) จำแนกตาม สถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
โสด	2,185	67.2	5,697	68.2	7,882	67.9	1,156	66.6	4,403	68.4	5,559	68.0	1,029	67.8	1,294	67.7	2,323	67.8
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	2,562	67.6	4,297	68.6	6,859	68.2	1,345	67.9	2,803	69.6	4,148	69.1	1,217	67.1	1,494	66.6	2,711	66.9
แต่งงานแต่ไม่ได้ใช้ชีวิตกัน	206	65.8	390	69.4	596	68.2	134	66.5	278	69.9	412	68.8	72	64.7	112	68.3	184	66.9
อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน	310	65.0	377	65.1	687	65.1	80	65.6	138	66.3	218	66.1	230	64.8	239	64.5	469	64.6
หม้าย	30	65.5	191	67.5	221	67.2	16	65.6	116	69.6	132	69.1	14	65.3	75	64.2	89	64.4
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	138	68.0	486	67.3	624	67.4	67	69.5	318	68.1	385	68.4	71	66.6	168	65.7	239	65.9
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	67.2	11,438	68.2	16,869	67.9	2,798	67.3	8,056	68.8	10,854	68.4	2,633	67.1	3,382	66.8	6,015	67.0

ตาราง ง4 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 3 นำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการจ้างงานและเพศ

จำนวนบุตร	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
ไม่มี	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	2,578	67.0	6,599	68.2	9,177	67.9	1,374	66.6	5,088	68.5	6,462	68.1	1,204	67.4	1,511	67.3	2,715	67.4
มีจำนวน 1 คน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	1,231	67.4	2,463	68.0	3,694	67.8	538	68.3	1,478	68.8	2,016	68.7	693	66.8	985	66.6	1,678	66.7
มีจำนวน 2 คน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	1,257	67.6	1,934	68.6	3,191	68.2	694	68.0	1,242	69.8	1,936	69.2	563	67.0	692	66.3	1,255	66.6
มีจำนวน 3-4 คน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	314	66.7	353	69.4	667	68.1	179	66.5	216	71.3	395	69.1	135	67.0	137	66.4	272	66.7
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	10	67.8	11	67.9	21	67.9	5	67.2	4	75.7	9	71.0	5	68.3	7	63.5	12	65.5
จำนวนผู้ตอบรวม	5,390	67.2	11,360	68.3	16,750	67.9	2,790	67.3	8,028	68.8	10,818	68.4	2,600	67.1	3,392	66.8	5,932	67.0

ตาราง 5 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 นำใจดี(Happy Heart) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ

ลักษณะงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
งานสำนักงาน	1,155	67.3	3,235	67.8	4,390	67.7	829	66.7	2,408	67.5	3,237	67.3	326	68.8	827	68.6	1,153	68.7
งานด้านการผลิต	1,957	66.3	2,078	65.6	4,035	65.9	329	66.6	292	68.8	621	67.7	1,628	66.2	1,786	65.1	3,414	65.6
งานด้านการบริการ	1,835	67.4	5,324	69.4	7,159	68.9	1,333	67.1	4,738	69.5	6,071	69.0	502	68.0	586	69.0	1,088	68.5
งานด้านบริหาร	418	70.3	689	70.1	1,107	70.2	268	70.7	537	69.7	805	70.1	150	69.5	152	71.3	302	70.4
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	52	67.6	76	62.3	128	64.5	36	66.4	63	62.9	99	64.1	16	70.3	13	59.6	29	65.5
จำนวนผู้ตอบรวม	5,417	67.2	11,402	68.3	16,819	67.9	2,795	67.3	8,038	68.8	10,833	68.4	2,622	67.1	3,364	66.9	5,986	67.0

ตาราง ๖6 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 3 หัวใจดี (Happy Heart) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการท่งงานและเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประจำ	3,840	67.7	6,503	68.8	10,343	68.4	1,550	67.7	4,448	69.2	6,298	68.7	1,990	67.3	2,055	68.0	4,045	67.9
ตามสัญญาจ้าง	1,012	66.7	3,619	68.4	4,631	68.0	886	66.8	3,436	68.5	4,322	68.1	126	66.0	183	66.8	309	66.5
รายวัน	492	64.7	1,110	64.8	1,602	64.8	7	71.0	16	72.4	23	72.0	485	64.6	1,094	64.7	1,579	64.7
นอกช่วงเวลาตามผลงาน	12	69.2	17	68.3	29	68.7	4	62.5	11	68.2	15	66.7	8	72.6	6	68.5	14	70.8
จ้างเหมา	5	58.3	19	69.9	24	67.5	2	50.0	17	69.1	19	67.1	3	63.9	2	76.4	5	68.9
อื่นๆ ระบุ...	49	61.4	102	66.3	151	64.7	37	61.7	75	67.6	112	65.6	12	60.4	27	62.6	39	61.9
จำนวนผู้ตอบรวม	15	74.4	25	66.1	40	69.2	5	66.7	22	66.2	27	66.3	10	78.3	3	65.7	13	75.4
	5,425	67.2	11,396	68.3	16,820	67.9	2,791	67.3	8,026	68.9	10,816	68.5	2,634	67.1	3,370	66.8	6,004	67.0

ตาราง ง7 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 นำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงานและเพศ

ระยะเวลา ที่ทำงาน ทำงานใน องค์กร ปัจจุบัน	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		รวม					
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean				
ไม่ถึงปี	760	68.0	1,287	68.6	2,047	68.4	243	69.8	714	69.2	957	69.4	517	67.2	573	67.9	1,090	67.6
ระหว่าง 1-2 ปี	807	66.8	1,617	68.3	2,424	67.8	353	67.3	1,022	69.0	1,375	68.6	454	66.4	595	67.2	1,049	66.9
ระหว่าง 3-5 ปี	985	66.7	1,988	67.7	2,973	67.3	395	66.4	1,270	68.4	1,665	67.9	590	66.9	718	66.4	1,308	66.6
ระหว่าง 6-9 ปี	756	65.9	1,617	67.2	2,373	66.8	336	65.1	1,011	67.5	1,347	66.9	420	66.5	606	66.7	1,026	66.6
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	2,127	67.8	4,920	68.7	7,047	68.4	1,467	67.6	4,029	69.2	5,496	68.8	660	68.2	891	66.4	1,551	67.2
จำนวนผู้ตอบ รวม	5,435	67.2	11,429	68.3	16,864	67.9	2,794	67.3	8,046	68.8	10,840	68.4	2,641	67.1	3,383	66.9	6,024	67.0

ภาคผนวก จ. มิติที่ 4 จิตวิญญาณที่ดี (Happy Soul)
ตาราง จ1 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 4 จิตวิญญาณที่ดี (Happy Soul) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
18-24 ปี	505	67.5	1,396	70.2	1,901	69.5	151	68.5	952	71.1	1,103	70.7	354	67.1	444	68.2	798	67.7
25-34 ปี	1,975	66.4	4,044	68.6	6,019	67.9	843	66.5	2,794	69.0	3,637	68.4	1,132	66.4	1,250	67.6	2,382	67.0
35-44 ปี	1,474	66.6	2,864	69.4	4,338	68.5	811	67.1	2,024	69.7	2,835	68.9	663	66.1	840	68.9	1,503	67.7
45-54 ปี	867	68.8	1,755	71.8	2,622	70.8	621	68.8	1,460	71.9	2,081	71.0	246	69.1	295	71.3	541	70.3
55-60 ปี	287	68.8	587	72.8	874	71.5	253	68.6	549	73.0	802	71.6	34	70.3	38	70.5	72	70.4
61 ปีขึ้นไป	33	70.0	52	71.3	85	70.8	26	70.0	50	71.3	76	70.9	7	70.0	2	72.5	9	70.6
จำนวนผู้ตอบจรวม	5,141	67.2	10,698	69.8	15,839	68.9	2,705	67.5	7,829	70.3	10,534	69.6	2,436	66.8	2,869	68.5	5,305	67.7

ตาราง ๑2 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ

การศึกษา	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	386	66.0	623	68.3	1,009	67.4	113	65.5	153	70.4	266	68.3	273	66.2	470	67.6	743	67.1
ม.ต้น	580	65.2	717	68.2	1,297	66.9	132	68.3	147	70.7	279	69.6	448	64.3	570	67.6	1,018	66.1
ม.ปลาย	668	67.4	1,443	69.6	2,111	68.9	202	68.3	838	70.7	1,040	70.3	466	67.0	605	68.0	1,071	67.6
ปวช.	324	67.3	375	68.3	699	67.8	111	67.7	212	69.0	323	68.5	213	67.1	163	67.4	376	67.2
ปวส.	726	65.0	651	67.2	1,377	66.1	240	64.7	320	67.3	560	66.2	486	65.2	331	67.1	817	66.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	88	69.5	275	70.5	363	70.2	64	69.1	238	70.6	302	70.2	24	70.8	37	69.9	61	70.2
ปริญญาตรี	1,903	67.2	5,376	69.9	7,279	69.2	1,270	66.7	4,320	70.0	5,590	69.3	633	68.2	1,056	69.3	1,689	68.9
สูงกว่าปริญญาตรี	748	69.6	1,943	70.7	2,691	70.4	666	69.7	1,834	70.7	2,500	70.4	82	68.6	109	71.9	191	70.5
ไม่ได้รับการศึกษา	4	52.5	12	57.1	16	55.9	0	0.0	1	50.0	1	50.0	4	52.5	11	57.7	15	56.3
อื่นๆ รวม...	4	62.5	6	67.5	10	65.5	1	45.0	0	0.0	1	45.0	3	68.3	6	67.5	9	67.8
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	67.0	11,421	69.6	16,852	68.8	2,799	67.5	8,063	70.2	10,862	69.5	2,632	66.5	3,358	68.3	5,990	67.5

ตาราง ๑3 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 4 จิตวิญญาณที่ดี (Happy Soul) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
โสด	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	2,185	66.7	5,697	69.5	7,882	68.7	1,156	66.7	4,403	69.7	5,559	69.1	1,029	66.7	1,294	68.6	2,323	67.8
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	2,562	67.4	4,297	69.8	6,859	68.9	1,345	68.1	2,803	70.5	4,148	69.7	1,217	66.6	1,494	68.3	2,711	67.5
แต่งงานแต่ไม่อยู่ด้วยกัน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	206	65.9	390	72.3	596	70.1	134	66.6	278	72.7	412	70.7	72	64.7	112	71.4	184	68.8
อยู่ด้วยกันโดยยังไม่แต่งงาน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	310	65.6	377	65.1	687	65.3	80	67.0	138	66.8	218	66.9	230	65.2	239	64.1	469	64.6
หม้าย	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	30	68.7	191	71.8	221	71.4	16	66.6	116	73.0	132	72.2	14	71.1	75	69.9	89	70.1
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	138	68.2	486	70.6	624	70.1	67	69.6	318	71.3	385	71.0	71	66.8	168	69.4	239	68.6
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	67.0	11,438	69.6	16,869	68.8	2,798	67.5	8,056	70.2	10,854	69.5	2,633	66.5	3,382	68.3	6,015	67.5

ตาราง ๑4 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ

จำนวนบุตร	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ไม่มี	2,578	66.7	6,599	69.6	9,177	68.8	1,374	66.8	5,088	69.9	6,462	69.3	1,204	66.6	1,511	68.5	2,715	67.7
มีจำนวน 1 คน	1,231	67.2	2,463	69.3	3,694	68.6	538	68.5	1,478	70.0	2,016	69.6	693	66.3	985	68.2	1,678	67.4
มีจำนวน 2 คน	1,257	67.4	1,934	70.0	3,191	69.0	694	68.0	1,242	71.0	1,936	69.9	563	66.7	692	68.1	1,255	67.5
มีจำนวน 3-4 คน	314	67.1	353	70.8	667	69.1	179	67.3	216	71.4	395	69.6	135	66.9	137	69.7	272	68.3
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	10	65.0	11	65.5	21	65.2	5	73.0	4	75.0	9	73.9	5	57.0	7	60.0	12	58.8
จำนวนผู้ตอบรวม	5,390	67.0	11,360	69.6	16,750	68.8	2,790	67.5	8,028	70.1	10,818	69.5	2,600	66.5	3,332	68.4	5,932	67.6

ตาราง ๑5 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 4 จิตวิญญาณที่ดี (Happy Soul) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ

ลักษณะงาน	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		รวม					
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean				
งานสำนักงาน	1,155	67.1	3,235	69.4	4,390	68.8	829	66.7	2,408	69.5	3,237	68.8	326	67.8	827	69.1	1,153	68.7
งานด้านการผลิต	1,957	66.2	2,078	67.9	4,035	67.1	329	66.8	292	70.6	621	68.6	1,628	66.0	1,786	67.4	3,414	66.8
งานด้านการบริการ	1,835	67.4	5,324	70.4	7,159	69.7	1,333	67.5	4,738	70.6	6,071	69.9	502	67.0	586	69.5	1,088	68.3
งานด้านบริหาร	418	69.3	689	70.0	1,107	69.8	268	69.9	537	69.7	805	69.8	150	68.3	152	71.0	302	69.7
งานด้านอื่นๆ รวม...	52	66.3	76	66.1	128	67.0	36	69.2	63	66.5	99	67.5	16	66.3	13	63.8	29	65.2
จำนวนผู้ตอบ รวม	5,417	67.0	11,402	69.6	16,819	68.8	2,795	67.4	8,038	70.2	10,833	69.5	2,622	66.6	3,364	68.4	5,986	67.6

ตาราง ๑6 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณที่ดี (Happy Soul) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประจำ	3,840	67.3	6,503	69.9	10,343	68.9	1,850	67.5	4,448	70.3	6,298	69.5	1,990	67.0	2,055	69.0	4,045	68.0
ตามสัญญาจ้าง	1,012	67.2	3,619	69.9	4,631	69.3	886	67.3	3,436	70.0	4,322	69.5	126	66.4	183	66.8	309	66.6
รายวัน	492	64.7	1,110	67.5	1,602	66.7	7	77.1	16	71.6	23	73.3	485	64.5	1,094	67.5	1,579	66.6
บางช่วงเวลา	12	67.1	17	68.2	29	67.8	4	68.8	11	68.2	15	68.3	8	66.3	6	68.3	14	67.1
ตามผลงาน	5	64.0	19	69.7	24	68.5	2	55.0	17	69.7	19	68.2	3	70.0	2	70.0	5	70.0
จ้างเหมา	49	64.1	102	65.8	151	65.3	37	65.4	75	66.9	112	66.4	12	60.0	27	63.0	39	62.1
อื่นๆ ระบุ...	15	74.0	25	67.4	40	69.9	5	77.0	22	66.1	27	68.1	10	72.5	3	76.7	13	73.5
จำนวนผู้ตอบรวม	5,425	67.0	11,395	69.6	16,820	68.8	2,791	67.5	8,025	70.2	10,816	69.5	2,634	66.5	3,370	68.3	6,004	67.5

ตาราง ๑7 คะแนนความเครียดในมิติที่ 4 จิตวิญญาณที่ดี (Happy Soul) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงานและเพศ

ระยะเวลา ทำงานใน องค์กร ปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	n	n	n	n	n	n	n	n	n
mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean
ระหว่าง 1-2 ปี	807	1,617	2,424	353	1,022	1,375	454	595	1,049
mean	66.1	69.6	68.4	66.3	70.0	69.0	66.0	69.0	67.7
ระหว่าง 3-5 ปี	985	1,988	2,973	395	1,270	1,665	590	718	1,308
mean	66.4	68.7	67.9	66.5	69.3	68.6	66.4	67.6	67.0
ระหว่าง 6-9 ปี	756	1,617	2,373	336	1,011	1,347	420	606	1,026
mean	66.0	67.9	67.3	66.7	68.4	68.0	65.3	67.1	66.4
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	2,127	4,920	7,047	1,467	4,029	5,496	660	891	1,551
mean	68.0	70.5	69.8	68.1	70.9	70.2	67.7	68.9	68.4
จำนวนผู้ตอบ รวม	5,435	11,429	16,864	2,794	8,046	10,840	2,641	3,383	6,024
	67.0	69.6	68.8	67.5	70.2	69.5	66.5	68.3	67.5

ภาคผนวก ฉ. มิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family)
ตาราง ฉ. คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
18-24 ปี	505	54.2	1,386	54.6	1,901	54.5	151	50.7	952	54.3	1,103	53.8	354	55.6	444	55.4	798	55.5
25-34 ปี	1,975	55.2	4,044	56.6	6,019	56.1	843	53.6	2,794	56.0	3,637	55.5	1,132	56.3	1,250	57.9	2,382	57.1
35-44 ปี	1,474	60.2	2,864	62.4	4,338	61.7	811	59.3	2,024	62.7	2,835	61.8	663	61.2	840	61.7	1,503	61.5
45-54 ปี	867	63.6	1,755	65.9	2,622	65.1	621	63.5	1,460	66.1	2,081	65.3	246	63.8	295	64.6	541	64.2
55-60 ปี	287	63.7	587	66.6	874	65.6	253	63.9	549	66.9	802	66.0	34	62.3	38	61.4	72	61.8
61 ปีขึ้นไป	33	65.4	52	71.5	85	69.1	26	64.4	50	71.7	76	69.2	7	69.0	2	66.7	9	68.5
จำนวนผู้ตอบรวม	5,141	58.5	10,698	60.0	15,839	59.5	2,705	58.5	7,829	60.3	10,534	59.8	2,436	58.4	2,869	59.3	5,305	58.9

ตาราง ๑๒ คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามการศึกษา ภาคการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ

การศึกษา	รวม						ภาคธุรกิจ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	386	63.4	623	59.6	1,009	61.1	113	67.4	153	60.9	266	63.7	273	61.8	470	59.2	743	60.2
ม.ต้น	580	58.4	717	59.1	1,297	58.8	132	61.6	147	64.3	279	63.0	448	57.4	570	57.7	1,018	57.6
ม.ปลาย	668	56.8	1,443	57.0	2,111	56.9	202	55.3	838	57.4	1,040	57.0	466	57.5	605	56.3	1,071	56.9
ปวช.	324	59.7	375	62.4	699	61.2	111	61.1	212	64.7	323	63.5	213	59.0	163	59.4	376	59.2
ปวส.	726	57.2	651	57.7	1,377	57.4	240	58.3	320	57.4	560	57.8	486	56.6	331	58.0	817	57.2
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	88	58.7	275	56.7	363	57.2	64	57.2	238	56.9	302	57.0	24	62.8	37	55.2	61	58.2
ปริญญาตรี	1,903	57.5	5,376	60.4	7,279	59.6	1,270	57.1	4,320	60.2	5,590	59.5	633	58.4	1,056	61.0	1,689	60.0
สูงกว่า ปริญญาตรี	748	60.2	1,943	62.0	2,691	61.5	666	60.2	1,834	61.8	2,500	61.4	82	59.6	109	64.7	191	62.5
ไม่ได้รับการ ศึกษา	4	47.9	12	56.9	16	54.7	0	0.0	1	33.3	1	33.3	4	47.9	11	59.1	15	56.1
อื่นๆ รวม...	4	47.9	6	45.8	10	46.7	1	25.0	0	0.0	1	25.0	3	55.6	6	45.8	9	49.1
จำนวนผู้ ตอบรวม	5,431	58.4	11,421	59.9	16,852	59.4	2,799	58.6	8,063	60.3	10,862	59.9	2,632	58.2	3,358	59.0	5,990	58.6

ตาราง ๑3 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
โสด	2,185	52.7	5,697	55.2	7,882	54.5	1,156	51.6	4,403	55.0	5,559	54.3	1,029	53.9	1,294	55.7	2,323	54.9
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	2,562	65.1	4,297	67.3	6,859	66.5	1,345	66.3	2,803	69.3	4,148	68.3	1,217	63.7	1,494	63.6	2,711	63.6
แต่งงานแต่ไม่ได้ใช้ชีวิตกัน	206	45.9	390	54.3	596	51.4	134	46.5	278	55.3	412	52.4	72	44.9	112	51.6	184	49.0
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	310	57.6	377	55.9	687	56.7	80	58.8	138	57.4	218	57.9	230	57.2	239	55.1	469	56.1
หม้าย	30	52.8	191	63.0	221	61.6	16	55.2	116	64.6	132	63.4	14	50.0	75	60.4	89	58.8
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	138	46.1	486	56.0	624	53.8	67	49.8	318	57.4	385	56.0	71	42.7	168	53.4	239	50.2
จำนวนผู้ตอบรวม	5431	58.4	11,438	59.9	16,869	59.4	2,798	58.6	8,056	60.3	10,854	59.8	2,633	58.2	3,382	59.0	6,015	58.6

ตาราง ๑๔ คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการศึกษาและเพศ

จำนวนบุตร	รวม						ภาคธุรกิจ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ไม่มี	2,578	54.4	6,599	56.2	9,177	55.7	1,374	53.7	5,088	56.0	6,462	55.5	1,204	55.2	1,511	56.6	2,715	56.0
มีจำนวน 1 คน	1,231	61.1	2,463	63.9	3,694	63.0	538	62.6	1,478	66.2	2,016	65.2	693	60.0	985	60.5	1,678	60.3
มีจำนวน 2 คน	1,257	63.0	1,934	66.7	3,191	65.2	694	64.1	1,242	69.2	1,936	67.4	563	61.6	692	62.1	1,255	61.9
มีจำนวน 3-4 คน	314	63.7	353	65.0	667	64.4	179	64.0	216	68.0	395	66.2	135	63.2	137	60.3	272	61.7
มีจำนวน ตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	10	61.7	11	60.6	21	61.1	5	63.3	4	66.7	9	64.8	5	60.0	7	57.1	12	58.3
จำนวนผู้ตอบรวม	5,390	58.5	11,360	59.9	16,750	59.4	2,790	58.7	8,028	60.3	10,818	59.8	2,600	58.3	3,332	59.0	5,932	58.7

ตาราง ๑5 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัว (Happy Family) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ

ลักษณะงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
งานสำนักงาน	1,155	58.8	3,235	63.7	4,390	62.4	829	58.7	2,408	63.6	3,237	62.4	326	59.2	827	63.9	1,153	62.6
งานด้านการผลิต	1,957	58.2	2,078	58.4	4,035	58.3	329	59.4	292	60.0	621	59.7	1,628	58.0	1,786	58.1	3,414	58.1
งานด้านการบริการ	1,835	57.5	5,324	58.1	7,159	58.0	1,333	57.5	4,738	58.5	6,071	58.3	502	57.5	586	55.0	1,088	56.2
งานด้านบริหาร	418	61.9	689	60.9	1,107	61.3	268	62.3	537	61.5	805	61.7	150	61.4	152	58.8	302	60.1
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	52	60.4	76	56.1	128	57.9	36	61.8	63	56.3	99	58.3	16	57.3	13	55.1	29	56.3
จำนวนผู้ตอบรวม	5,417	58.4	11,402	59.9	16,819	59.4	2,795	58.6	8,038	60.3	10,833	59.8	2,622	58.2	3,364	59.0	5,986	58.7

ตาราง ๑๖ คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกสถานภาพการจ้างงาน ภาคการท่งงานและเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
ประจำ	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	3,840	59.2	6,503	60.9	10,343	60.2	1,550	59.4	4,448	61.5	6,298	60.9	1,990	59.0	2,055	59.5	4,045	59.2
ตามสัญญาจ้าง	1,012	57.2	3,619	58.9	4,631	58.5	886	57.2	3,436	58.9	4,322	58.5	126	56.9	183	59.5	309	58.5
รายวัน	492	55.8	1,110	57.6	1,602	57.1	7	66.7	16	57.8	23	60.5	485	55.6	1,094	57.6	1,579	57.0
บางช่วงเวลา	12	52.1	17	56.4	29	54.6	4	50.0	11	53.8	15	52.8	8	53.1	6	61.1	14	56.5
ตามผลงาน	5	45.0	19	54.4	24	52.4	2	41.7	17	53.9	19	52.6	3	47.2	2	58.3	5	51.7
จ้างเหมา	49	55.4	102	59.2	151	58.0	37	56.8	75	56.0	112	56.3	12	51.4	27	68.2	39	63.0
อื่นๆ ระบุ...	15	55.0	25	60.0	40	58.1	5	45.0	22	60.6	27	57.7	10	60.0	3	55.6	13	59.0
จำนวนผู้ตอบรวม	5,425	58.4	11,395	59.9	16,820	59.4	2,791	58.6	8,025	60.3	10,816	59.9	2,634	58.2	3,370	58.9	6,004	58.6

ตาราง ๑7 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงานและเพศ

ระยะเวลา ที่ทำงาน ทำงานใน องค์กร ปัจจุบัน	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		รวม					
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean				
ไม่ถึงปี	760	55.0	1,287	57.0	2,047	56.2	243	56.3	714	57.6	957	57.2	517	54.4	573	56.3	1,090	55.4
ระหว่าง 1-2 ปี	807	54.4	1,617	56.2	2,424	55.6	353	52.5	1,022	56.0	1,375	55.1	454	55.9	595	56.5	1,049	56.2
ระหว่าง 3-5 ปี	985	55.7	1,988	56.9	2,973	56.5	395	52.7	1,270	56.0	1,665	55.2	590	57.7	718	58.7	1,308	58.2
ระหว่าง 6-9 ปี	756	57.4	1,617	57.7	2,373	57.6	336	56.6	1,011	56.9	1,347	56.8	420	58.0	606	59.0	1,026	58.6
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	2,127	62.8	4,920	63.8	7,047	63.5	1,467	62.5	4,029	64.1	5,496	63.6	660	63.4	891	62.6	1,551	63.0
จำนวนผู้ตอบ รวม	5,435	58.4	11,429	59.9	16,864	59.4	2,794	58.6	8,046	60.3	10,840	59.9	2,641	58.2	3,383	59.0	6,024	58.6

ภาคผนวก ข. มิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)
ตาราง ข1 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการจ้างงานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
18-24 ปี	505	58.7	1,396	59.5	1,901	59.3	151	58.4	952	60.3	1,103	60.0	354	58.9	444	57.8	798	58.3
25-34 ปี	1,975	56.6	4,044	56.4	6,019	56.5	843	56.6	2,794	56.9	3,637	56.8	1,132	56.5	1,250	55.5	2,382	56.0
35-44 ปี	1,474	57.2	2,864	57.3	4,338	57.2	811	57.4	2,024	57.7	2,835	57.6	663	56.8	840	56.1	1,503	56.4
45-54 ปี	867	59.0	1,755	58.4	2,622	58.6	621	58.5	1,460	58.8	2,081	58.7	246	60.4	295	56.7	541	58.4
55-60 ปี	287	58.0	587	59.4	874	59.0	253	58.2	549	59.5	802	59.1	34	56.9	38	58.8	72	57.9
61 ปีขึ้นไป	33	57.1	52	59.6	85	58.6	26	56.9	50	59.8	76	58.8	7	57.7	2	54.2	9	56.9
จำนวนผู้ตอบรวม	5,141	57.4	10,698	57.6	15,839	57.5	2,705	57.5	7,829	58.1	10,534	57.9	2,436	57.3	2,869	56.2	5,305	56.7

ตาราง ข2 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ

การศึกษา	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประจําการศึกษา หรือต่ำกว่า	386	58.1	623	55.7	1,009	56.6	113	59.0	153	56.2	266	57.4	273	57.7	470	55.5	743	56.3
	580	56.8	717	55.0	1,297	55.9	132	59.2	147	57.4	279	58.3	448	56.1	570	54.4	1,018	55.2
ม.ปลาย	668	57.2	1,443	56.2	2,111	56.6	202	57.4	838	57.0	1,040	57.0	466	57.2	605	55.2	1,071	56.1
	324	58.8	375	55.4	699	57.0	111	58.0	212	56.0	323	56.7	213	59.2	163	54.7	376	57.2
ปวส.	726	56.6	651	55.3	1,377	56.0	240	56.8	320	53.6	560	54.9	486	56.5	331	57.0	817	56.7
	88	57.8	275	55.7	363	56.2	64	57.3	238	56.5	302	56.7	24	59.0	37	50.3	61	53.8
ปริญญาตรี	1,903	57.0	5,376	58.0	7,279	57.8	1,270	56.4	4,320	58.2	5,590	57.8	633	58.2	1,056	57.2	1,689	57.6
	748	59.1	1,943	59.2	2,691	59.1	666	59.4	1,834	59.2	2,500	59.2	82	56.7	109	58.8	191	57.9
ไม่ได้รับการ ศึกษา	4	41.7	12	54.9	16	51.6	0	0.0	1	58.3	1	58.3	4	41.7	11	54.5	15	51.1
	4	54.2	6	54.2	10	54.2	1	33.3	0	0.0	1	33.3	3	61.1	6	54.2	9	56.5
จำนวนผู้ ตอบรวม	5,431	57.4	11,421	57.4	16,852	57.4	2,799	57.6	8,063	58.0	10,862	57.9	2,632	57.3	3,358	56.0	5,990	56.6

ตาราง ข3 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและ เพศ

สถานภาพสมรส	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
โสด	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	2,185	56.9	5,697	57.3	7,882	57.2	1,156	56.3	4,403	57.7	5,559	57.4	1,029	57.6	1,294	56.1	2,323	56.8
แต่งงานและอยู่รวมกัน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	2,562	58.5	4,297	58.0	6,859	58.2	1,345	58.9	2,803	58.8	4,148	58.9	1,217	58.2	1,494	56.5	2,711	57.3
แต่งงานแต่ไม่อยู่ด้วยกัน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	206	54.4	390	57.6	596	56.5	134	55.0	278	57.9	412	56.9	72	53.3	112	57.0	184	55.5
อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	310	54.2	377	53.2	687	53.7	80	56.8	138	54.5	218	55.4	230	53.3	239	52.4	469	52.9
หม้าย	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	30	61.0	191	56.4	221	57.0	16	60.2	116	56.5	132	56.9	14	61.9	75	56.2	89	57.1
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
	138	55.1	486	56.0	624	55.8	67	58.0	318	56.7	385	56.9	71	52.3	168	54.8	239	54.1
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	57.4	11,438	57.4	16,869	57.4	2,798	57.6	8,056	58.0	10,854	57.9	2,633	57.3	3,382	56.0	6,015	56.6

ตาราง 14 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ

จำนวนบุตร	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ไม่มี	2,578	57.2	6,599	57.3	9,177	57.3	1,374	56.9	5,088	57.7	6,462	57.5	1,204	57.6	1,511	56.0	2,715	56.7
มีจำนวน 1 คน	1,231	57.0	2,463	57.2	3,694	57.1	538	57.9	1,478	57.9	2,016	57.9	693	56.3	985	56.2	1,678	56.2
มีจำนวน 2 คน	1,257	58.5	1,934	58.0	3,191	58.2	694	58.8	1,242	59.0	1,936	58.9	563	58.0	692	56.2	1,255	57.0
มีจำนวน 3-4 คน	314	57.4	353	57.6	667	57.5	179	57.4	216	59.5	395	58.6	135	57.4	137	54.6	272	56.0
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	10	57.5	11	48.1	21	52.6	5	54.2	4	52.1	9	53.2	5	60.8	7	45.8	12	52.1
จำนวนผู้ตอบรวม	5,390	57.5	11,360	57.4	16,750	57.4	2,790	57.6	8,028	58.0	10,818	57.9	2,600	57.3	3,332	56.0	5,932	56.6

ตาราง ข5 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ

ลักษณะงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
งานสำนักงาน	1,155	57.6	3,235	57.0	4,390	57.2	829	57.4	2,408	56.8	3,237	56.9	326	58.3	827	57.6	1,153	57.8
งานด้านการผลิต	1,957	57.1	2,078	55.6	4,035	56.4	329	57.4	292	57.7	621	57.5	1,628	57.1	1,786	55.3	3,414	56.2
งานด้านการบริการ	1,835	57.3	5,324	58.1	7,159	57.9	1,333	57.4	4,738	58.5	6,071	58.2	502	57.2	586	55.3	1,088	56.1
งานด้านบริหาร	418	58.8	689	58.8	1,107	58.8	268	59.0	537	58.8	805	58.9	150	58.3	152	59.0	302	58.7
งานด้านอื่นๆ รวม...	52	57.0	76	55.9	128	56.3	36	58.0	63	57.2	99	57.5	16	54.7	13	49.7	29	52.4
จำนวนผู้ตอบ รวม	5,417	57.4	11,402	57.4	16,819	57.4	2,795	57.5	8,038	58.0	10,833	57.9	2,622	57.3	3,364	56.0	5,986	56.6

ตาราง ๖6 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามสถานภาพการทำงาน ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพการทำงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประจำ	3,840	57.8	6,503	57.8	10,343	57.8	1,850	58.1	4,448	58.6	6,298	58.4	1,990	57.4	2,055	56.2	4,045	56.8
ตามสัญญาจ้าง	1012	56.6	3,619	57.2	4,631	57.1	886	56.5	3,436	57.3	4,322	57.1	126	57.5	183	56.4	309	56.9
รายวัน	492	57.0	1,110	55.4	1,602	55.9	7	70.8	16	60.9	23	63.9	485	56.8	1,094	55.3	1,579	55.8
บางช่วงเวลา	12	56.9	17	56.9	29	56.9	4	58.3	11	56.1	15	56.7	8	56.3	6	58.3	14	57.1
ตามผลงาน	5	58.3	19	57.0	24	57.3	2	54.2	17	57.1	19	56.8	3	61.1	2	56.3	5	59.2
จ้างเหมา	49	51.3	102	54.1	151	53.2	37	51.0	75	52.9	112	52.3	12	52.1	27	57.6	39	55.9
อื่นๆ รวม...	15	55.0	25	59.5	40	57.8	5	48.3	22	59.5	27	57.4	10	58.3	3	59.7	13	58.7
จำนวนผู้ตอบรวม	5,425	57.4	11,395	57.4	16,820	57.4	2,791	57.5	8,025	58.0	10,816	57.9	2,634	57.3	3,370	56.0	6,004	56.6

ตาราง ข7 คะแนนความพึงพอใจมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำนวนตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทํางานและเพศ

ระยะเวลา ที่ทำงาน องค์กร ปัจจุบัน	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน			
	ชาย	หญิง	รวม	เฉลี่ย	ชาย	หญิง	รวม	เฉลี่ย	ชาย	หญิง	รวม	เฉลี่ย
ไม่ถึง 1-2 ปี	n	n	n	mean	n	n	n	mean	n	n	n	mean
ระหว่าง 1-2 ปี	807	1,617	2,424	56.3	353	1,022	1,375	57.5	454	57.0	595	56.9
ระหว่าง 3-5 ปี	985	1,988	2,973	57.3	395	1,270	1,665	57.5	590	57.5	718	55.8
ระหว่าง 6-9 ปี	756	1,617	2,373	55.9	336	1,011	1,347	55.9	420	55.7	606	54.5
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	2,127	4,920	7,047	58.4	1,467	4,029	5,496	58.4	660	58.3	891	56.5
จำนวนผู้ตอบ รวม	5,435	11,429	16,864	57.4	2,794	8,046	10,840	57.9	2,641	3,383	56.0	6,024
	57.4	57.4	57.4	57.4	57.6	58.0	57.9	57.3	56.0	56.0	56.6	57.3

ภาคผนวก ฉ. มิติที่ 7 ไร่รู้ดี (Happy Brain)
ตาราง ฉ1 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ไร่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
18-24 ปี	505	64.6	1,386	64.0	1,901	64.2	151	68.2	952	63.9	1,103	64.5	354	63.1	444	64.2	798	63.7
25-34 ปี	1,975	64.9	4,044	61.7	6,019	62.8	843	67.0	2,794	62.4	3,637	63.5	1,132	63.3	1,250	60.2	2,382	61.7
35-44 ปี	1,474	62.7	2,864	60.0	4,338	60.9	811	64.1	2,024	60.5	2,835	61.5	663	61.0	840	58.7	1,503	59.7
45-54 ปี	867	62.1	1,755	60.2	2,622	60.8	621	63.0	1,460	61.0	2,081	61.6	246	60.0	295	56.4	541	58.0
55-60 ปี	287	60.5	587	61.6	874	61.3	253	60.8	549	62.2	802	61.7	34	58.3	38	53.5	72	55.8
61 ปีขึ้นไป	33	64.9	52	63.8	85	64.2	26	66.0	50	63.5	76	64.4	7	60.7	2	70.8	9	63.0
จำนวนผู้ตอบรวม	5,141	63.5	10,698	61.3	15,839	62.0	2,705	64.7	7,829	61.8	10,534	62.6	2,436	62.3	2,869	59.9	5,305	61.0

ตาราง ณ2 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามภาควิชา ภาควิชาทำงานและเพศ

ภาควิชาศึกษา	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	386	54.6	623	53.9	1,009	54.2	113	52.9	153	53.8	266	53.4	273	55.3	470	53.9	743	54.4
ม.ต้น	580	58.7	717	57.8	1,297	58.2	132	57.5	147	57.0	279	57.2	448	59.1	570	58.0	1,018	58.5
ม.ปลาย	668	60.7	1,443	59.4	2,111	59.8	202	58.8	838	59.2	1,040	59.1	466	61.5	605	59.6	1,071	60.4
ปวท.	324	60.9	375	57.8	699	59.2	111	57.4	212	57.6	323	57.6	213	62.7	163	58.0	376	60.7
ปวส.	726	61.8	651	59.0	1,377	60.5	240	61.1	320	58.6	560	59.7	486	62.2	331	59.4	817	61.1
อนุปริญญา หรือเทียบ เท่า	88	63.3	275	60.1	363	60.9	64	62.8	238	60.4	302	60.9	24	64.6	37	58.6	61	60.9
ปริญญาตรี	1,903	65.1	5,376	61.0	7,279	62.1	1,270	64.5	4,320	60.7	5,590	61.6	633	66.4	1,056	62.4	1,689	63.9
สูงกว่า ปริญญาตรี	748	71.9	1,943	67.7	2,691	68.9	666	72.1	1,834	67.6	2,500	68.8	82	70.3	109	69.4	191	69.8
ไม่ได้รับการ ศึกษา	4	35.4	12	45.8	16	43.2	0	0.0	1	58.3	1	58.3	4	35.4	11	44.7	15	42.2
อื่นๆ รวม...	4	60.4	6	69.4	10	66.8	1	50.0	0	0.0	1	50.0	3	63.9	6	69.4	9	67.6
จำนวนผู้ ตอบรวม	5,431	63.3	11,421	61.1	16,852	61.8	2,799	64.5	8,063	61.8	10,862	62.5	2,632	62.1	3,358	59.6	5,990	60.7

ตาราง ณ3 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใ้รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
โสด	2,185	65.2	5,697	62.5	7,882	63.2	1,156	66.7	4,403	62.7	5,559	63.6	1,029	69.6	1,294	61.5	2,323	62.4
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	2,562	62.5	4,297	60.1	6,859	61.0	1,345	63.2	2,803	60.9	4,148	61.6	1,217	61.7	1,494	58.6	2,711	60.0
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	206	60.6	390	59.8	596	60.1	134	61.3	278	60.1	412	60.5	72	59.4	112	58.9	184	59.1
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	310	60.0	377	58.0	687	58.9	80	60.4	138	60.0	218	60.1	230	59.8	239	56.8	469	58.3
หม้าย	30	57.8	191	57.4	221	57.5	16	61.5	116	57.5	132	58.0	14	53.6	75	57.2	89	56.6
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	138	60.5	486	59.2	624	59.5	67	62.3	318	59.4	385	59.9	71	58.8	168	58.9	239	58.9
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	63.3	11,438	61.1	16,869	61.8	2,798	64.5	8,066	61.7	10,864	62.4	2,633	62.1	3,382	59.6	6,015	60.7

ตาราง ๓๔ คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำนวนตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ						ภาคเอกชน								
	ชาย	mean	n	ชาย	mean	n	หญิง	mean	n	ชาย	mean	n	หญิง	mean	n			
ไม่มี	2,578	65.5	6,599	62.3	9,177	63.2	1,374	66.8	5,088	62.6	6,462	63.5	1,204	64.0	1,511	61.1	2,715	62.4
มีจำนวน 1 คน	1,231	61.4	2,463	59.6	3,694	60.2	538	62.5	1,478	59.8	2,016	60.5	693	60.5	985	59.5	1,678	59.9
มีจำนวน 2 คน	1,257	61.8	1,934	59.4	3,191	60.4	694	62.5	1,242	60.4	1,936	61.1	563	61.0	692	57.7	1,255	59.2
มีจำนวน 3-4 คน	314	59.7	353	60.3	667	60.0	179	60.9	216	62.8	395	62.0	135	58.0	137	56.4	272	57.2
มีจำนวน ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	10	57.5	11	54.5	21	56.0	5	56.7	4	68.8	9	62.0	5	58.3	7	46.4	12	51.4
จำนวนผู้ตอบรวม	5,390	63.3	11,360	61.1	16,750	61.8	2,790	64.5	8,028	61.7	10,818	62.5	2,600	62.1	3,332	59.7	5,932	60.7

ตาราง ณ5 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ไม่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและ เพศ

ลักษณะงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
งาน สำนักงาน	1,155	65.1	3,235	62.0	4,390	62.8	829	65.1	2,408	62.2	3,237	63.0	326	65.2	827	61.4	1,153	62.5
งานด้านการ ผลิต	1,957	61.6	2,078	58.7	4,035	60.1	329	64.8	292	65.6	621	65.2	1,628	60.9	1,786	57.6	3,414	59.2
งานด้านการ บริการ	1,835	63.1	5,324	60.7	7,159	61.3	1,333	63.2	4,738	60.7	6,071	61.2	502	62.8	586	60.9	1,088	61.7
งานด้าน บริหาร	418	67.5	689	67.2	1,107	67.3	268	68.2	537	66.9	805	67.3	150	66.4	152	67.9	302	67.1
งานด้านอื่น ๆ ระบุ...	52	65.9	76	61.4	128	63.2	36	65.7	63	61.2	99	62.9	16	66.1	13	62.2	29	64.4
จำนวนผู้ ตอบรวม	5,417	63.3	11,402	61.1	16,819	61.8	2,795	64.5	8,038	61.8	10,833	62.5	2,622	62.1	3,364	59.6	5,986	60.7

ตาราง ๑๖ คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำนวนตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประจำ	3,840	63.6	6,503	61.5	10,343	62.2	1,850	64.3	4,448	61.9	6,298	62.6	1,990	62.9	2,055	60.6	4,045	61.7
ตามสัญญาจ้าง	1,012	64.7	3,619	61.7	4,631	62.3	886	65.1	3,436	61.7	4,322	62.4	126	61.8	183	61.7	309	61.8
รายวัน	492	58.8	1,110	57.4	1,602	57.8	7	66.7	16	63.5	23	64.5	485	58.7	1,094	57.3	1,579	57.7
บางช่วงเวลา	12	70.1	17	60.8	29	64.7	4	58.3	11	56.8	15	57.2	8	76.0	6	68.1	14	72.6
ตามผลงาน	5	55.0	19	65.4	24	63.2	2	45.8	17	63.7	19	61.8	3	61.1	2	79.2	5	68.3
จ้างเหมา	49	55.8	102	58.0	151	57.3	37	56.1	75	58.6	112	57.7	12	54.9	27	56.5	39	56.0
อื่นๆ ระบุ...	15	70.0	25	61.0	40	64.4	5	66.7	22	59.8	27	61.1	10	71.7	3	69.4	13	71.2
จำนวนผู้ตอบรวม	5,425	63.3	11,395	61.1	16,820	61.8	2,791	64.4	8,025	61.7	10,816	62.4	2,634	62.1	3,370	59.6	6,004	60.7

ตาราง ณ7 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ไม่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงานและเพศ

ระยะเวลา ที่ทำงาน ทำงานใน องค์กร ปัจจุบัน	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		รวม					
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean				
ไม่ถึงปี	760	65.0	1,287	64.0	2,047	64.4	243	68.0	714	65.1	957	65.8	517	63.7	573	62.5	1,090	63.1
ระหว่าง 1-2 ปี	807	64.0	1,617	63.0	2,424	63.3	353	65.9	1,022	63.4	1,375	64.0	454	62.4	595	62.3	1,049	62.3
ระหว่าง 3-5 ปี	985	63.9	1,988	61.5	2,973	62.3	395	66.8	1,270	62.9	1,665	63.8	590	61.9	718	58.9	1,308	60.3
ระหว่าง 6-9 ปี	756	62.0	1,617	59.5	2,373	60.3	336	63.6	1,011	60.4	1,347	61.2	420	60.7	606	58.1	1,026	59.1
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	2,127	62.6	4,920	60.1	7,047	60.9	1,467	63.1	4,029	60.7	5,496	61.3	660	61.6	891	57.6	1,551	59.3
จำนวนผู้ ตอบรวม	5,435	63.3	11,429	61.1	16,864	61.8	2,794	64.5	8,046	61.7	10,840	62.4	2,641	62.1	3,383	59.6	6,024	60.7

ภาคผนวก ญ. มิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money)
ตาราง ญ1 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
18-24 ปี	505	57.9	1,396	59.4	1,901	59.0	151	60.0	952	59.9	1,103	59.9	354	57.0	444	58.2	798	57.6
25-34 ปี	1,975	53.2	4,044	53.7	6,019	53.5	843	52.7	2,794	53.6	3,637	53.4	1,132	53.5	1,250	53.9	2,382	53.7
35-44 ปี	1,474	50.9	2,864	54.4	4,338	53.2	811	49.7	2,024	54.6	2,835	53.2	663	52.2	840	53.8	1,503	53.1
45-54 ปี	867	52.8	1,755	60.9	2,622	58.2	621	52.1	1,460	62.1	2,081	59.1	246	54.5	295	54.9	541	54.7
55-64 ปี	287	55.0	587	69.3	874	64.6	253	55.2	549	69.9	802	65.3	34	53.3	38	60.0	72	56.9
61 ปีขึ้นไป	33	72.5	52	77.5	85	75.6	26	73.8	50	79.0	76	77.2	7	67.9	2	40.6	9	61.8
จำนวนผู้ตอบรวม	5141	53.1	10,698	56.8	15,839	55.6	2,705	52.5	7,829	57.5	10,534	56.2	2,436	53.8	2,869	54.7	5,305	54.3

ตาราง ญ2 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ

การศึกษา	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	386	49.4	623	52.6	1,009	51.4	113	49.4	153	52.7	266	51.3	273	49.4	470	52.6	743	51.4
ม.ต้น	580	51.2	717	51.9	1,297	51.6	132	48.7	147	48.8	279	48.7	448	51.9	570	52.7	1,018	52.4
ม.ปลาย	668	51.8	1,443	52.0	2,111	51.9	202	46.8	838	51.3	1,040	50.4	466	54.0	605	52.9	1,071	53.4
ปวช.	324	51.6	375	51.6	699	51.6	111	46.5	212	48.4	323	47.8	213	54.3	163	55.6	376	54.9
ปวส.	726	50.3	651	50.1	1,377	50.2	240	49.7	320	46.2	560	47.7	486	50.6	331	54.0	817	52.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	88	47.4	275	53.1	363	51.8	64	44.6	238	53.1	302	51.3	24	54.9	37	53.2	61	53.9
ปริญญาตรี	1,903	52.9	5,376	56.8	7,279	55.7	1,270	50.9	4,320	56.8	5,590	55.5	633	57.0	1,056	56.6	1,689	56.7
สูงกว่าปริญญาตรี	748	61.3	1,943	65.6	2,691	64.4	666	61.1	1,834	65.7	2,500	64.4	82	63.3	109	64.4	191	63.9
ไม่ได้รับการศึกษา	4	43.8	12	52.6	16	50.4	0	0.0	1	50.0	1	50.0	4	43.8	11	52.8	15	50.4
อื่นๆ จะระบุ...	4	34.4	6	52.1	10	45.0	1	0.0	0	0.0	1	0.0	3	45.8	6	52.1	9	50.0
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	53.0	11,421	56.5	16,852	55.3	2,799	52.4	8,063	57.3	10,862	56.0	2,632	53.5	3,358	54.6	5,990	54.1

ตาราง ๗3 คะแนนความพึงพอใจมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการดำเนินงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
โสด	2,185	55.4	5,697	59.0	7,882	58.0	1,156	55.0	4,403	59.3	5,559	58.4	1,029	55.8	1,294	57.8	2,323	56.9
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	2,562	51.9	4,297	55.1	6,869	53.9	1,345	51.4	2,803	56.2	4,148	54.6	1,217	52.6	1,494	53.2	2,711	52.9
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	206	47.9	390	52.2	596	50.7	134	47.1	278	51.1	412	49.8	72	49.3	112	54.7	184	52.6
อยู่ด้วยกันโดยไม่จดทะเบียนแต่งงาน	310	49.9	377	50.4	687	50.2	80	46.6	138	50.4	218	49.0	230	51.1	239	50.4	469	50.7
หย่าร้าง	30	53.3	191	51.2	221	51.5	16	52.7	116	49.2	132	49.7	14	54.0	75	54.3	89	54.2
หย่าร้าง/แยกทาง/เลิกกัน	138	47.3	486	49.5	624	49.0	67	45.9	318	50.0	385	49.3	71	48.6	168	48.4	239	48.4
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	52.9	11,438	56.5	16,869	55.3	2,798	52.4	8,056	57.3	10,854	56.0	2,633	53.5	3,382	54.6	6,015	54.1

ตาราง ญ4 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ

จำนวนบุตร	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ไม่มี	2,578	55.6	6,599	59.0	9,177	58.0	1,374	55.2	5,088	59.3	6,462	58.4	1,204	56.1	1,511	57.8	2,715	57.1
มีจำนวน 1 คน	1,231	51.7	2,463	53.4	3,694	52.9	538	50.7	1,478	53.4	2,016	52.6	693	52.6	985	53.5	1,678	53.1
มีจำนวน 2 คน	1,257	50.0	1,934	52.8	3,191	51.7	694	49.4	1,242	54.1	1,936	52.5	563	50.6	692	50.5	1,255	50.5
มีจำนวน 3-4 คน	314	47.9	353	51.8	667	50.0	179	48.4	216	54.7	395	51.8	135	47.3	137	47.2	272	47.3
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	10	46.3	11	48.9	21	47.6	5	41.3	4	60.9	9	50.0	5	51.3	7	42.0	12	45.8
จำนวนผู้ตอบรวม	5,390	52.9	11,360	56.5	16,750	55.3	2,790	52.4	8,028	57.3	10,818	56.0	2,600	53.5	3,332	54.6	5,932	54.1

ตาราง ๘. คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ

ลักษณะงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
งานสำนักงาน	1,155	53.3	3,235	55.8	4,390	55.1	829	52.1	2,408	55.6	3,237	54.7	326	56.3	827	56.5	1,153	56.4
งานด้านการผลิต	1,957	52.8	2,078	54.0	4,035	53.4	329	51.4	292	56.8	621	53.9	1,628	53.1	1,786	53.5	3,414	53.3
งานด้านการบริการ	1,835	51.5	5,324	57.0	7,159	55.6	1,333	51.4	4,738	57.5	6,071	56.2	502	51.7	586	53.4	1,088	52.6
งานด้านบริหาร	418	58.9	689	62.7	1,107	61.3	268	59.0	537	63.2	805	61.8	150	58.8	152	61.1	302	60.0
งานด้านอื่นๆรวม	52	54.1	76	60.4	128	57.9	36	55.7	63	60.1	99	58.5	16	50.4	13	62.0	29	55.6
จำนวนผู้ตอบรวม	5,417	53.0	11,402	56.5	16,819	55.4	2,795	52.4	8,038	57.3	10,833	56.0	2,622	53.5	3,364	54.6	5,986	54.1

ตาราง ญ6 คะแนนความสุจริตในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประจำ	3,840	52.9	6,503	57.7	10,343	55.9	1,850	52.1	4,448	58.5	6,298	56.6	1,990	53.5	2,055	56.0	4,045	54.8
ตามสัญญาจ้าง	1,012	53.1	3,619	56.1	4,631	55.4	886	53.0	3,436	56.2	4,322	55.5	126	53.6	183	54.7	309	54.3
รายวัน	492	53.4	1,110	52.1	1,602	52.5	7	64.3	16	55.5	23	58.2	485	53.2	1,094	52.0	1,579	52.4
บางช่วงเวลา	12	51.6	17	53.3	29	52.6	4	50.0	11	54.0	15	52.9	8	52.3	6	52.1	14	52.2
ตามผลงาน	5	51.3	19	51.6	24	51.6	2	40.6	17	50.0	19	49.0	3	58.3	2	65.6	5	61.3
จ้างเหมา	49	48.3	102	45.9	151	46.7	37	47.1	75	45.2	112	45.8	12	52.1	27	47.9	39	49.2
อื่นๆ ระบุ...	15	63.3	25	54.0	40	57.5	5	61.3	22	53.4	27	54.9	10	64.4	3	58.3	13	63.0
จำนวนผู้ตอบรวม	5,425	52.9	11,395	56.5	16,820	55.4	2,791	52.4	8,025	57.3	10,816	56.0	2,634	53.5	3,370	54.6	6,004	54.1

ตาราง ญ7 คะแนนความพึงพอใจมิติที่ 8 สุขภาพจิต จำนวนตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการจ้างและเพศ

ระยะเวลา ทำงานใน องค์กร ปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	n	n	n	n	n	n	n	n	n
ระหว่าง 1-2 ปี	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean	mean
ระหว่าง 3-5 ปี	760	1287	2047	243	714	957	517	573	1090
ระหว่าง 6-9 ปี	807	1617	2424	353	1022	1375	454	595	1049
ระหว่าง 10 ปี ขึ้นไป	985	1,988	2,973	395	1,270	1,665	590	718	1,308
รวมทั้ง จำนวน ผู้ ตอบ รวม	756	1,617	2,373	336	1,011	1,347	420	606	1,026
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	2,127	4,920	7,047	1,467	4,029	5,496	660	891	1,551
จำนวนผู้ ตอบรวม	5435	11,429	16,864	2,794	8,046	10,840	2,641	3,383	6,024
	53.0	52.3	55.4	52.4	57.3	56.0	53.5	54.6	54.1
	54.5	54.9	56.3	56.8	59.5	58.8	53.4	57.3	54.8
	54.5	56.1	54.1	53.4	53.7	53.7	53.6	55.7	54.7
	54.9	56.1	55.7	55.4	56.6	56.3	54.5	55.3	54.9
	53.5	54.4	54.1	53.4	53.7	53.7	53.6	55.7	54.7
	50.5	53.1	52.3	48.2	53.3	52.0	52.4	52.7	52.6
	52.3	58.3	56.5	51.7	59.2	57.2	53.7	54.5	54.2

ภาคผนวก ก. มิติ 9 การงานที่ดี (Happy Work-Life)
 ตาราง ก1 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานที่ดี (Happy Work-Life) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และ เพศ

กลุ่มอายุ	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
18-24 ปี	505	57.3	1,386	59.0	1,901	58.5	151	57.6	952	59.3	1,103	59.0	354	57.2	444	58.4	798	57.9
25-34 ปี	1,975	57.6	4,044	57.2	6,019	57.4	843	56.9	2,794	56.7	3,637	56.7	1,132	58.2	1,250	58.4	2,382	58.3
35-44 ปี	1,474	59.8	2,864	60.5	4,338	60.2	811	59.1	2,024	60.5	2,835	60.1	663	60.7	840	60.4	1,503	60.5
45-54 ปี	867	64.4	1,755	63.8	2,622	64.0	621	64.0	1,460	63.9	2,081	64.0	246	65.2	295	63.1	541	64.0
55-60 ปี	287	65.8	587	68.7	874	67.8	253	65.7	549	69.0	802	68.0	34	66.6	38	64.9	72	65.7
61 ปีขึ้นไป	33	74.0	52	69.7	85	71.4	26	75.3	50	70.0	76	71.8	7	69.3	2	62.5	9	67.8
จำนวนผู้ตอบรวม	5,141	59.9	10,698	60.1	15,839	60.0	2,705	60.2	7,829	60.3	10,534	60.3	2,436	59.6	2,869	59.5	5305	59.6

ตาราง ๖2 คะแนนความพึงพอใจ 9 การงานที่ดี (Happy Work-life) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ

การศึกษา	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน									
	ชาย	mean	หญิง	mean	ชาย	mean	หญิง	mean	ชาย	mean	หญิง	mean						
ประถมศึกษากว่าหรือต่ำกว่า	386	61.6	623	62.4	1,009	62.1	113	67.1	153	68.1	266	67.7	273	59.4	470	60.5	743	60.1
ม.ต้น	580	60.2	717	59.8	1,297	60.0	132	64.6	147	66.2	279	65.4	448	58.9	570	58.2	1,018	58.5
ม.ปลาย	668	60.1	1,443	58.7	2,111	59.1	202	60.1	838	59.3	1,040	59.4	466	60.1	605	57.8	1,071	58.8
ปวท.	324	60.2	375	59.7	699	59.9	111	60.8	212	60.2	323	60.4	213	59.9	163	59.0	376	59.5
ปวส.	726	57.3	651	57.7	1,377	57.5	240	60.9	320	56.2	560	58.2	486	55.6	331	59.3	817	57.1
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	88	60.4	275	58.1	363	58.6	64	58.8	238	58.1	302	58.2	24	64.8	37	57.7	61	60.5
ปริญญาตรี	1,903	58.9	5,376	59.7	7,279	59.5	1,270	57.8	4,320	59.7	5,590	59.3	633	61.1	1,056	59.6	1,689	60.2
สูงกว่าปริญญาตรี	748	62.5	1,943	61.7	2,691	61.9	666	62.2	1,834	61.6	2,500	61.8	82	64.5	109	62.7	191	63.5
ไม่ได้รับการศึกษา	4	63.3	12	60.3	16	61.0	0	0.0	1	36.7	1	36.7	4	63.3	11	62.4	15	62.7
อื่นๆ รวม...	4	63.3	6	59.4	10	61.0	1	36.7	0	0.0	1	36.7	3	72.2	6	59.4	9	63.7
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	59.8	11,421	59.9	16,852	59.9	2,799	60.1	8,063	60.2	10,862	60.2	2,632	59.4	3,358	59.2	5,990	59.3

ตาราง ฎ3 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
โสด	2,185	57.4	5,697	58.5	7,882	58.2	1,156	56.8	4,403	58.6	5,559	58.2	1,029	58.1	1,294	58.2	2,323	58.2
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	2,562	61.8	4,297	61.6	6,859	61.7	1,345	62.7	2,803	62.4	4,148	62.5	1,217	60.8	1,494	59.9	2,711	60.3
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	206	60.0	390	59.4	596	59.6	134	61.4	278	59.3	412	60.0	72	57.4	112	59.7	184	58.8
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	310	59.2	377	58.9	687	59.1	80	59.6	138	59.1	218	59.2	230	59.1	239	58.9	469	59.0
หม้าย	30	61.6	191	62.0	221	62.0	16	60.7	116	62.7	132	62.5	14	62.5	75	61.0	89	61.2
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	138	59.9	486	62.0	624	61.5	67	63.0	318	62.9	385	62.9	71	57.0	168	60.3	239	59.3
จำนวนผู้ตอบรวม	5,431	59.8	11,438	59.9	16,869	59.9	2,798	60.1	8,066	60.2	10,864	60.2	2,633	59.4	3,382	59.2	6,015	59.3

ตาราง ๑๔ คะแนนความสุข มิติ ๑ การงานที่ดี (Happy Work-life) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทํางานและเพศ

จำนวนบุตร	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		รวม					
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean				
ไม่มี	2,578	58.2	6,599	58.8	9,177	58.6	1,374	57.6	5,088	58.9	6,462	58.6	1,204	58.8	1,511	58.5	2,715	58.6
มีจำนวน 1 คน	1,231	59.9	2,463	60.8	3,694	60.5	538	61.4	1,478	61.2	2,016	61.2	693	58.7	985	60.1	1,678	59.5
มีจำนวน 2 คน	1,257	62.7	1,934	62.0	3,191	62.3	694	63.7	1,242	63.3	1,936	63.5	563	61.5	692	59.7	1,255	60.5
มีจำนวน 3-4 คน	314	61.7	353	64.4	667	63.1	179	62.5	216	66.5	395	64.7	135	60.7	137	61.1	272	60.9
มีจำนวน ตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	10	59.5	11	61.7	21	60.6	5	60.0	4	69.2	9	64.1	5	59.0	7	57.4	12	58.1
จำนวนผู้ตอบรวม	5,390	59.8	11,360	59.9	16,750	59.9	2,790	60.2	8,028	60.2	10,818	60.2	2,600	59.5	3,332	59.3	5,932	59.4

ตาราง ฏ5 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ

ลักษณะงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
งาน สำนักงาน	1,155	60.6	3,235	59.9	4,390	60.1	829	59.5	2,408	59.6	3,237	59.6	326	63.4	827	60.8	1,153	61.5
งานด้านการ ผลิต	1,957	58.2	2,078	58.3	4,035	58.3	329	58.7	292	59.6	621	59.1	1,628	58.1	1,786	58.1	3,414	58.1
งานด้านการ บริการ	1,835	59.7	5,324	60.0	7,159	59.9	1,333	59.8	4,738	60.0	6,071	60.0	502	59.4	586	59.5	1,088	59.5
งานด้าน บริหาร	418	65.7	689	64.7	1,107	65.1	268	66.1	537	65.2	805	65.5	150	65.0	152	63.1	302	64.0
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	52	57.1	76	55.0	128	55.9	36	57.5	63	55.7	99	56.4	16	56.0	13	51.7	29	54.1
จำนวนผู้ ตอบรวม	5,417	59.8	11,402	59.9	16,819	59.9	2,795	60.1	8,038	60.2	10,833	60.2	2,622	59.4	3,364	59.2	5,986	59.3

ตาราง ๖ คะแนนความสุข มิติ ๑ การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามสภาพการจ้างงาน ภาคการทำงานและเพศ

สภาพการจ้างงาน	รวม						ภาครัฐ						ภาคเอกชน					
	ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม		ชาย		หญิง		รวม	
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean
ประจำ	3,840	61.2	6,503	61.5	10,343	61.4	1,550	62.1	4,448	62.0	6,298	62.1	1,990	60.3	2,055	60.4	4,045	60.3
ตามสัญญาจ้าง	1,012	57.2	3,619	58.3	4,631	58.1	886	56.9	3,436	58.3	4,322	58.0	126	59.5	183	58.4	309	58.9
รายวัน	492	56.0	1,110	57.2	1,602	56.8	7	67.9	16	60.6	23	62.8	485	55.9	1,094	57.1	1,579	56.7
นอกช่วงเวลา	12	55.3	17	55.1	29	55.2	4	58.3	11	53.0	15	54.4	8	53.8	6	58.9	14	56.0
ตามผลงาน	5	54.3	19	60.7	24	59.4	2	45.8	17	60.8	19	59.2	3	60.0	2	60.0	5	60.0
จ้างเหมา	49	45.9	102	44.4	151	44.9	37	42.5	75	39.3	112	40.4	12	55.3	27	58.7	39	57.9
อื่นๆ ระบุ...	15	57.8	25	57.9	40	57.9	5	44.0	22	58.3	27	55.6	10	64.7	3	55.6	13	62.6
จำนวนผู้ตอบรวม	5,425	59.8	11,395	59.9	16,820	59.9	2,791	60.2	8,025	60.2	10,816	60.2	2,634	59.4	3,370	59.2	6,004	59.3

ตาราง ฎ7 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน ภาคการทำงานและเพศ

ระยะเวลา ที่ทำงาน ทำงานใน องค์กร ปัจจุบัน	รวม				ภาครัฐ				ภาคเอกชน									
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		รวม					
	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean	n	mean				
ไม่ถึงปี	760	59.0	1,287	59.2	2,047	59.1	243	60.9	714	60.4	957	60.5	517	58.1	573	57.8	1,090	58.0
ระหว่าง 1-2 ปี	807	57.0	1,617	58.3	2,424	57.9	353	57.4	1,022	58.1	1,375	58.0	454	56.7	595	58.5	1,049	57.7
ระหว่าง 3-5 ปี	985	57.4	1,988	57.3	2,973	57.3	395	56.2	1,270	56.5	1,665	56.4	590	56.2	718	58.6	1,308	58.4
ระหว่าง 6-9 ปี	756	57.8	1,617	57.4	2,373	57.5	336	56.2	1,011	56.3	1,347	56.3	420	59.1	606	59.2	1,026	59.1
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	2,127	62.9	4,920	62.5	7,047	62.6	1,467	62.6	4,029	62.8	5,496	62.8	660	63.5	891	61.2	1,551	62.2
จำนวนผู้ ตอบรวม	5,435	59.8	11,429	59.9	16,864	59.9	2,794	60.1	8,046	60.2	10,840	60.2	2,641	59.4	3,383	59.2	6,024	59.3

ผลงานทางวิชาการ

ของโครงการจิตตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย

...ความสุข และ คุณภาพชีวิต คืออะไร?

พบกับ คำอธิบายความหมายและตัวชี้วัดของ
คุณภาพชีวิต การทำงานและความสุข

คุณภาพชีวิต การทำงานและมีความสุข

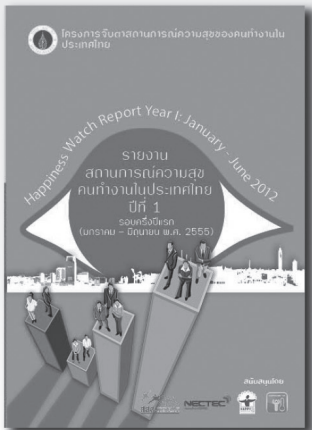
Quality of Life, Work and Happiness

...วัดความสุขด้วยตนเองได้อย่างไร?

คู่มือการใช้เครื่องมือHappinometer
อธิบายวิธีการวัดความสุขด้วยตนเองแบบง่ายๆ ทราบผลได้ทันที

คู่มือการวัดความสุขด้วยตนเอง

HAPPINOMETER : The Happiness Self-Assessment

...ภาพรวมสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทยเป็นอย่างไร?

รายงานสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย

ปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก : ม.ค.- มิ.ย. 2555

Happiness Watch Report , Year I / Round I : January - June 2012

Happiness Watch in Thailand

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
ถ.พุทธมณฑล สาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170
โทร. 02 441 0201 ต่อ 407 โทรสาร 02 441 9333
email : happinometer@gmail.com
www.happinometer.com

ISBN 978-616-279-373-8

9 786162 793738 >